

RAPORTUL DE ACTIVITATE
AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

- 2 0 1 7 -

BUCUREȘTI 2018

CUPRINS

1. PREZENTARE GENERALĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE.....	3
2. IMPACTUL PRINCIPALELOR MODIFICĂRI LEGISLATIVE ȘI AL DECIZIILOR PRONUNȚATE DE CURTEA CONSTITUȚIONALĂ ȘI CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE ÎN CURSUL ANULUI 2017 ASUPRA ACTIVITĂȚII SECȚIILOR ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	5
A. SECȚIA I CIVILĂ.....	5
B. SECȚIA A II A CIVILĂ	7
C. SECȚIA PENALĂ.....	13
D. SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL.....	15
3. ROLUL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE ÎN INTERPRETAREA ȘI APLICAREA UNITARĂ A LEGII	21
I. SOLUȚIONAREA RECURSURILOR ÎN INTERESUL LEGII.....	21
II. SOLUȚIONAREA SESIZĂRILOR ÎN VEDEREA PRONUNȚĂRII UNEI HOTĂRĂRI PREALABILE PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT	23
III. MĂSURI DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE LA NIVELUL SECȚIILOR INSTANȚEI SUPREME	25
Secția I Civilă	25
Secția a II-a Civilă.....	26
Secția Penală.....	27
Secția de Contencios Administrativ și Fiscal	28
4. ROLUL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE CA INSTANȚĂ DE JUDECATĂ	32
A. ACTIVITATEA SECȚIILOR ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE.....	32
SECȚIA I CIVILĂ.....	32
SECȚIA A II-A CIVILĂ	51
SECȚIA PENALĂ	80
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL.....	111
B. ACTIVITATEA SECȚIILOR UNITE.....	129
C. COMPLETELE DE 5 JUDECĂTORI.....	135
5. ASIGURAREA PUBLICĂRII DECIZIILOR RELEVANTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	139
6. DIRECȚIA LEGISLAȚIE, STUDII, DOCUMENTARE ȘI INFORMATICĂ JURIDICĂ	140
7. DEPARTAMENTUL ECONOMICO-FINANCIAR ȘI ADMINISTRATIV	151
8. BIROUL DE INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE	157
9. COMPARTIMENTUL DE RELAȚII INTERNAȚIONALE	167

1. PREZENTARE GENERALĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța supremă în ierarhia instanțelor judecătorești din România și are, potrivit dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară, republicată, rolul principal în exercitarea puterii judecătorești.

Conform dispozițiilor art. 126 alin. (1) și (3) din Constituția României, justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege; totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul țării de către instanțele de judecată - premisă esențială pentru realizarea actului de justiție la parametri de calitate și eficiență care să asigure garantarea securității juridice a persoanelor și bunurilor acestora.

În exercitarea celor două funcții constituționale, Înalta Curte de Casație și Justiție este organizată în 4 secții:

- Secția I civilă;
- Secția a II-a civilă;
- Secția penală;
- Secția de contencios administrativ și fiscal

În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează, de asemenea, completele pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Secțiile Unite, precum și 4 complete de 5 judecători (2 în materie civilă și 2 în materie penală).

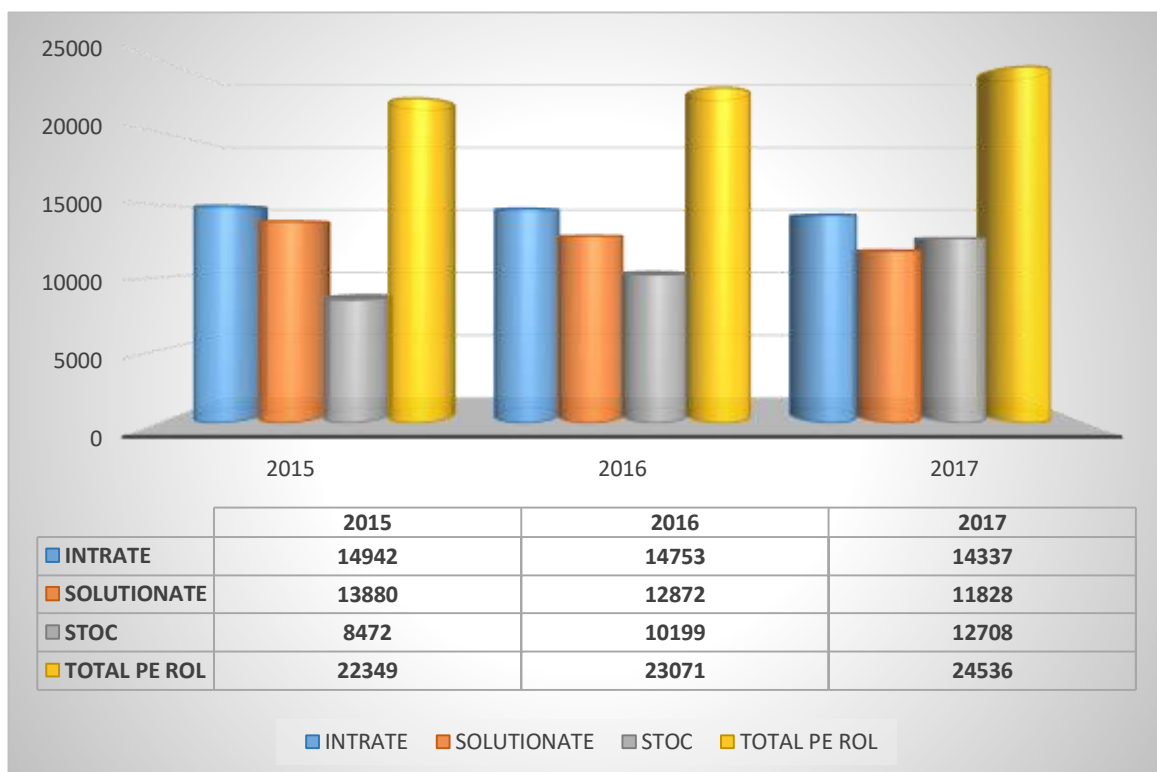

Volumul general de activitate

În anul 2017, volumul general de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție a înregistrat o creștere față de nivelul anului 2016.

Dacă în anul 2016 pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție s-au înregistrat **23.071** de cauze, din care **14.753** de cauze nou intrate, în anul 2017 s-au înregistrat pe rol **24.536** de cauze, din care **14.337** de cauze nou intrate.

S-a constatat, totodată, că în anul 2017 la Înalta Curte de Casație și Justiție s-au soluționat **11.828 cauze, față de 12.872** de cauze soluționate în anul 2016. La finele anului 2017 se aflau înregistrate pe stoc **12.708** de cauze, cu **2.509 de** cauze mai mult decât nivelul stocului înregistrat la sfârșitul anului 2016 – **10.199** cauze.

2. Impactul principalelor modificări legislative și al deciziilor pronunțate de curtea constituțională și curtea de justiție a uniunii europene în cursul anului 2017 asupra activității secțiilor înaltei curți de casație și justiție

A. Secția I civilă

Impactul asupra volumului de dosare

Prin decizia nr. 369/30 mai 2017 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 582/20 iulie 2017, sintagma "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv" cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 a fost declarată neconstituțională.

În interpretarea efectelor deciziei Curții Constituționale menționate, atât tribunalele, cât și curțile de apel, apreciind asupra competenței instanței supreme de a soluționa toate recursurile cu privire la litigiile patrimoniale evaluabile în bani, au înaintat aceste dosare Înaltei Curți. Astfel, începând cu luna octombrie 2017 s-a constatat înregistrarea unui număr de dosare mai mare pe rolul Secției I civile, comparativ cu anul 2016, după cum urmează: *161 de dosare în octombrie 2017*, comparativ cu 145 de dosare în octombrie 2016, *260 de dosare în noiembrie 2017*, comparativ cu 197 de dosare în noiembrie 2016 și *311 de dosare în decembrie 2017*, comparativ cu 153 de dosare în decembrie 2016.

În raport cu aceste date preliminare, apreciem că efectele deciziei Curții Constituționale vor avea impact asupra volumului de dosare, *în sensul creșterii numărului de dosare ce se va înregistra pe rolul secției, cu precădere începând cu anul 2018.*

Impactul asupra volumului de muncă

✚ Cât privește categoria dosarelor gestionate în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă, a căror pondere a fost de 69,14% din totalul dosarelor secției în anul 2017, se impun următoarele observații:

Creșterea numărului de dosare de acest tip înregistrate pe rolul Secției I civile la finele anului 2017 a avut ca rezultat *creșterea volumului de muncă la nivelul întregului personal al secției*, urmare a faptului că, potrivit dispozițiilor art. I alin. (1) din OUG nr. 95/2016, *intrarea în vigoare a prevederilor art. XIII teza 1 din Legea nr. 2/2013* relative la pregătirea dosarului de apel sau, după caz, de recurs de către instanța a cărei hotărâre se atacă, *a fost prorogată pentru data de 1 ianuarie 2019*.

În aceste condiții, activitățile specifice fazei de pregătire a dosarelor de recurs ce se judecă în procedura prevăzută de dispozițiile noului Cod de procedură civilă *s-au realizat și pe parcursul anului 2017 de către instanța de recurs, nu de către instanțele de apel*.

✚ Cât privește categoria dosarelor ce se judecă în baza dispozițiilor vechiului Cod de procedură civilă, a căror pondere și în anul 2017 a fost una semnificativă, de 30,86% din totalul dosarelor, se impun următoarele observații:

Pentru gestionarea eficientă a acestei categorii de dosare au fost menținute, și pe parcursul anului 2017, *formațiuni de judecată distincte* de cele înființate pentru repartizarea și gestionarea dosarelor ce se judecă în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă.

Aceasta a presupus gestionarea de către același personal a unor fluxuri de lucru diferite, fapt care a condus *la diversificarea și sporirea*

activităților și, corelativ, la menținerea unui volum de muncă ridicat pentru întregul personal.

B. Secția a II a civilă

În anul 2017, ca și în perioada anterioară, se remarcă varietatea dispozițiilor legale specifice activității economice, multitudinea actelor normative interne și internaționale incidente, modificările aduse acestora de către legiuitor, precum și interpretările aduse în procedura hotărârilor prealabile sau pe calea controlului de constituționalitate, aspecte care reclamă o atenție sporită și o informare continuă din partea judecătorilor, a magistraților-asistenți și a grefierilor.

Chiar și în condițiile abrogării exprese a dispozițiilor din Codul Comercial de la 1887 și din Codul civil de la 1864, legiuitorul a prevăzut ultraactivitatea acestor coduri pentru litigiile aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor la data intrării în vigoare a noului Cod civil, principiul *tempus regit actum* impunând aplicarea acestora la toate situațiile juridice născute sub imperiul lor. Acest aspect este pregnant îndeosebi în materia contractelor de împrumut încheiate pe perioade lungi, dispozițiile art. 223 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil prevăzând expres că procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului civil se soluționează de către instanțele legal învestite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite.

Din perspectivă procedurală, sunt semnificative și dispozițiile art. 225 din Legea nr. 71/2011, potrivit cărora cauzele civile și comerciale aflate în curs de judecată la data intrării în vigoare a Codului civil vor continua să fie soluționate de aceleași complete, cu respectarea principiului continuității.

În considerarea acestor texte legale, deși abrogate expres, Codul comercial și Codul civil de la 1864 au continuat să fie aplicate în tot cursul anului 2016 pentru litigiile începute anterior intrării în vigoare a noului Cod civil, alături de litigiile pornite în baza noii codificări, un element de noutate prezentându-l litigiile pornite și soluționate în condițiile Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, dar cu aplicarea normelor de drept substanțial anterioare noului Cod civil.

Un alt aspect de aplicare paralelă a două acte normative poate fi semnalat în materia insolvenței, unde procedurile deschise anterior datei de 28 iunie 2014 sunt guvernate de Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, astfel cum reiese din examinarea dispozițiilor art. 343 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență

Ca și în cazurile relevate în precedent, acest aparent paralelism și cazurile de ultraactivitate a normelor de drept substanțial și de procedură reclamă o atenție sporită și studiu laborios pentru determinarea legii aplicabile la fiecare speță, ceea ce determină mărirea intervalului de timp alocat studiului ședințelor de judecată, dar și studiului actelor normative și literaturii de specialitate.

În ceea ce privește noțiunea de „comerciant”, dreptul pozitiv intern a cunoscut la patru ani de la intrarea în vigoare a Codului civil apariția Ordonanței de Guvern nr. 38/2015 privind soluționarea alternativă a

litigiilor dintre consumatori și comercianți, care a transpus prevederile Regulamentului (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE.

Acest act normativ, care a creat cadrul legal de soluționare alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți, îl definește în art. 3 alin. (1) lit. b) pe comerciant ca pe orice persoană fizică sau juridică, publică ori privată, care acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop, în numele sau pe seama acesteia.

Această consolidare la nivelul dreptului pozitiv a categoriei profesioniștilor-comercianți este în acord, de altfel, cu specificul activității pe care aceștia o desfășoară, activitate în care își au sorgintea un număr crescut de litigii cu o tipologie aparte, aceste litigii deținând ponderea în activitatea de judecată a Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Semnificativă pentru specificul activității secției este decizia nr. 18/2016 din 17 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 237 din 6 aprilie 2017 - Partea I, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție, admitând recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Pitești, a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 226 alin. (1) și art. 228 alin. (2) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, competența materială procesuală a tribunalelor/secțiilor specializate se determină în funcție de obiectul sau

natura litigiilor de genul celor avute în vedere cu titlu exemplificativ de art.226 alin.1 din Legea nr.71/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Această decizie prezintă relevanță sub aspectul determinării competenței instanțelor specializate, întrucât dezleagă problema caracterului exemplificativ al litigiilor enumerate în art.226 alin.(1) din Legea nr. 71/2011 și, stabilind drept criterii de demarcație obiectul sau natura litigiului, consacră dreptul judecătorului, ca prin interpret al legii, de a decela elementele comune avute în vedere de legiuitor la stabilirea celor patru categorii de litigii exemplificate în scopul determinării competenței materiale în soluționarea litigiului cu care a fost învestit.

Se remarcă, totodată, că pe parcursul anului 2017 volumul de activitate al secției a fost format cu preponderență din litigiile soluționate potrivit Codului de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010, înregistrându-se totodată o scădere considerabilă și a numărului de dosare soluționate potrivit Codului de procedură civilă din 1865, datele statistice arătând că din numărul de 1230 dosare rămase pe rol la finalul anului, un număr de 239 dosare reprezintă cauze înregistrate potrivit Codului de procedură din 1865.

Noul Cod de procedură civilă, intrat în vigoare în februarie 2013 și republicat pentru a doua oară la 10 aprilie 2015, a reprezentat un pas important în activitatea de codificare declanșată în ultimii ani, cu impact semnificativ asupra activității judiciare, prin reformarea, în unele cazuri totală, a unor instituții consacrate. Aplicarea normelor tranzitorii prevăzute de art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 (în conformitate cu dispozițiile O.U.G. nr. 62/2015 și ale O.U.G. nr. 95/2016) a condus, însă, la mărirea duratei de soluționare a recursurilor, statistica punând în

evidență faptul că, dintr-un total de 1154 de recursuri soluționate, un număr de 993 de recursuri au fost soluționate într-un interval mai mare de 6 luni. Explicația se află în obligația impusă instanței supreme de norme tranzitorii evocate în precedent de a parcurge procedura de pregătire a dosarului anterior elaborării raportului asupra admisibilității în principiu a recursului.

Tot cu efect asupra duratei de soluționare a cauzelor trebuie semnalată și dispoziția art. 497 din noul Cod de procedură civilă, care prevede că Înalta Curte, admitând recursul, trimite cauza spre o nouă judecată, excepție făcând casarea pentru depășirea atribuțiilor puterii judecătorești ori pentru încălcarea autorității de lucru judecat. Noul Cod de procedură civilă nu mai prevede soluția de modificare a hotărârii atacate, ci instituie regula casării cu trimitere, care în unele cazuri privește aspecte minore ale judecății și care neîndoielnic mărește durata procesului.

O altă cauză care afectează soluționarea cu celeritate a procesului civil este generată de efectele deciziei nr. 839 din 8 decembrie 2015 a Curții Constituționale.

Prin această decizie s-a constatat că sintagma “sau că recursul este vădit nefondat” din cuprinsul dispozițiilor art. 493 alin.5 Cod procedură civilă este neconstituțională deoarece respingerea recursului pentru motivul că acesta este vădit nefondat obligă Înalta Curte de Casație și Justiție la examinarea fondului cauzei, iar aceasta poate avea loc numai în faza judecării pe fond a recursului care se face potrivit art. 493 alin.6 sau art. 494 Cod procedură civilă.

În aceste condiții examinarea fondului recursului nu se mai poate realiza în procedura examinării admisibilității recursului, în completul de filtru.

Examinarea fondului recursului în orice situație presupune acordarea de termen în vederea citării părților și pentru asigurarea cadrului necesar în vederea respectării tuturor garanțiilor procesuale specifice accesului liber la justiție, dreptului la un proces echitabil și dreptului la apărare.

În acest context, durata soluționării cauzelor pe fond în recurs este prelungită.

Un impact major asupra activității Secției a II-a civile a avut-o pronunțarea deciziei nr. 369 din 30 mai 2017 a Curții Constituționale, prin care instanța de contencios constituțional, admitând excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, a constatat că este neconstituțională sintagma ”precum și alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv”, cuprinsă în art. XVIII alin.2 din Legea nr.2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă.

Reținând expres în considerentul nr. 32 că “sunt supuse recursului toate hotărârile pronunțate, după publicarea prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, în cererile evaluabile în bani, mai puțin cele exceptate după criteriul materiei, prevăzute expres în tezele cuprinse de art. XVIII alin.2 din Legea nr. 2/2013”, Curtea Constituțională a deschis, în mod practic, o cale de atac neprevăzută de legea de procedură civilă.

În ce privește impactul acestei decizii asupra activității Secției a II-a civile, acesta a fost copleșitor, întrucât mare parte din litigiile soluționate de această secție au caracter evaluabil în bani, iar tribunalele, ca instanță de apel, plecând de la considerentele nr. 26, 30 și 31 ale sus-menționatei decizii și procedând la interpretarea proprie a dispozițiilor art. 96, 97 și 483 alin.3 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, au apreciat că Înalta Curte de Casație și Justiție este competentă material în soluționarea acestei categorii de recursuri.

În consecință, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – Secția a II-a civile s-au înregistrat începând cu 11 septembrie 2017 până la 29 decembrie 2017 un număr de 410 dosare în care se pretinde a avea incidență decizia nr. 369/2017 a Curții Constituționale, care, alături de cauzele înregistrate în regimul normal, au determinat o încărcare considerabilă a activității secției, astfel că în semestrul IV al anului au fost înregistrate 874 de dosare față de 376 dosare înregistrate în aceeași perioadă a anului anterior.

C. Secția penală

Succesiunea rapidă a deciziilor prin care Curtea Constituțională a declarat neconstituționale mai multe dispoziții legale, cu precădere din Codul de procedură penală (cu titlu de exemplu: Decizia nr.17 din data de 17.01.2017, publicată în Monitorul Oficial nr.261 din data de 13.04.2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.213 alin.2 și art.215 ind.1 alin.6 din Codul de procedură penală, prin care s-a statuat că plângerea împotriva ordonanței procurorului prin care s-a luat măsura controlului judiciar trebuie soluționată în termen de 5

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

zile, conform art.204 alin.4 Cod procedură penală; Decizia nr.244 din data de 06.04.2017, publicată în Monitorul Oficial nr.529 din data de 06.07.2017, prin care s-a statuat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art.145 Cod procedură penală, care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională; Decizia nr.321 din data de 09.05.2017, publicată în Monitorul Oficial nr.580 din data de 20.07.2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.21 și 24 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, raportate la cele ale art.29 alin.5 teza a doua din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, prin care s-a constatat că prevederile legale menționate sunt constituționale în măsura în care nu exclud posibilitatea formulării recursului împotriva hotărârii judecătorești de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate în ultimă instanță în ierarhia instanțelor judecătorești; Decizia nr.437 din data de 22.06.2017, publicată în Monitorul Oficial nr.763 din data de 26.09.2017, prin care Curtea Constituțională a constatat că sintagma „sau, după caz, judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară ori completul competent de la Înalta Curte de Casație și Justiție, investit cu soluționarea contestației”, din cuprinsul art.348 alin.2 din Codul de procedură penală, este neconstituțională; Decizia nr.554 din data de 19.09.2017, publicată în Monitorul Oficial nr.1013 din data de 21.12.2017, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.282 alin.2 din Codul de procedură penală, prin care s-a statuat că soluția legislativă cuprinsă în textul de lege menționat, care nu permite invocarea din oficiu a nulității relative, este neconstituțională), precum și obligativitatea respectării

deciziilor instanței de contencios constituțional, au influențat volumul de muncă la nivelul secției.

În concret, plângerile împotriva ordonanței procurorului de luare a măsurii controlului judiciar trebuie soluționate în termen de 5 zile de la înregistrare; încheierea de respingere a cererii de sesizare a Curții Constituționale, pronunțată în ultimă instanță, poate fi atacată cu recurs; legalitatea și temeinicia măsurilor preventive în camera preliminară se verifică pentru toți inculpații, indiferent dacă au formulat sau nu contestație, de către judecătorul de cameră preliminară de la instanța superioară; în procedura de cameră preliminară pot fi invocate nulități relative, din oficiu, de către judecătorul de cameră preliminară.

D. Secția de contencios administrativ și fiscal

În cursul anului 2017, nu au intervenit modificări legislative în materia contenciosului administrativ și fiscal de natură a produce un impact semnificativ asupra activității Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Se impune însă observația că, în perioada de referință, Curtea de la Luxemburg a pronunțat un număr de decizii cu impact asupra activității Secției de Contencios Administrativ și Fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Dintre acestea, au fost reținute cele pronunțate de Curte ca urmare a sesizării instanțelor naționale române, inclusiv de Înalta Curte de Casație și Justiție, potrivit art. 267 TFUE.

Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene:

Hotărârea din 21 septembrie 2017, cauza C 441/16, SMS group GmbH împotriva Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Înalta Curte de Casație și Justiție:

„A opta directivă 79/1072/CEE a Consiliului din 6 decembrie 1979 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – Sisteme de restituire a taxei pe valoarea adăugată persoanelor impozabile care nu sunt stabilite pe teritoriul țării coroborată cu articolul 170 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie să fie interpretată în sensul că se opune ca un stat membru să refuze unei persoane impozabile care nu este stabilită pe teritoriul său dreptul la rambursarea taxei pe valoarea adăugată achitate pentru importul de bunuri într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care, la momentul importului, executarea contractului în cadrul căruia persoana impozabilă a cumpărat și a importat aceste bunuri era suspendată, operațiunea pentru care acestea urmau să fie utilizate nu s-a mai realizat, iar persoana impozabilă nu a făcut dovada circuitului ulterior al acestora.”

Hotărârea din 6 decembrie 2017, cauza C 408/16, Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA, fostă Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA, împotriva Ministerului Fondurilor Europene – Direcția Generală Managementul Fondurilor Externe, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea de Apel București:

„1. Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a

contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii, în special articolul 15 litera (c), trebuie interpretată în sensul că se opune ca reglementarea unui stat membru să prevadă, pentru o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice angajată ulterior datei aderării sale la Uniunea Europeană, în vederea realizării unui proiect inițiat pe baza unui contract de finanțare încheiat cu Banca Europeană de Investiții anterior aderării menționate, aplicarea criteriilor specifice prevăzute de dispozițiile Ghidului de atribuire a contractelor de achiziții publice al Băncii Europene de Investiții care nu sunt conforme cu dispozițiile acestei directive.

2. Articolul 9 alineatul (5) și articolul 60 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999 trebuie interpretate în sensul că o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice precum cea în discuție în litigiul principal, în care au fost aplicate criterii mai restrictive decât cele prevăzute de Directiva 2004/18, nu poate fi considerată că a fost desfășurată în deplină conformitate cu dreptul Uniunii și nu este eligibilă pentru o finanțare europeană nerambursabilă, acordată retrospectiv.

Articolul 2 punctul 7 din Regulamentul nr. 1083/2006 trebuie interpretat în sensul că utilizarea unor criterii de precalificare a ofertanților mai restrictive decât cele prevăzute de Directiva 2004/18 constituie o „neregularitate”, în sensul acestei dispoziții, care justifică aplicarea unei corecții financiare în temeiul articolului 98 din acest regulament, în măsura în care nu se poate exclude ca o astfel de

utilizare să fi avut o incidență asupra bugetului fondului în cauză, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.”

Hotărârea din 9 noiembrie 2017, cauza C 298/16, Teodor Ispas și Anduța Ispas împotriva Direcției Generale a Finanțelor Publice Cluj, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea de Apel Cluj:

„Principiul general al dreptului Uniunii al respectării dreptului la apărare trebuie interpretat în sensul că, în cadrul unor proceduri administrative de inspecție și de stabilire a bazei de impunere a taxei pe valoarea adăugată, un particular trebuie să aibă posibilitatea să i se comunice, la cerere, informațiile și documentele care se găsesc în dosarul administrativ și care au fost luate în considerare de autoritatea publică la adoptarea deciziei sale, cu excepția cazului în care obiective de interes general justifică restrângerea accesului la respectivele informații și documente.”

Hotărârea din 18 mai 2017, cauza C 150/16, Fondul Proprietatea SA împotriva Complexului Energetic Oltenia SA, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea de Apel Craiova

„1) În împrejurări precum cele din cauza principală, decizia unei societăți deținute în majoritate de un stat membru de a accepta, cu scopul stingerii unei creanțe, o dare în plată a unui activ care este proprietatea altei societăți al cărei unic acționar este acest stat membru și de a achita o sumă corespunzătoare diferenței dintre valoarea estimată a acestui activ și cuantumul acestei creanțe este de natură să constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 TFUE dacă

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- această decizie constituie un avantaj acordat direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și este imputabilă statului,
- întreprinderea beneficiară nu ar fi obținut facilități comparabile de la un creditor privat și
- decizia menționată este de natură să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre și să denatureze concurența.

Revine instanțelor naționale sarcina de a verifica dacă aceste condiții sunt îndeplinite.

2) În cazul în care o instanță națională califică drept ajutor de stat decizia unei societăți deținute în majoritate de un stat membru de a accepta, cu scopul stingerii unei creanțe, o dare în plată a unui activ care este proprietatea altei societăți al cărei acționar unic este acest stat membru și de a achita o sumă corespunzătoare diferenței dintre valoarea estimată a acestui activ și cuantumul acestei creanțe, autoritățile statului membru menționat au obligația de a notifica acest ajutor Comisiei Europene înainte de punerea sa în aplicare, în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE.”

Hotărârea din 19 octombrie 2017, cauza C 101/16, SC Paper Consult SRL împotriva Direcției Regionale a Finanțelor Publice Cluj Napoca și Administrației Județene a Finanțelor Publice Bistrița Năsăud, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Curtea de Apel Cluj

„Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată trebuie să fie interpretată în sensul că se opune unei reglementări naționale precum cea în discuție în cauza principală, în temeiul căreia dreptul de deducere a taxei pe

valoarea adăugată este refuzat unei persoane impozabile pentru motivul că operatorul care i-a furnizat o prestare de servicii în schimbul unei facturi pe care figurează separat prețul și taxa pe valoarea adăugată a fost declarat inactiv de administrația fiscală a unui stat membru, această declarație a inactivității fiind publică și accesibilă pe internet oricărei persoane impozabile în acest stat, atunci când acest refuz al dreptului de deducere este sistematic și definitiv, nepermițând să se facă dovada absenței unei fraude sau a unei pierderi de venituri fiscale.”

Hotărârea din 26 aprilie 2017, cauza C 632/15, Costin Popescu împotriva Guvernului României, Ministerului Afacerilor Interne, Direcției Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, Direcției Rutiere, Serviciului Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor, având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Înalta Curte de Casație și Justiție:

„Dispozițiile Directivei 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere, în special articolul 13 alineatul (2) din aceasta, trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări naționale, adoptată în vederea transpunerii acestei directive în dreptul intern, care pune capăt autorizării de a conduce mopede fără a deține un permis de conducere a cărui eliberare este condiționată de promovarea unor probe și/sau examinări similare celor impuse pentru conducerea altor autovehicule.”

Trebuie remarcată preocuparea constantă a judecătorilor și magistraților asistenți din cadrul secției, ce poate fi observată, de altfel, în deciziile din anul 2017, pentru pronunțarea hotărârilor judecătorești în consonanță cu jurisprudența CJUE, în virtutea principiului aplicării

immediate și directe a dreptului european, precum și al primatului dreptului european asupra dreptului național.

3. Rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în interpretarea și aplicarea unitară a legii

După intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă și a Noului Cod de procedură penală, această funcție constituțională a instanței supreme se realizează atât prin deciziile pronunțate în interesul legii – mecanism preexistent și cu rol de reglare a jurisprudenței neunitare, cât și prin hotărârile pronunțate în urma sesizărilor prealabile – mecanism introdus prin noua legislația procesuală, de prevenire a jurisprudenței neunitare.

Trebuie subliniat, însă, că în afara mijloacelor de unificare a jurisprudenței neunitare, puse la dispoziție de noile reglementări ale codurilor de procedură, la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție există și alte mecanisme, cel puțin la fel de eficiente, ce se derulează în cadrul secțiilor.

1. Soluționarea recursurilor în interesul legii

Legea micii reforme nr. 202/2010 a modificat și a reglementat, sub aspect procedural, procedura de soluționare a recursului în interesul legii. Astfel, la Înalta Curte de Casație și Justiție principalul mecanism de unificare a practicii a fost asigurat de înființarea și funcționarea unei noi formațiuni de judecată intitulată „**Completul competent să judece recursul în interesul legii**”.

Regulile de alcătuire a completelor și procedura de soluționare a sesizărilor cu recurs în interesul legii sunt reglementate în cuprinsul noilor coduri de

procedură civilă și penală, prin dispozițiile art.516 și 517 din Codul de procedură civilă, respectiv dispozițiile art.473 din Codul de procedură penală. Totodată, dispozițiile art.27¹ și 27² din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție redau *in extenso*, dispozițiile legilor procesuale.

**Volumul de activitate la Completul competent să judece
recursul în interesul legii:**

Dosare în stoc la începutul anului	8
Dosare intrate în cursul anului	31
Total dosare pe rol	39
Dosare soluționate în cursul anului	28
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	11

În anul 2017 au fost înregistrate 31 sesizări cu recurs în interesul legii, fiind pronunțate **28 decizii în interesul legii** (8 sesizări înregistrate în 2016 și 20 sesizări înregistrate în 2017), **din care, 19** au fost pronunțate în **materie civilă** și **9** în **materie penală**. Din totalul cauzelor, **25** recursuri în interesul legii au fost **admise** și **3 respinse**.

Din totalul celor 31 de cauze înregistrate, ponderea *sesizărilor* cu recurs în interesul legii în funcție de autorul lor a fost următoarea :

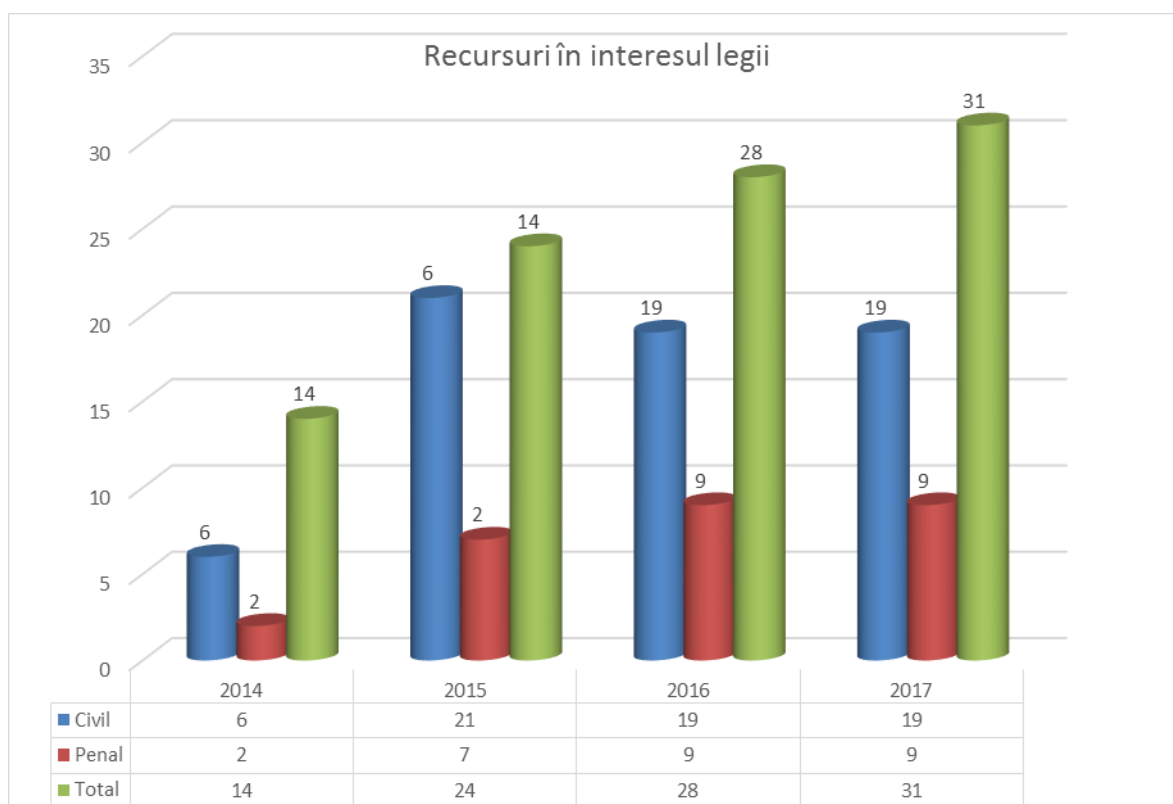
- **1 sesizare** promovată de Colegiul de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- **5 sesizări** promovate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- **1 sesizare** promovată de Avocatul Poporului;
- **24 sesizări** promovate de Colegiile de conducere al Curților de Apel

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Alba Iulia, Bacău, București, Brașov, Cluj, Constanța, Iași, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara;

Deciziile pronunțate în interesul legii au fost publicate în Monitorul Oficial și pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

II. Soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Mecanismul de unificare al practicii judiciare este reglementat prin dispozițiile art.520-521 din Codul de procedură civilă, respectiv dispozițiile art.475 - 477¹ din Codul de procedură penală, atât din perspectiva procedurii de soluționare a sesizărilor pentru pronunțarea unor hotărâri prealabile, cât și a regulilor de alcătuire a completelor. Totodată, dispozițiile art.27⁴ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție redau *in extenso*, dispozițiile legilor procesuale.

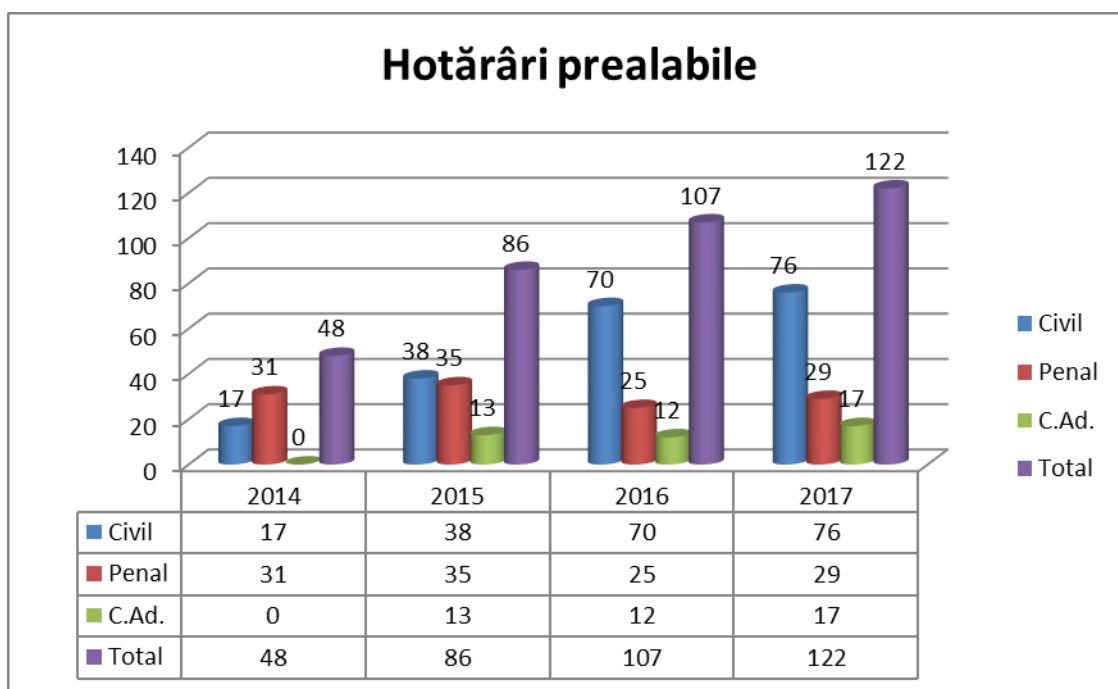
Volumul de activitate la Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept:

Dosare în stoc la începutul anului	42
Dosare intrate în cursul anului	122
Total dosare pe rol	164
Dosare soluționate în cursul anului	129 (118 +11 conexate)
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	35

Pe rolul *Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept* au fost înregistrate în cursul anului 2017 un număr de **122 de sesizări**, din care **76** în materie civilă, **29** în materie penală și **17** în materie de contencios administrativ și fiscal.

În anul 2017 *Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept* a soluționat **118** de sesizări prelabile, din care **91** în materie civilă și de contencios administrativ și fiscal și **27** în materie penală.

Deciziile pronunțate au fost publicate în Monitorul Oficial și pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție.

III. Măsurile de unificare a practicii judiciare la nivelul secțiilor instanței supreme

Preocuparea constată la nivelul tuturor instanțelor naționale este aceea de asigurare a unei practici unitare la nivel jurisprudențial, unificarea jurisprudențială având efectul previzibilității și certitudinii juridice.

Unificarea practicii judiciare are un impact major asupra credibilității actului de justiție, soluțiile neunitare și rezolvarea aceluiași probleme de drept în mod diferit afectând prestigiul și eficiența instanțelor judecătorești.

Secția I Civilă

Și în anul 2017 judecătorii secției au evaluat problemele de drept cu potențial de a genera practică neunitară, pe care le-au supus dezbaterii colectivului de judecători, în cadrul ședințelor de unificare (6 ședințe).

Totodată, judecătorii secției au propus selectarea acelor hotărâri prin care s-au dezlegat probleme de drept cu valoare de principiu și, mai apoi, au redactat cu prioritate hotărârile judecătorești, în vederea publicării acestora, de îndată, pe site-ul instanței, în secțiunea privind „Jurisprudența relevantă” (49), spre a fi accesibile persoanelor interesate în cel mai scurt timp, celelalte hotărâri judecătorești fiind transmise direcției de specialitate în vederea publicării în secțiunea „Jurisprudență integrală” (1121).

Secția a II-a Civilă

Identificarea problemelor de drept soluționate diferit la nivelul Secției a II-a Civile este un demers colectiv, coordonat, în care sunt implicați judecătorii și magistrații-asistenți, cu concursul instanțelor de apel, care, prin președinții de secții, sunt invitate să comunice rezolvările diferite cu care se confruntă.

În atingerea dezideratului de conturare a practicii unitare, judecătorii secției, împreună cu magistrații-asistenți, în colaborare cu magistrați ai Direcției de Studii, Documentare, au elaborat materiale prin care s-au argumentat punctele de vedere pe aspectele controversate, iar în ședințele de secție s-au dezbătut argumentele fiecărei soluții divergente, pentru a se ajunge la un rezultat comun.

În egală măsură, judecătorii secției s-au implicat activ în sesizarea aspectelor ce au primit o soluționare unitară, prin formularea de note, ce au fost puse în discuția colectivului, după elaborarea unui material cu participarea magistraților Direcției de Studii și Documentare.

Pentru facilitarea accesului la jurisprudența secției s-a creat un program special care permite, în baza unui motor de căutare, identificarea deciziilor pronunțate pe aceeași problemă de drept.

În același timp, s-a urmărit identificarea, încă de la momentul înregistrării dosarelor, a cauzelor care pun în discuție aceeași problemă, sau una asemănătoare, pentru a porni demersurile de unificare jurisprudențială.

Au fost organizate lunar ședințe de secție la care au participat judecătorii și magistrații-asistenți, fiind supuse analizei deciziile pronunțate conținând problemele de drept care au fost rezolvate

neunitar, precum și toate aspectele sesizate referitoare la existența unor aspecte controversate.

Soluțiile de unificare a practicii judiciare au fost adoptate cu votul majorității judecătorilor secției, raliindu-se la acestea și judecătorii aflați în minoritate.

În cadrul ședințelor lunare au fost discutate și aspecte legate de aplicarea dispozițiilor noului Cod de procedură civilă, adoptându-se măsuri de uniformizare a practicilor determinate de regularizarea cererii de recurs, în raport de specificul recursului în casație, de competența instanței supreme.

În perioada de referință, ca urmare a sesizărilor înaintate de Curțile de apel, judecătorii ai secției au participat la ședințele organizate de aceste instanțe pentru unificarea practicii judiciare, în cadrul cărora au prezentat practica Înaltei Curți de Casație și Justiție, contribuind astfel la determinarea interpretării și aplicării unitare a legii, în concordanță cu practica instanței supreme.

Secția a II-a Civilă folosește ca modalitate de aducere la cunoștința celor interesați de practica secției publicarea jurisprudenței în Buletinul Jurisprudenței și Buletinul Casației; totodată, se asigură publicitatea acestei jurisprudențe prin afișarea pe site-ul oficial al instanței supreme.

Secția Penală

Și în anul 2017, una dintre priorități a constituit-o unificarea practicii judiciare la nivelul secției.

În realizarea acestui obiectiv menționăm:

- convocarea judecătorilor și magistraților asistenți în ședințele de secție din datele de: *19 ianuarie 2017, 22 februarie 2017, 21 martie 2017, 12 aprilie 2017, 10 mai 2017, 7 iunie 2017, 27 iunie 2017, 7 septembrie 2017, 19 septembrie 2017, 3 octombrie 2017, 30 octombrie 2017, 7 noiembrie 2017, 28 noiembrie 2017 și 5 decembrie 2017*, ședințe în care s-au discutat deciziile Curții Constituționale și hotărârile judecătorești în care au fost analizate probleme de drept susceptibile de a genera practică neunitară;

- preluarea și discutarea în ședințele de secție a problemelor de practică neunitară comunicate de curțile de apel și instanțele din circumscripția teritorială a acestora;

- transmiterea jurisprudenței relevante spre publicare, pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Un rol esențial în prevenirea practicii judiciare neunitare l-au avut hotărârile prealabile prin care s-a solicitat de către instanțele judecătorești care judecă în ultimă instanță dezlegarea de principiu a unor chestiuni de drept, precum și deciziile pronunțate de completele competente să soluționeze recursul în interesul legii.

Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Și în anul 2017, Secția de contencios administrativ și fiscal a continuat să aplice mecanismul de unificare a practicii judiciare instituit încă din anul 2006, constând în parcurgerea următoarelor etape: identificarea dosarelor cu caracter repetitiv înregistrate pe rolul Secției și aducerea lor la cunoștința judecătorilor și magistraților - asistenți în

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

vederea evitării pronunțării unor soluții contradictorii; identificarea situațiilor de practică neunitară și supunerea lor, spre dezbatere, Plenului judecătorilor în vederea adoptării de soluții de unificare a practicii; adoptarea de soluții de principiu și de unificare a practicii în Plenul judecătorilor Secției, soluții comunicate Secțiilor de profil ale curților de apel în vederea cunoașterii practicii Jurisdicției Supreme; centralizarea, sistematizarea și publicarea în sistemul informatic intern a soluțiilor de principiu și de unificare a practicii judiciare; urmărirea permanentă de către judecători și prezentarea de către magistrații-asistenți a practicii Secției cu ocazia soluționării dosarelor similare aflate pe lista de ședință în vederea respectării jurisprudenței în materie, în virtutea principiului disciplinei jurisdicționale.

Astfel, în anul 2017, s-au desfășurat 7 ședințe ale judecătorilor Secției în cadrul cărora au fost adoptate 10 soluții de unificare a practicii judiciare. Soluțiile de unificare a practicii judiciare sunt publicate pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în secțiunea rezervată Secției de contencios administrativ și fiscal, sub denumirea „Soluții de principiu și de unificare a practicii judiciare” actualizat în 20 decembrie 2017. Soluțiile sunt publicate în virtutea principiul transparenței activității secției și pentru a asigura tuturor persoanelor interesate exercițiul efectiv al dreptului de a cunoaște jurisprudența Secției de contencios administrativ și fiscal.

În cadrul mecanismelor procedurale menite să asigure o practică judiciară unitară, în temeiul art.521 din Codul de procedură civilă din 2010, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, compus numai din judecători de la Secția de

contencios administrativ și fiscal a soluționat un număr de 17 sesizări adresate Înaltei Curți, în următoarele materii:

- ✚ în ceea ce privește natura juridică a creanței constând în compensațiile prevăzute de art. 97 alin. 1 lit. d din Codul Silvic, precum și a interpretării dispozițiilor art. 6 din H.G. nr. 861/2009 – respectiv dacă această normă instituie sau nu o condiție suspensivă pentru acordarea compensațiilor (Decizia nr. 26 din 10 aprilie 2017);
- ✚ cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 267 alin. (4) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 lit. e) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 15 și 44 din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare (Decizia nr. 27 din 24 aprilie 2017);
- ✚ cu privire la interpretarea noțiunii de „autoritate publică”, astfel cum este definită de art. 2 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, raportat la noțiunea de „instituție publică”, astfel cum este prevăzută de art. 2 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele locale, cu modificările și completările ulterioare (Decizia nr. 28 din 24 aprilie 2017);
- ✚ referitoare la interpretarea dispozițiilor art. 9 alin. (3) și (4) și art. 12 alin. (3) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, privind competența prefectului în situația pierderii de către consilierul local sau județean a calității de membru al partidului politic sau al

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

organizației minorităților naționale pe a căru/cărei listă a fost ales (Decizia nr. 45 din 12 iunie 2017);

- interpretarea prevederilor art. 24 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare în ceea ce privește termenul în care creditorul poate solicita fixarea sumei ce i se datorează de către debitor cu titlu de penalități, calculul penalităților, stabilirea de către instanța de judecată a valorii obiectului obligației (Decizia nr. 12 din 22 februarie 2017);

De asemenea, judecătorii Secției de contencios administrativ și fiscal au făcut parte din compunerea completelor pentru dezlegarea problemelor de drept, alcătuite din judecătorii secțiilor non-penale, precum și în compunerea completelor privind soluționarea recursurilor în interesul legii, conform dispozițiilor art.516 din Codul de procedură civilă din 2010.

4. Rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție ca instanță de judecată

A. Activitatea secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție

SECȚIA I CIVILĂ

Capitolul I – Prezentarea generală a secției

I.1. Competența

Competența materială generală a Secției I civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție este reglementată prin dispozițiile art. 4 pct. 1 și 4 din vechiul Cod de procedură civilă și prin cele ale art. 97 pct.1 și 4 din noul Cod de procedură civilă, respectiv, prin dispozițiile art. 21 și 23 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

Potrivit dispozițiilor legale menționate, secțiile civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă *recursurile declarate împotriva hotărârilor civile ale curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecătii a fost întrerupt în fața curților de apel, respectiv, în raport de competența sa funcțională, cererile de strămutare, conflictele de competență și orice alte cereri prevăzute de lege în orice alte materii date prin lege în competența sa.*

Cât privește competența materială specializată, proprie, în acord cu dispozițiile hotărârilor nr. 10/22 septembrie 2011 și, respectiv, nr. 8/5 aprilie 2012 ale Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, cele 9 formațiuni de judecată de la nivelul Secției I civile au

funcționat ca și complete de judecată specializate în materia cererilor întemeiate pe dispozițiile Legii nr.10/2001, a cererilor în revendicare imobiliară, precum și a celor formulate în materie de expropriere, dintre care 2 formațiuni de judecată și în materia proprietății intelectuale.

Potrivit hotărârilor Colegiului de conducere mai sus arătate, celelalte litigii civile, cu excepția litigiilor din materiile de drept în care funcționează complete specializate la nivelul Secției a II-a civile, au fost repartizate aleatoriu în procent de 60% pentru Secția I civilă și 40% pentru Secția a II-a civilă.

I.2. Resurse umane și materiale

I.2.a Resurse umane

În cursul anului 2017, și-au desfășurat activitatea:

29 judecători, inclusiv președintele de secție, în schema de personal fiind alocate, la începutul anului 2017, **un număr de 30 de posturi de judecători**;

- **1 judecător a fost transferat definitiv în cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal, începând cu data de 19 octombrie 2017**, prin hotărârea nr. 55/19 octombrie 2017 a Colegiului de conducere al ÎCCJ; inițial, prin *hotărârea nr. 17/13 septembrie 2016 a Colegiului de conducere al ÎCCJ*, judecătorul fusese transferat în cadrul aceleiași secții pentru o perioadă de 1 an, începând cu data de 1 noiembrie 2016.

Numărul posturilor de judecători alocate Secției I civile a fost redus considerabil în ultimii ani, **de la 35 la 29 de posturi: 1 post a fost transformat în post de vicepreședinte al ICCJ cu atribuții în materie civilă**,

prin hotărârea nr.15/28 iunie 2013, iar **5 posturi** au fost transferate în schema de personal a Secției de contencios administrativ și fiscal prin hotărârile nr. 24/5 decembrie 2013, nr. 22/21 octombrie 2014, nr.21/11 noiembrie 2015, nr. 24/25 noiembrie 2016 și hotărârea nr. 55/19 octombrie 2017 ale Colegiului de conducere al ICCJ.

✚ **20 magistrați-asistenți**, inclusiv magistratul-asistent șef, în schema de personal, la începutul anului 2017, **fiind alocate un număr de 22 de posturi de magistrați-asistenți**;

- **1 post** a devenit vacant în data de 28 noiembrie 2016, prin numirea ca judecător la Judecătoria Bistrița a unui magistrat-asistent;
- **1 post** a devenit vacant în data 1 septembrie 2017, prin pensionarea unui magistrat-asistent, conform HCSM nr.802/27.06.2017.

✚ **29 grefieri**, inclusiv prim-grefierii, în schema de personal, la începutul anului 2017, fiind alocate **un număr de 34 de posturi de grefieri**;

- **4 grefiere** au fost în concediu de maternitate/creștere a copilului în diverse perioade de timp;
- **1 grefier** a fost în concediu fără plată, începând cu data de 15 aprilie 2016; postul a devenit vacant prin demisie începând cu 26 mai 2017.

În schema de personal, secția are alocat și *un post de agent procedural* care a fost ocupat pe tot parcursul anului 2017.

✚ **Media de vârstă a personalului secției este structurată astfel:**

- ✓ judecători: **50,79 ani**;
- ✓ magistrați-asistenți: **46,2 ani**;
- ✓ grefieri: **41,08 ani**.

I.2.b. Resurse materiale

Secției I civile i-au fost alocate *aceleași spații de lucru* ca și în anii anteriori care, din punctul de vedere al specificului activității unei instanțe de judecată, nu sunt suficiente și nici adecvate și care au contribuit la menținerea unui nivel ridicat de stres în rândul personalului.

Așa fiind, apreciem că se impune alocarea unor spații adecvate în cel mai scurt timp care să asigure condițiile necesare desfășurării activităților specifice.

I.3. Managementul secției

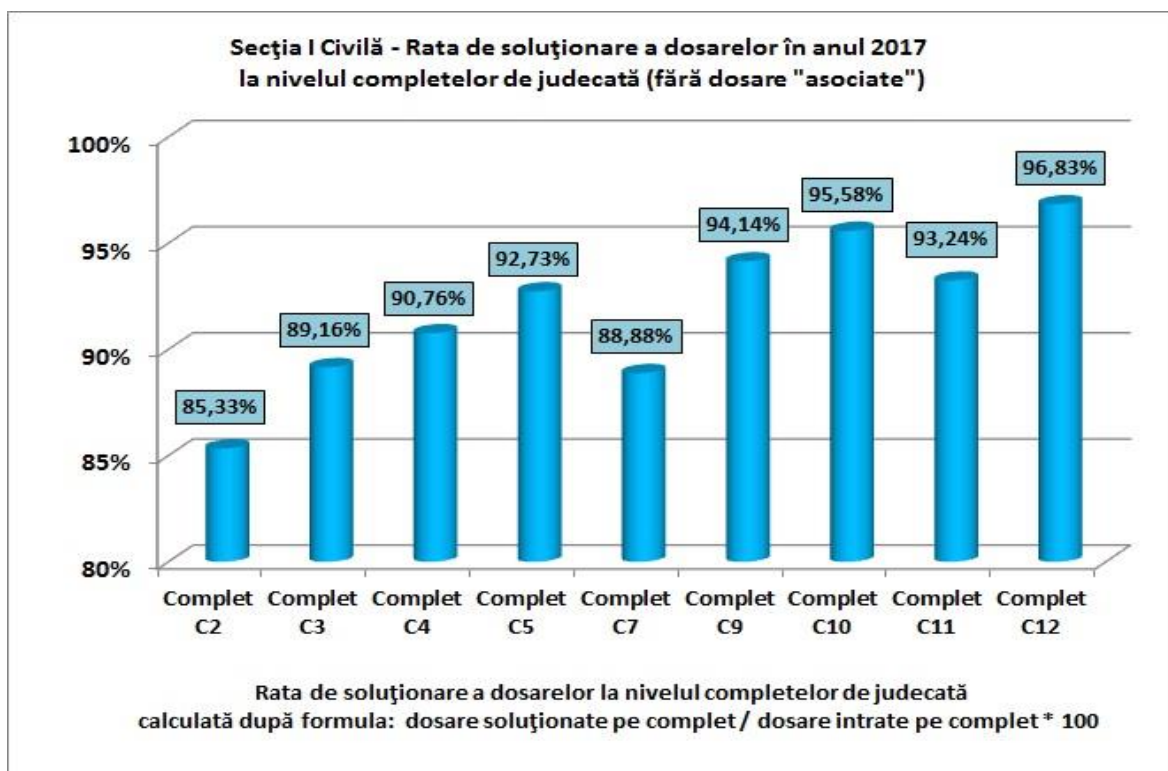
În anul 2017, conducerea secției a urmărit *menținerea stabilității tuturor membrilor formațiunilor de judecată funcționale la nivelul secției, Completele de 3 judecători*, întrucât această modalitate de lucru a condus la un volum echilibrat de muncă la nivelul acestor formațiuni de judecată și între formațiunile de judecată.

Stabilitatea judecătorilor, magistraților-asistenți și a grefierilor în cadrul Completelor de 3 judecători, încă de la momentul efectuării operațiunii de repartizare aleatorie a dosarelor și până la momentul finalizării judecății, a condus, de asemenea, și la consolidarea comunicării, cu consecințe pozitive asupra eficienței și eficacității activităților desfășurate.

Rata de soluționare a dosarelor la nivelul formațiunilor de judecată funcționale la nivelul secției este evidențiată în graficul următor:

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Organizarea și planificarea activităților de judecată la nivelul Completelor de 3 judecători s-au constituit într-o provocare din punct de vedere al managementului timpului în condițiile în care aceiași judecători care funcționează în cadrul acestor formațiuni de judecată sunt desemnați aleatoriu, pe tot parcursul anului, să participe și la activitățile Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și a Completelor pentru soluționarea recursului în interesul legii, formațiuni de judecată al căror volum de muncă a crescut în cursul anului.

O prioritate a managementului conducerii secției a constituit-o pe parcursul anului 2017 *gestionarea dosarelor în care judecata se desfășoară potrivit dispozițiilor noului Cod de procedură civilă* a căror pondere în activitatea secției a crescut la 69,14% din totalul dosarelor.

Măsurile organizatorice adoptate în scopul *asigurării stabilității Completelor de judecată de 3 judecători* s-au impus îndeosebi în ceea ce privește gestionarea acestor dosare, în considerarea principiului

continuității, statuat prin dispozițiile art.19 din noul Cod de procedură civilă.

Experiența dobândită în anii anteriori a permis *cristalizarea anumitor fluxuri de lucru comune, inclusiv de tip informatic, la nivelul tuturor formațiunilor de judecată și dezvoltarea activităților de standardizare a diverselor formulare și modele de documente*, în scopul optimizării activităților administrativ-jurisdicționale de pregătire a acestui tip particular de dosare.

Optimizarea activităților administrativ-jurisdicționale și de judecată a dosarelor gestionate în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă s-a impus, cu atât mai mult cu cât, în sarcina instanței de recurs s-a menținut atât procedura de pregătire a dosarelor de recurs până la 1 ianuarie 2019 de către instanța de recurs, urmare a prorogării termenului prevăzut de dispozițiile art. XIII teza 1 din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, prin OUG nr. 95/2016, cât și procedura de filtrare a recursurilor, prevăzută de dispozițiile art. 493 Cod procedură civilă, fapt care a condus la diversificarea tipurilor de activități și, pe cale de consecință, la creșterea volumului de muncă pentru întregul personal.

În pofida adoptării unor măsuri de optimizare a activităților interne s-a observat o *durată relativ mai mare de soluționare a dosarelor de acest tip cu stadiul procesual recurs*. Relevantă, sub acest aspect, este valoarea indicatorului „media în zile de soluționare a dosarelor” care evidențiază ca perioadă de soluționare *171 de zile, pentru dosarele cu stadiu procesual recurs*, comparativ cu *52 de zile, pentru dosarele cu stadiu procesual fond*.

În atare condiții, pe parcursul anului 2017, s-a urmărit *dezvoltarea unui mediu de lucru prielnic înțelegerii de către întregul personal al secției a necesității adaptării permanente a sarcinilor de serviciu*, fiind analizate în cadrul *ședințelor interne ori a ședințelor de învățământ profesional*, numeroase modalități de lucru în scopul identificării acelor care și-au dovedit eficiența în practică.

Data fiind necesitatea implementării coerente la nivelul întregului sistem judiciar a instituțiilor juridice prevăzute de noile coduri, Codul civil și Codul de procedură civilă, o atenție deosebită a fost acordată *învățământului profesional* organizat în cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, care facilitează schimbul de experiență și permite găsirea de soluții cu valoare de principiu.

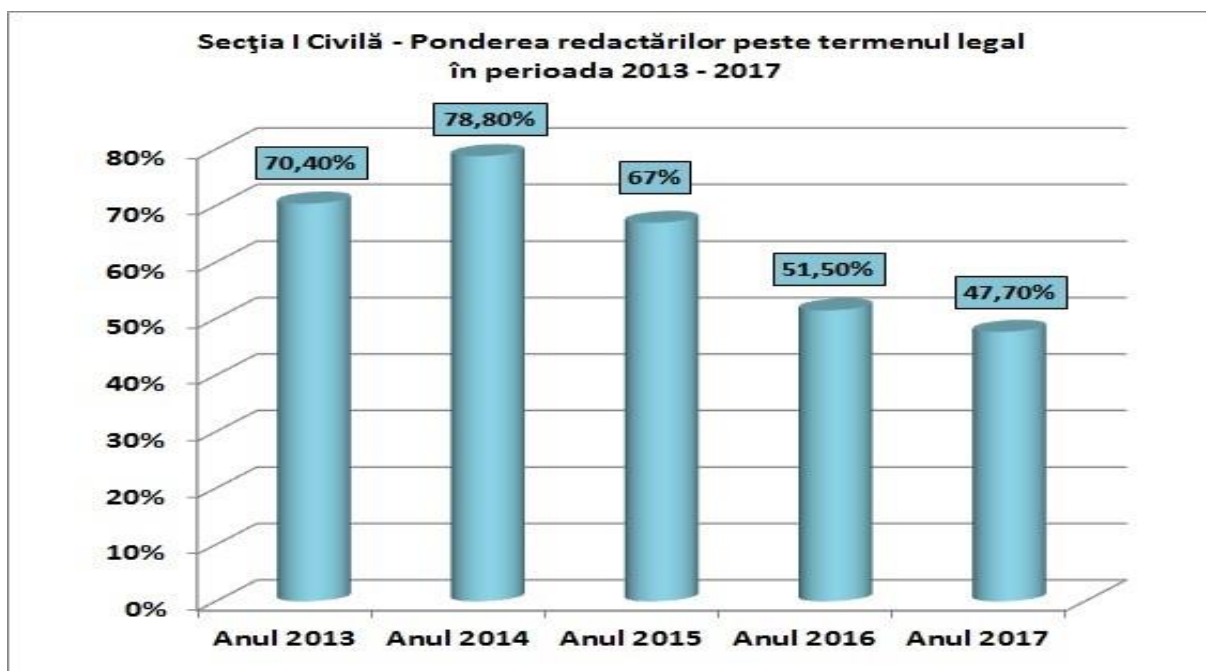
O altă preocupare a conducerii secției a fost aceea de *menținere la un nivel ridicat a indicatorilor de eficiență și eficacitate a activităților desfășurate la nivelul secției*, respectiv rata de soluționare, stocul de dosare, durata medie de soluționare și ponderea dosarelor închise într-un an, indicatori ce vor fi analizați în capitolul II *Analiza activității secției - Elemente statistice privind durata de soluționare a cauzelor*.

Pe parcursul anului 2017, s-a urmărit, cu prioritate, *reducerea numărului de zile alocate pentru redactarea și finalizarea hotărârilor judecătorești*.

Evoluția pe ultimii 5 ani a indicatorului privind *redactările peste termen*, conform datelor statistice, este evidențiată în graficul următor:

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Ca și în anii anteriori, și în anul 2017 o atenție sporită a fost acordată *practicii judecătorești generată la nivelul secției*.

În scopul asigurării *caracterului unitar al practicii judecătorești*, judecătorii secției au procedat în mod constant, în cadrul ședințelor de secție, la evaluarea problemelor de drept curente cu risc de a genera practică judiciară neunitară și la selectarea hotărârilor judecătorești prin care au fost dezlegate astfel de probleme în vederea publicării în timp util pe site-ul instanței. Dată fiind competența materială comună cu privire la unele materii de drept ale celor două secții civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, *dezbaterile au urmărit, în cadrul unui dialog între cele două secții, asigurarea caracterului unitar al practicii judecătorești de la nivelul ambelor secții*.

Nu în ultimul rând, și pe parcursul anului 2017, o atenție sporită a fost acordată *îmbunătățirii transparenței externe a activităților de judecată desfășurate la nivelul secției* prin completarea în aplicația informatică Ecris a cât mai multor date privind dosarele aflate pe rolul

secției și îmbunătățirea accesului personalului responsabil de activitatea cu publicul la documentele din dosarul informatic, precum și prin asigurarea exportului unor astfel de informații zilnic pe site-ul instanței, *fapt de natură să permită informarea rapidă a justițiabililor și a publicului interesat.*

Capitolul II – Analiza activității secției

II.1. Indicatori statistici relevanți

II.1.1. Volumul de activitate al Completelor de judecată compuse din 3 judecători

Indicatorul *dosare nou intrate* a înregistrat la finele anului 2017 o valoare de 2246 de dosare. Valoarea acestui indicator a fost influențată în ultimii ani de *volumul redus al dosarelor având ca obiect recursuri ce se judecă în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă (1184 de dosare în anul 2017)*, rezultat al amânărilor succesive de la intrarea în vigoare a dispozițiilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă relative la categoriile de hotărâri judecătorești supuse căii de atac a recursului.

Prin decizia nr. 369/30 mai 2017 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 582/20 iulie 2017, sintagma "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv" cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 a fost declarată neconstituțională. În interpretarea efectelor deciziei Curții Constituționale, atât tribunalele, cât și curțile de apel, apreciind asupra

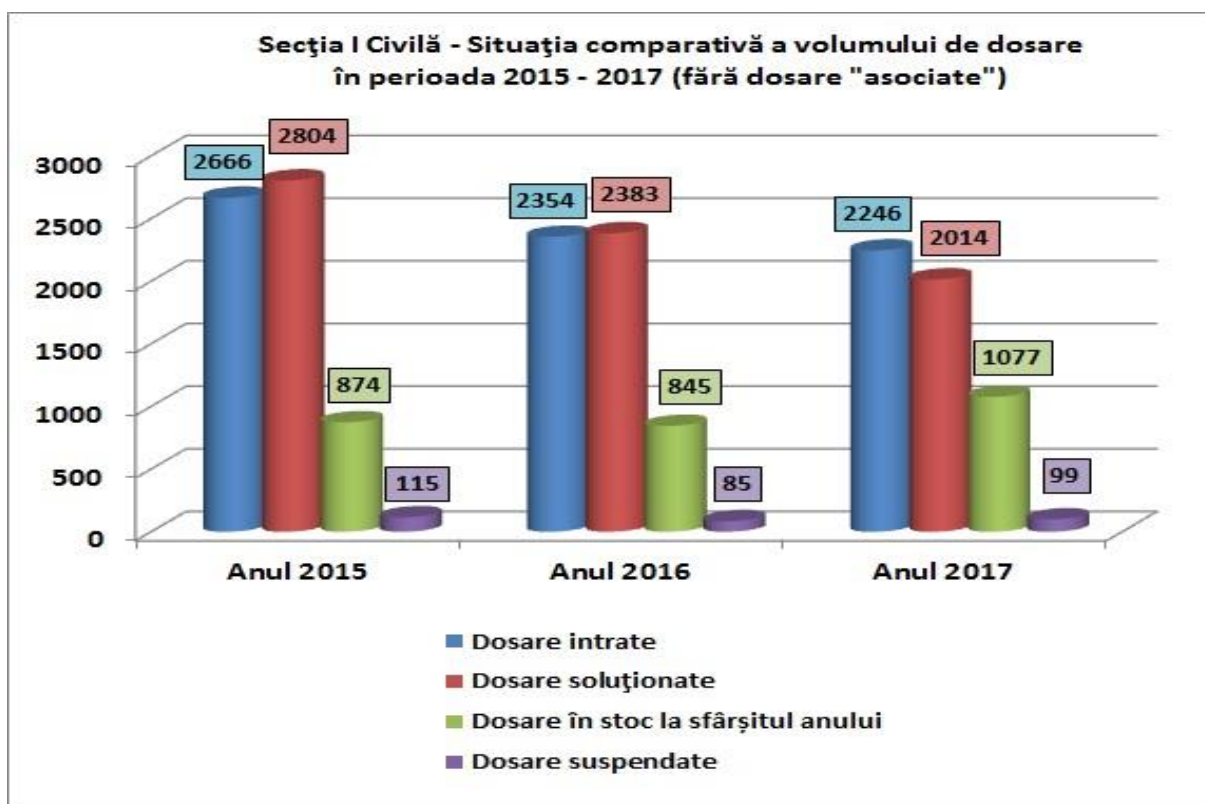
Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

competenței instanței supreme de a soluționa recursurile cu privire la litigiile patrimoniale evaluabile în bani, au înaintat aceste dosare, începând cu lunile octombrie – noiembrie 2017.

În aceste condiții, indicatorul *stocul de dosare* (fără dosare asociate) a înregistrat o tendință de creștere față de anul 2016, înregistrând la finele anului 2017 o valoare de 1077 dosare față de 845 de dosare, la finele anului 2016.

Indicatorul *dosare soluționate* s-a menținut, ca și în anii anteriori, la o valoare ridicată, astfel că, la finele anului 2017 indica 2014 dosare, iar numărul *dosarelor suspendate* s-a menținut la un nivel redus, la finele anului 2017, existând un număr de 99 de dosare suspendate.

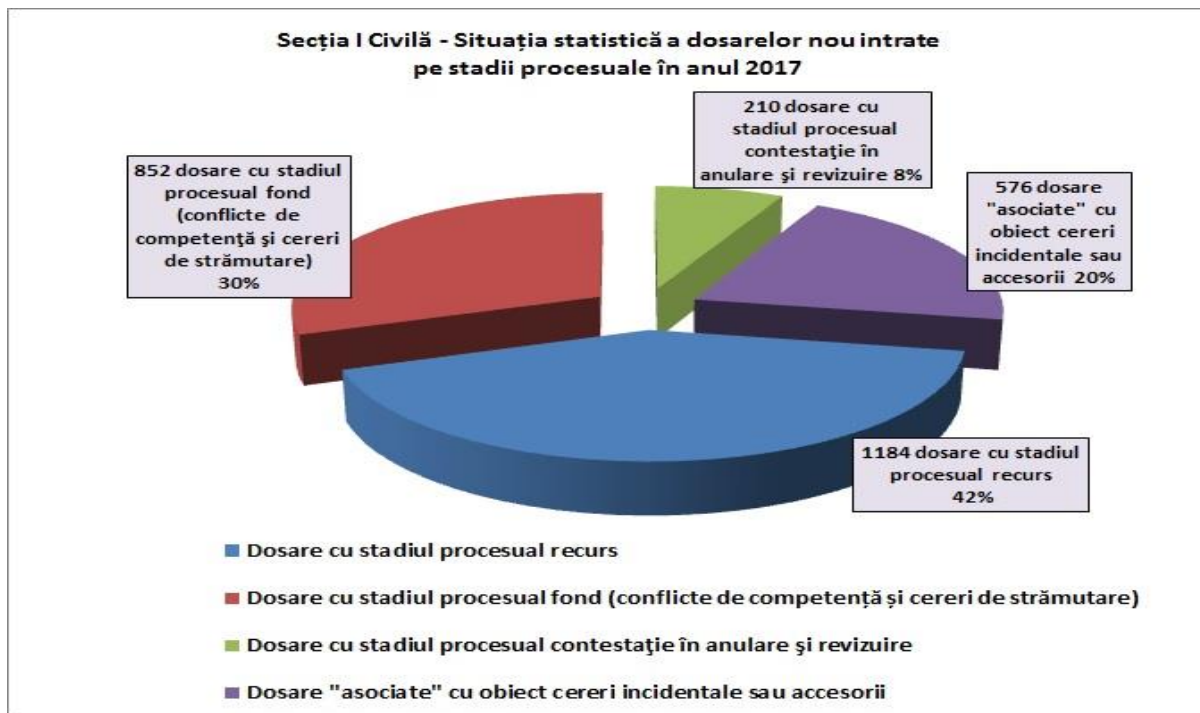
Evoluția în ultimii 3 ani a indicatorilor relativi la dosarele secției (fără dosare asociate), conform datelor culese manual, este evidențiată în graficul următor:

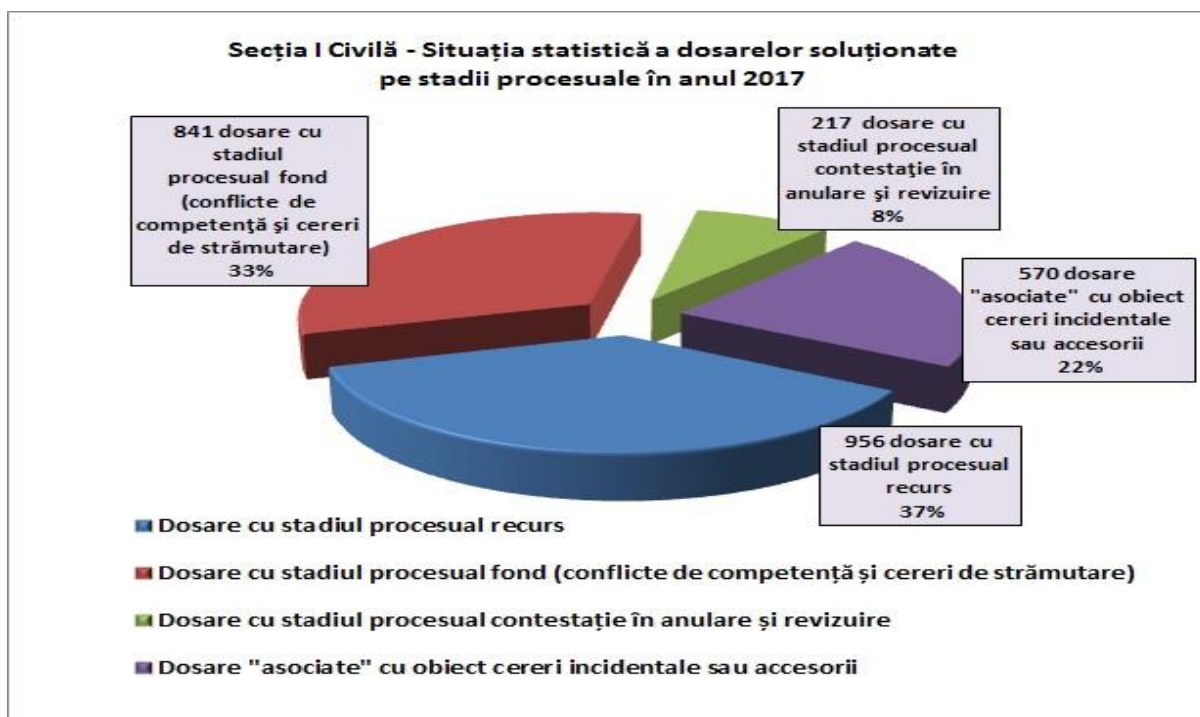

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Structura *dosarelor nou intrate* pe rolul Secției I civile în anul 2017, *pe stadii procesuale*, conform datelor culese manual, este evidențiată în graficul următor:

Structura *dosarelor soluționate* la nivelul Secției I civile în anul 2017, *pe stadii procesuale*, conform datelor culese manual, este evidențiată în graficul următor:

II.1.2. Încărcătura pe judecător, magistrat-asistent și grefier

Încărcătura pe judecător în componența diverselor formațiuni de judecată

Judecătorii Secției I civile au participat la activitățile de judecată, după cum urmează:

✚ În componența **Completelor de 3 judecători** (*încărcătură raportată la numărul de 28 de judecători, exclusiv președintele de secție, care și-au desfășurat activitatea pe tot parcursul anului*).

▶ în ceea ce privește *numărul de cauze soluționate* prin decizii și încheieri – documente finale de dezinvestire, încărcătura pe judecător a fost de *262 de dosare, în medie* (dintr-un număr de *320 de dosare rulate, în medie*).

▶ în ceea ce privește *numărul deciziilor pronunțate*, încărcătura pe judecător a fost de *160 de decizii, în medie*.

✚ În componența **Completelor de 5 judecători** au participat:

▶ **4 judecători**, ca membri titulari și **8 judecători**, ca membri supleanți:

- Completele au avut programate *31 de ședințe de judecată*, au primit spre soluționare *un număr de 621 de dosare* și au pronunțat *336 de hotărâri judecătorești*.

✚ În componența **Completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii** au participat:

▶ **28 judecători, inclusiv președintele de secție, ca membri titulari ai completului** (*3 judecători în compunerea unui singur complet, 1 judecător în compunerea a 2 complete, 6 judecători în compunerea a 3 complete, 5 judecători în compunerea a 4 complete, 4 judecători în compunerea a 5*

complete, **3 judecători** în compunerea a 6 complete, **2 judecători** în compunerea a 7 complete, **1 judecător** în compunerea a 8 complete, **1 judecător** în compunerea a 9 complete, **1 judecător** în compunerea a 10 complete și **președintele de secție** în compunerea a 26 de complete);

► **19 judecători**, ca membri supleanți ai completului;

► **14 judecători au fost desemnați raportori.**

- **24 de sesizări și 148 de participări ale judecătorilor secției** în compunerea și ședințele acestei formațiuni de unificare.

✚ În componența **Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept** au participat:

► **29 judecători, inclusiv președintele de secție, ca membri titulari** (**3 judecători** în compunerea a 10 complete, **4 judecători** în compunerea a 11 complete, **5 judecători** în compunerea a 12 complete, **4 judecători** în compunerea a 13 complete, **5 judecători** în compunerea a 14 complete, **2 judecători** în compunerea a 15 complete, **1 judecător** în compunerea a 16 complete, **2 judecători** în compunerea a 17 complete, **1 judecător** în compunerea a 18 complete, **1 judecător** în compunerea a 19 complete și **președintele de secție** în compunerea a 56 de complete);

► **27 judecători**, ca membri supleanți ai completelor;

► **26 judecători au fost desemnați raportori.**

- **76 de sesizări și 429 de participări ale judecătorilor secției** în compunerea și ședințele acestei formațiuni de unificare.

Încărcătura pe magistrat-asistent în componenta Completelor de 3 judecători (raportată la numărul de 18 magistrați-asistenți, exclusiv magistratul-asistent șef, care și-au desfășurat activitatea pe tot parcursul anului):

Pe parcursul anului 2017, magistrații-asistenți:

- ▶ au participat la pronunțarea unui număr de 130 de hotărâri judecătorești, în medie și au redactat, în medie, un număr de 63 de decizii și 80 de încheieri;
- ▶ au redactat, în medie, 28 de rapoarte în dosarele în care judecata se desfășoară în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă.

Încărcătura pe grefier de ședință (raportată la numărul de 17 grefieri de ședință care și-au desfășurat activitatea pe tot parcursul anului):

Pe parcursul anului 2017, grefierii de ședință:

- ▶ au rulat, în medie, un număr de 169 de dosare;
- ▶ au redactat, în medie, un număr de 85 de proiecte de încheieri.

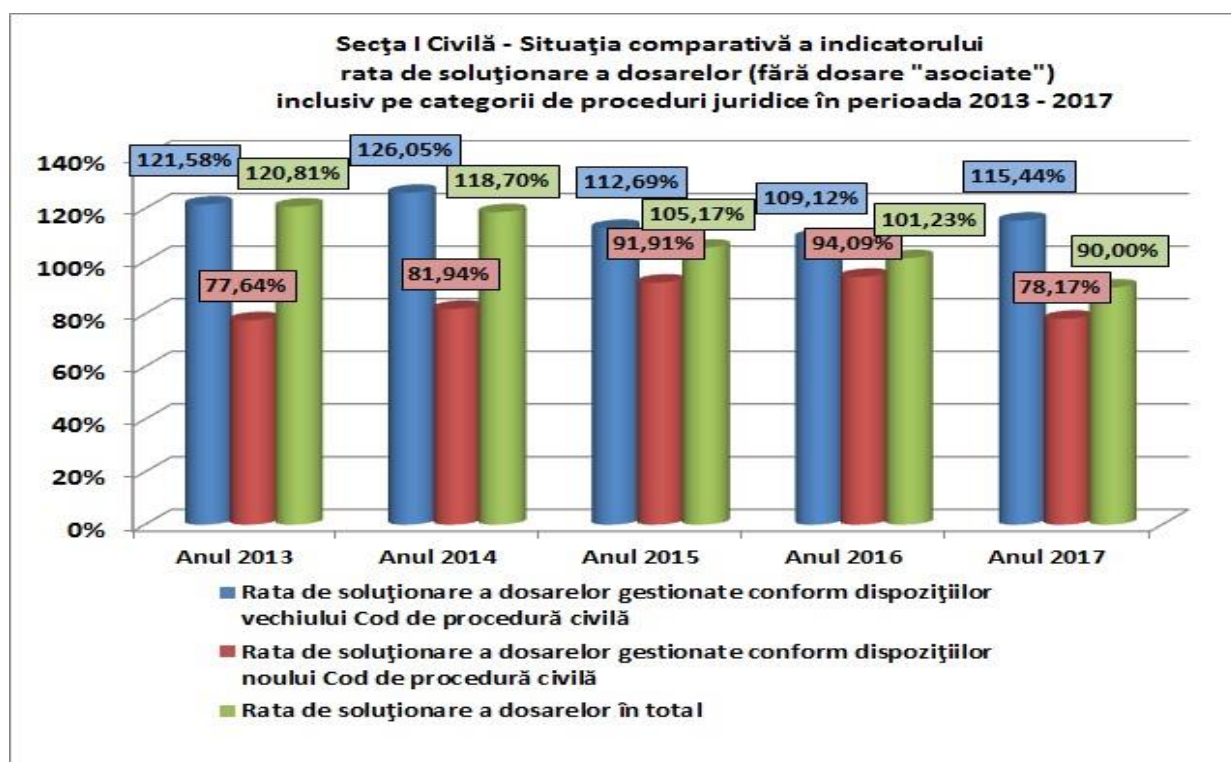
II.1.3. Rata de soluționare a dosarelor

Indicatorul *rata de soluționare* a dosarelor, calculată după formula $\text{nr.cauze soluționate} / \text{nr.dosare intrate} * 100$, înregistra la finele anului 2017, conform datelor culese manual, o valoare de 90% iar, conform datelor StasisEcris, o valoare de 91,8% corespunzătoare gradului *satisfăcător*, conform plajelor de eficiență stabilite prin hotărârea nr.1305/9.12.2014 a Consiliului Superior al Magistraturii, în scădere față de anii anteriori: 101,23% în anul 2016 și 105,17% în anul 2015.

Acest fapt a impus o analiză a cauzelor care au condus la reducerea valorii acestui indicator de eficiență și la adoptarea unor măsuri organizatorice de natură să conducă la o îmbunătățire a fluxurilor de lucru a dosarelor, îndeosebi a acelor gestionate în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă.

Evoluția indicatorului *rata de soluționare* a dosarelor în ultimii 5 ani este evidențiată în graficul următor:

II.2. Analiza calitativă a activității secției

II.2.1. Elemente statistice privind durata de soluționare a cauzelor

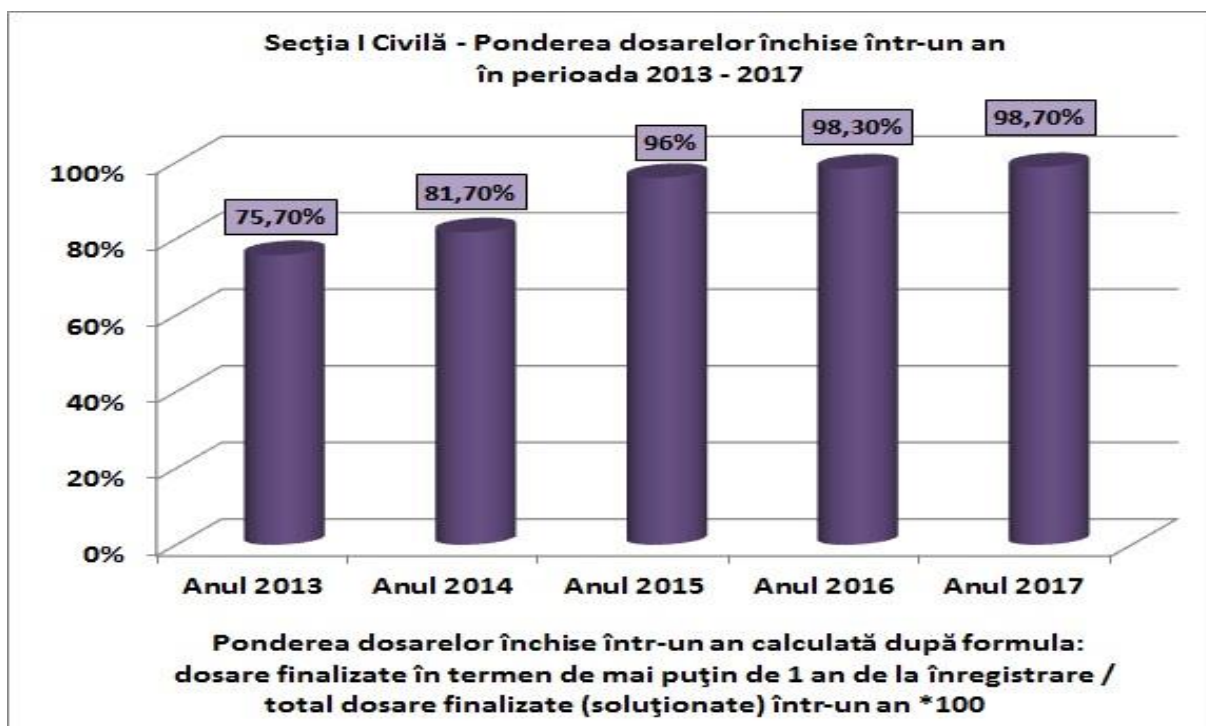
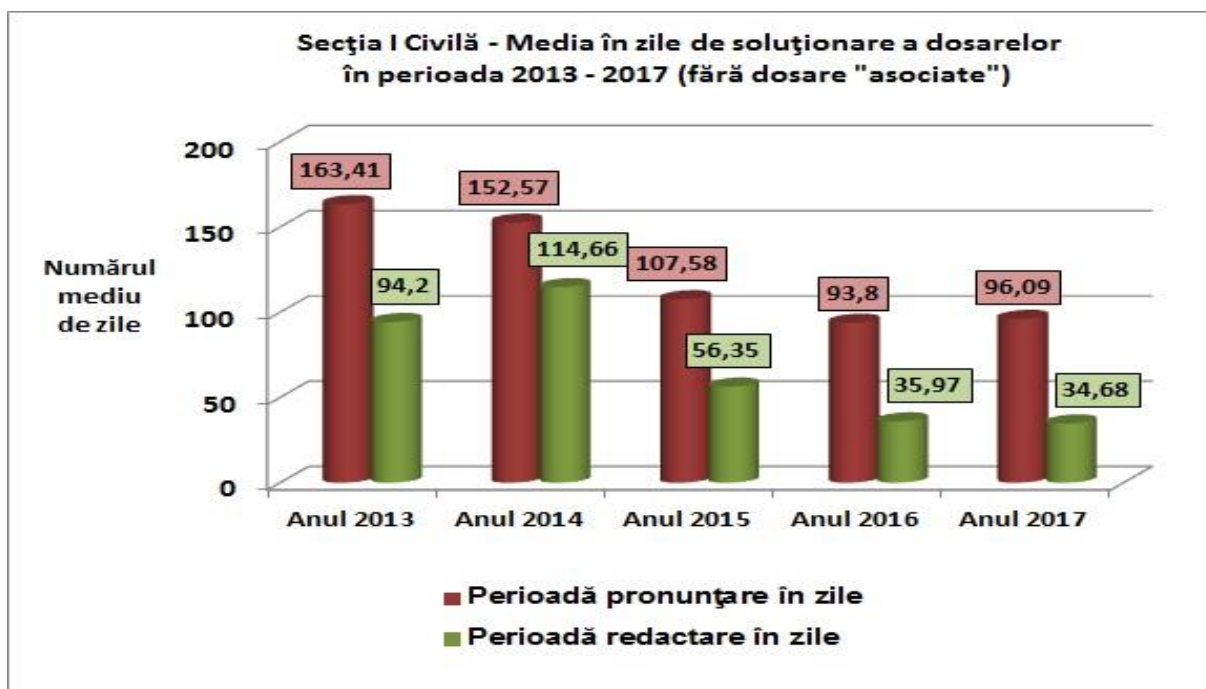
Durata de soluționare a cauzelor și ponderea dosarelor închise într-un an s-au constituit și pe parcursul anului 2017 într-o preocupare constantă a managementului conducerii secției, acești indicatori înregistrând valori ridicate la finele anului, corespunzătoare gradului

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

foarte eficient, conform plajelor de eficiență stabilite prin hotărârea nr.1305/9.12.2014 a Consiliului Superior al Magistraturii.

Evoluția pe ultimii 5 ani a indicatorului *perioada de soluționare a cauzelor (pronunțare și redactare)*, precum și a indicatorului *ponderea dosarelor închise într-un an*, conform datelor statisEcris, este evidențiată în graficele următoare:

II.2.2. Formarea profesională la nivelul secției (pe categorii de personal)

Judecătorii secției au participat în cursul anului 2017 la diverse activități pe teme profesionale organizate de Institutul Național al Magistraturii, de alte instituții naționale ori internaționale, precum și la ședințele organizate în acest scop la nivelul secției.

Exemplificăm, în acest sens, participarea:

- la activitățile din cadrul Proiectului „Îmbunătățirea sistemului de management al cauzelor ECRIS” finanțat printr-un grant acordat de către Norvegia în cadrul Mecanismului Financiar Norvegian 2009 – 2014, astfel:
 - la cursul cu tema „*Management de proiect*”, în zilele de 10 – 12 aprilie 2017, București;
 - la cursul cu tema „*Metodologia Agile*”, în zilele de 19 – 21 aprilie 2017, București;
- la activitățile din cadrul Proiectului „*Asistență pentru consolidarea capacității instituționale în domeniul formării judecătorilor și procurorilor pentru aplicarea noilor coduri*” finanțat în cadrul Fondului Tematic Securitate aferent Programului de cooperare elvețiano-român pentru reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene Extinse, astfel:
 - la conferința cu tema „*Noul Cod civil. Noul Cod de procedură civilă*”, în zilele de 25 – 26 septembrie 2017, București;
 - la conferința cu tema „*Aspecte de practică neunitară intervenite de la intrarea în vigoare a noului Cod civil și noului Cod de procedură civilă*”, în zilele de 16 – 17 octombrie 2017 și 27 – 28 noiembrie 2017, București;

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- la activitățile incluse în Catalogul EJTN - Rețeaua Europeană de Formare în Domeniul Judiciar:
 - la seminarul *„Civil law Sub-working group – Intellectual property law”*, în perioada 20 - 21 septembrie 2017, București;
- la activitățile din cadrul Proiectului european *„Judging the Charter – the Charter in judicial practice with a special focus on the case of protection of refugees and asylum seekers”*, astfel:
 - la seminarul cu tema *„Carta fundamentală a drepturilor omului și implicațiile acesteia în practica judiciară din România”*, 15 noiembrie 2017, București;
- la activitățile care fac parte din Programul de formare continuă a magistraților derulat de INM pentru anul 2017, astfel:
 - la seminarul *„Dreptul insolvenței”*, 10 noiembrie 2017, Craiova;
 - la seminarul de formare a formatorilor dedicat formatorilor colaboratori, implicați în activitatea de formare continuă, în zilele de 14 – 15 septembrie 2017, București;
- la diverse activități având și alte teme de interes, astfel:
 - la cursuri organizate în cadrul proiectului de finanțare RO24, Întărirea capacității judiciare și cooperare prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009 – 2014 (îmbunătățirea sistemului de management a cauzelor ECRIS) cu temele *„Management de proiect”* și *„Metodologia Agile”*, în zilele de 10 - 12 aprilie 2017 și 19 – 21 aprilie 2017, București;
 - la seminarul organizat de EUIPO cu tema *„Technical Training on Internet for IPR Design Judges and Prosecutors”*, 23 – 24 martie 2017, Alicante;

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- la conferința cu tema *„Noutăți în dreptul Uniunii Europene – ediția a IV-a”*, 7 iunie 2017, București;
- la conferința națională cu tema *„Contrafacerea, concurența și protecția produselor tradiționale în Uniunea Europeană”*, în perioada 2 – 3 noiembrie 2017, București;
- la evenimentul organizat de EUIPO intitulat *„Simpozionul judecătorilor”*, în perioada 9 – 10 noiembrie 2017, Alicante;

Magistrații-asistenți ai secției au fost, de asemenea, selectați și au participat la seminariile de pregătire profesională organizate de Institutul Național al Magistraturii.

Exemplificăm, în acest sens, participarea:

- la seminarul *„Dezvoltare personală”*, în perioada 24 – 26 mai 2017, București;

În cadrul programelor de pregătire profesională a grefierilor de la nivelul secției au fost abordate teme precum: *„Activitatea grefierului în gestionarea dosarelor NCPC”*, *„Propuneri pentru îmbunătățirea activității grefierului și a fluxurilor de lucru”*.

Totodată, grefierii secției au fost selectați și au participat la *seminariile profesionale organizate de Școala Națională de Grefieri*, organizate în cadrul programului de formare profesională continuă, în vederea actualizării cunoștințelor în acord cu modificările legislative.

SECȚIA A II-A CIVILĂ

CAPITOLUL I – Prezentarea generală a secției

I.1 Competența

Secția a II-a Civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție este organizată și funcționează potrivit dispozițiilor art. 19 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având competența stabilită de dispozițiile art. 21 și art. 23 din același act normativ, care prevăd:

-art. 21: „Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecății a fost întrerupt în fața curților de apel.”

-art. 23: „(1) Secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu competența fiecăreia, soluționează:

- a) cererile de strămutare, pentru motivele prevăzute în codurile de procedură;
- b) conflictele de competență, în cazurile prevăzute de lege;
- c) orice alte cereri prevăzute de lege.”

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În cauzele care se soluționează sub imperiul Codului de procedură civilă de la 1865, dispozițiile art. 4 din acest Cod prevăd că Înalta Curte de Casație și Justiție judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;
2. recursurile în interesul legii;
3. abrogat;
4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.

În cauzele în care se soluționează conform Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, art. 97 prevede că Înalta Curte de Casație și Justiție judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;
2. recursurile în interesul legii;
3. cererile în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept;
4. orice alte cereri date prin lege în competența sa.

Plecând de la dispozițiile art. 19 alin. 2 din Legea nr. 304/2004, evocat în precedent, care prevăd că fiecare secție a Înaltei Curți de Casație și Justiție are competență proprie și văzând și prevederile alin. 3 al aceluiași articol, care conferă dreptul Colegiului de conducere al instanței supreme de a stabili la începutul fiecărui an complete specializate în cadrul secțiilor, în funcție de volumul de activitate, de specializarea judecătorilor și de necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora, se poate afirma că specializarea judecătorilor Secției a II-a Civile, ca realitate preexistentă, trebuie privită prin raportare la dispozițiile art. 225-228 din Legea nr. 71/2011, iar reorganizarea la

care fac referire dispozițiile art. 224 alin. 1 din același act normativ trebuie interpretată în acest context.

De subliniat, în această ordine de idei, faptul că la nivelul instanței supreme, subsecvent intrării în vigoare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, activitatea între cele două secții civile a fost organizată în sensul stabilirii completelor specializate prin hotărârile nr. 10 din 22 septembrie 2011 și nr. 8 din 5 aprilie 2012, ambele adoptate de Colegiul de conducere al instanței, prin raportare la obiectul principal și cel conex al cererilor deduse judecării, stabilindu-se și un fond comun al cauzelor, de repartizat cu respectarea unor proporții anume determinate.

În conformitate cu dispozițiile art. 224 alin. 2 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil, în cadrul secției au fost menținute completele specializate pentru soluționarea dosarelor având ca obiect raporturile juridice privind societățile, raporturile juridice dintre profesioniști, obligațiile născute din legi speciale, având în vedere impactul semnificativ al unor asemenea litigii în spațiul economic general, precum și existența legislației specifice domeniului raporturilor dintre profesioniști ce nu a fost abrogată sau modificată esențial prin adoptarea noului Cod civil și a noului Cod de procedură civilă.

În același timp, ca efect al adoptării și intrării în vigoare a noului Cod civil, s-au menținut în competența secției și litigiile având ca obiect cauze pur civile. Din această perspectivă, comparativ cu litigiile care au format competența specializată a Secției I Civile de la nivelul instanței supreme (*exempli gratia* litigiile referitoare la aplicarea Legii nr. 10/2001, la revendicarea imobiliară, la expropriere și cele în materia proprietății intelectuale), se observă că Secția a II-a Civilă a avut o competență

aproape generală și în domeniul care anterior forma competența fostei secții civile. Tot cu titlu de exemplu trebuie menționată competența exclusivă a Secției a II-a Civile în materia contractelor, indiferent de titularii acestor acte, pe toate palierele de analiză a acestora, respectiv sub aspectul nulităților, al rezilierii ori rezoluțiunii sau al modului de îndeplinire a obligațiilor asumate de către părți.

În principal, activitatea secției a vizat soluționarea cauzelor în materia litigiilor cu profesioniști, în raport de ultraactivitatea Codului comercial de la 1887 și a Codului civil de la 1864, conform art. 223 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul Civil. Potrivit acestui text legal, procesele și cererile în materie civilă sau comercială în curs de soluționare la data intrării în vigoare a Codului Civil se soluționează de către instanțele învestite, în conformitate cu dispozițiile legale, materiale și procedurale în vigoare la data când acestea au fost pornite.

În acest context, activitatea secției a avut la bază soluționarea litigiilor cu profesioniști, astfel cum acestea erau definite prin raportare la Codul comercial.

Ponderea acestor litigii a fost însemnată în cadrul activității secției, prin raportare la competența specială a completelor constituite prin măsurile organizatorice adoptate la nivelul conducerii instanței supreme.

Prezentăm, exemplificativ, tabelul comparativ al hotărârilor pronunțate la nivelul Secției a II-a Civile, individualizate pe materii:

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

STADIU PROCESUAL	MATERIA JURIDICĂ	OBIECTUL DOSARULUI	TOTAL DOSARE
RECURS	CIVIL 362	Legea 221/2009	8
		Obligația de a face	31
		Constatare nulitate act juridic	24
		Pretenții	1
		Revendicare mobilă	3
		Alte	72
		Limitarea exercitării dreptului la libera circulație	0
		Conflict de competență	0
		Anulare act	37
		Exequator	6
		Ordonanță președințială	2
		Acț. în răspundere delictuală	27
		Acț. în răspundere contractuală	47
		Acțiune în constatare	31
		Completare dispozitiv	3
		Acț. în anularea hot. Arbitrale	0
		Reparare prejudicii erori judiciare	5
		Partaj judiciar	0
		Uzucapiune	1
		Grănițuire	0
		Contestație la executare	53
		Rezoluțiune contract	11

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

RECURS	LITIGII CU PROFESIONIȘTII 565	Pretenții	9
		Acțiuni în anularea hot. arbitrale	42
		Contestație la executare	5
		Obligația de a face	48
		Reziliere contract	12
		Constatare nulitate act	36
		Acțiuni în daune contractuale	242
		Acțiuni în constatare	47
		Conflict de competență	1
		Excludere asociat	12
		Nulitate act juridic	24
		Acțiuni în anulare	9
		Rezoluțiune contract	11
		Alte cereri	42
		Suspendare executare silită	1
		Suspendare provizorie	2
		Completare/lămurire dispozitiv	5
		Retragere asociat	1
		Revendicare	2
		Dizolvare societate	3
		Termen de grație	0
		Anulare incident plată	0
		Evacuare	2
		Exequator	1
		Acțiuni în anulare hot. AGA	8
	FALIMENT 70	Procedura insolvenței	34
		Ordonanță președințială	0
		Alte cereri	36
	ASIGURĂRI SOCIALE 18		18
	LITIGII DE MUNCĂ, MINORI ȘI FAM. 53		53
TOTAL			1068

Analiza comparativă a datelor cuprinse în tabelul prezentat relevă că, din totalul soluțiilor pronunțate la nivelul Secției a II-a civile, un număr de 565 de hotărâri au vizat litigii cu profesioniști, doar 362 de hotărâri vizând litigii între persoanele fizice.

Dezideratul urmărit pe tot parcursul activității desfășurate în cursul anului 2017 a fost acela al soluționării cu celeritate a cauzelor înregistrate pe rolul secției, pentru a limita consecințele negative ce ar fi putut fi determinate de durata excesivă a proceselor asupra tuturor participanților la procesul civil.

I.2 RESURSE UMANE ȘI MATERIALE

Schema de personal a Secției a II-a Civile este structurată astfel:

- 23 judecători
- 17 magistrați asistenți
- 29 grefieri
- 1 grefier statistician
- 2 aprozi
- 1 agent procedural

Judecătorii

Din totalul de 23 de posturi de judecător, trei posturi au fost ocupate începând cu 1 iulie 2017 în urma concursului de promovare organizat la începutul anului 2017.

Din cei 23 de judecători, unul ocupă funcția de președinte al secției, unul s-a aflat în concediu de îngrijire copil până la 8 noiembrie 2017 iar cei trei judecători promovați și-au început activitatea efectivă din luna septembrie a anului 2017.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

De remarcat faptul că, în contextul în care la nivelul secției nu au fost ocupate efectiv mai multe posturi de judecător, urmare a pensionărilor succesive, președintele secției a ales să participe în mod regulat în ședințele de judecată, distinct de atribuțiile manageriale și de participarea la ședințele completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și ale celor competente să soluționeze recursurile în interesul legii.

În concluzie, activitatea Secției a II-a civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost susținută efectiv de 19 judecători până la 1 septembrie 2017 dintr-un total de 23, deficitul de patru judecători fiind în mod serios resimțit sub aspectul încărcăturii pe ședințe și al numărului sporit de ședințe de judecată.

Judecătorii secției au fost repartizați la începutul anului 2017 în 6 complete de judecată, iar în intervalul 1 septembrie – 31 decembrie 2017 pe 7 complete de judecată, dezideratul urmărit fiind acela de asigurare a unei stabilități pe fiecare complet în vederea respectării principiului continuității în soluționarea cauzelor.

Magistrații-asistenți

La nivelul magistraților-asistenți, cele 17 posturi repartizate secției (total în care este inclus și postul magistratului-asistent șef) au fost ocupate pe tot parcursului primului semestru al anului 2017.

În ce privește celelalte categorii de personal, pe parcursul anului 2017 posturile au fost ocupate integral până la 25 septembrie 2017, când a avut loc pensionarea unui grefier.

Organizați în cadrul a trei grefe, la nivelul Secției a II-a Civile a Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează un număr de 29 de grefieri.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Dintre aceștia, trei sunt prim grefieri, doi sunt grefieri dactilografi, un grefier se ocupă de activitatea de repartizare aleatorie a dosarelor fiind secondat activ de alți doi grefieri și 15 sunt grefieri de ședință, restul ocupându-se de alte activități specifice grefei.

Dintre grefierii de ședință, unul s-a aflat în concediu prenatal începând cu data de 08 august 2017, în prezent beneficiind de concediul pentru creștere și îngrijire copil.

Măsura organizatorică privind transferul sarcinilor administrative de la magistratul-asistent la grefieri (cooptarea grefierului de ședință) și-a dovedit eficiența în mai buna administrare a actului de justiție.

În perioada de referință s-a asigurat configurarea unor complete stabile. Prin această măsură s-a realizat o intrare echilibrată a judecătorilor și magistraților asistenți în ședințele de judecată, cu respectarea principiului continuității, prevăzut expres de art. 52 alin. 1 și art. 139 alin. 1 lit. (b) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, precum și de art. 97 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Având în vedere principiile consacrate prin noile codificări, intrate în vigoare succesiv, în perioada 2012-2013, s-a urmărit crearea unor echipe stabile, nu doar la nivelul completelor de judecată, ci și pe linie verticală. Astfel, s-au creat echipe complexe pe structura completelor de judecată constituite la nivelul secției, echipe ce au inclus 2 grefieri de ședință și 2 magistrați-asistenți, alături de cei trei judecători ce formează completul de judecată. Începând cu semestrul al doilea s-au creat echipe ce au inclus 2 grefieri de ședință, 2 magistrați-asistenți stabili alături de cei 3 judecători.

I.3 MANAGEMENTUL SECȚIEI

Știința conducerii, în domeniul specific al instanțelor de judecată, presupune în principal capacitatea de a armoniza raporturile între persoanele care activează în diversele compartimente ale instanței, pentru crearea unui climat propice desfășurării activității în bune condiții.

De asemenea, conducerea presupune capacitatea de stabilire a strategiei de acțiune, de alegere a priorităților, de intrare în acțiune și de intervenție rapidă pentru înlăturarea eventualelor dificultăți și de revizuire a strategiilor stabilite, în funcțiile de condițiile concrete apărute.

Specificul activității de conducere la nivelul instanțelor judecătorești este dat de necesitatea de direcționare a activității curente și de perspectivă a activității de judecată, prin folosirea adecvată și eficientă a mijloacelor materiale și a resurselor umane. Scopul acestei activități este acela al asigurării unui echilibru al volumului de activitate pe fiecare membru al colectivului, în raport de atribuții și competențe.

Aceste coordonate de acțiune aflate la îndemâna conducătorului instanței judecătorești trebuie raportate permanent la independența judecătorului și la împiedicarea oricăror ingerințe în desfășurarea actului de justiție. Activitatea de coordonare și conducere a președintelui de secție trebuie permanent raportată la cerința de independență a judecătorului și la lipsa ingerințelor în actul de justiție, principii reglementate legislativ, a căror aplicare practică este de natura funcției de conducere.

Din perspectiva atribuției generale a președintelui de secție de coordonare a activității și de previzionare a activității, pentru înlăturarea

rapidă și eficientă a disfuncționalităților apărute se impun anumite precizări:

Se remarcă volumul mare de activitate, determinat de menținerea unei competențe materiale extinse la nivelul secției, în condițiile implicării judecătorilor în activitatea de soluționare a recursurilor în interesul legii, a sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și în activitatea completelor de 5 judecători, constituite la nivelul secțiilor civile. Astfel, la stocul de dosare existent la începutul anului (780 dosare) s-au adăugat cele înregistrate în perioada de referință, respectiv 2288 dosare. S-au înregistrat, totodată, 1704 de dosare supuse prevederilor noului Cod de procedură civilă.

În cursul anului 2017 au fost 15 ședințe pentru soluționarea sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (numite în continuare ședințe H.P.) și 13 ședințe pentru soluționarea recursurilor în interesul legii (în continuare ședințe R.I.L.).

Numărul redus de judecători de la nivelul secției a determinat o implicare masivă în completele constituite pentru ședințele menționate, precum și în activitatea de elaborare a rapoartelor, înregistrându-se următoarele date statistice:

Participări ale judecătorilor în compunerea și ședințele completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - 405.

Participări ale judecătorilor în compunerea și ședințele completelor competente să soluționeze recursurile în interesul legii - 161.

Participări la activitatea de elaborare a rapoartelor și de verificare a considerentelor hotărârilor în cele două mecanisme de unificare a practicii judiciare - 86.

De asemenea, 2 judecători din cadrul secției au fost membri în completele de 5 judecători constituite în materie civilă.

Viziunea impusă de noul Cod de procedură civilă, în sensul atribuirii managementului dosarului în sarcina completului de judecată, trebuia însoțită de o corelare corespunzătoare a schemei de personal, astfel încât fiecare membru al completului de judecată să aibă la dispoziție câte un magistrat-asistent și câte un grefier de ședință. Personalul disponibil la nivelul secției nu a permis o asemenea repartizare, fiecărui complet de judecată fiindu-i atribuit de regulă un număr de doi magistrați-asistenți și doi grefieri de ședință.

Pentru asigurarea necesarului de grefieri de ședință s-au reconfigurat atribuțiile la nivelul grefei instanței, în sensul că a fost redus numărul grefierilor cu atribuții în arhivarea dosarelor, personalul fiind redistribuit pe complete de judecată. În această configurare, fiecare dintre cei 2 magistrați-asistenți stabili repartizați pe complete de judecată a preluat coordonarea câte unui grefier de ședință, realizându-se o stabilitate pe aceste paliere de acțiune și o mai bună colaborare între magistratul-asistent și grefierul de ședință.

De asemenea, s-a reconfigurat fluxul de lucru, în sensul că dosarele au fost preluate de fiecare dintre cei 2 grefieri de ședință, alternativ, aceștia fiind responsabili, pentru dosarele preluate, atât de efectuarea procedurii de pregătire a dosarului anterior primului termen de judecată, cât și de întocmirea încheierilor de ședință în etapa judecătii. În această modalitate de repartizare a atribuțiilor s-a realizat o

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

eficientizare a fluxului de lucru, fiecare grefier fiind responsabil pentru dosarele repartizate, sub controlul magistratului-asistent.

Prin acest mod de lucru aplicat în echipe funcționale s-a asigurat o gestionare fluidă a dosarului, de la învestirea instanței până la pronunțarea hotărârii. La insuficiența resurselor umane s-a adăugat spațiul inadecvat în care își desfășoară activitatea instanța supremă, descris în precedent.

Competențele și responsabilitățile președintelui de secție sunt stabilite prin art. 31-35 din Regulamentul de organizare și funcționare administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și pot fi subsumate atribuției generale de direcționare a activității curente și de perspectivă a activității de judecată.

Conform acestor prevederi, președintele de secție organizează și îndrumă activitatea judiciară a secției, controlează modul de desfășurare a activității secției, stabilește atribuțiile personalului, asigură buna funcționare și organizare a sistemului informatizat de repartizare aleatorie a cauzelor, convoacă judecătorii secției și supune dezbaterii acestora jurisprudența instanței și alte probleme de interes general, antrenează resursele umane pentru realizarea obiectivelor propuse, reglează funcționarea sistemului.

În exercitarea acestor atribuții, președintele secției:

a) a planificat judecătorii în ședințele de judecată, redistribuind personalul în funcție de necesitățile secției.

Au fost stabilite atribuțiile magistraților-asistenți și ale grefierilor de ședință, în raport cu implementarea configurării completelor de judecată cu includerea grefierului de ședință, precum și în raport cu dispozițiile

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

noului Cod de procedură civilă. S-a continuat activitatea de pregătire profesională a grefierilor de ședință și a grefierilor arhivari în raport de atribuțiile impuse de noua codificare, pentru asigurarea calității actului de justiție.

Planificarea completelor de judecată pe ședințe, numerotarea lor și planificarea de permanență s-au efectuat semestrial.

b) a stabilit, împreună cu magistratul-asistent șef, fișa postului fiecărui magistrat-asistent, grefier, grefier statistician, aprod și agent procedural. În raport cu volumul de activitate și cu competența secției, a redistribuit personalul și a stabilit noi atribuții în vederea echilibrării volumului de activitate. S-a procedat la implementarea unor măsuri administrative de reorganizare a compartimentelor secției și de stabilire a atribuțiilor în raport cu dispozițiile noului Cod de procedură civilă, pentru a se asigura un flux eficient al dosarelor de la înregistrarea lor pe rolul instanței până la repartizarea lor către complet în vederea luării primelor măsuri procesuale.

Au fost prezentate și discutate cu personalul auxiliar al secției noile atribuții, pentru evitarea apariției unor disfuncționalități determinate de neînțelegerea dispozițiilor legale.

c) a coordonat și controlat activitatea de repartizare aleatorie a cauzelor. A stabilit, în urma consultării judecătorilor secției, numărul de dosare nou repartizate pe ședință, urmărindu-se o echilibrare a acestui număr, în raport cu creșterea înregistrată pe parcursul anului a dosarelor soluționate potrivit noului Cod de procedură civilă.

S-au respectat riguros regulile generale de aplicare a programului de repartizare aleatorie a cauzelor, precum și normele din Regulamentul

de ordine interioară a instanțelor judecătorești, urmărindu-se cu precădere asigurarea transparenței atât în ceea ce privește modalitatea de repartizare aleatorie (prin atașarea la fiecare dosar a fișei de repartizare), cât și în ceea ce privește schimbările intervenite în compunerea completelor de judecată (prin depunerea la dosar a procesului verbal întocmit în aceste situații).

d) în exercitarea rolului fundamental al instanței supreme, de interpretare și aplicare unitară a legii, a participat la soluționarea recursurilor în interesul legii și a sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. Reiterăm aspectul referitor la participarea tuturor judecătorilor secției la aceste ședințe, determinat de numărul redus la schemei de personal. Același considerent a condus la desemnarea în calitate de raportori în cauzele menționate a tuturor judecătorilor secției, înregistrându-se o medie de 5 rapoarte pe judecător .

De asemenea, a asigurat o comunicare permanentă cu instanțele judecătorești din țară pentru identificarea problemelor de practică neunitară, asigurând participarea judecătorilor secției la ședințele desfășurate în teritoriu pe această tematică.

CAPITOLUL II – ANALIZA ACTIVITĂȚII SECȚIEI

II. 1. INDICATORI STATISTICI RELEVANȚI

II.1.1 Volumul de activitate

La începutul anului 2017 pe rolul Secției a II-a Civile s-a aflat un număr de 780 de dosare.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În cursul anului a fost înregistrat un număr de 2288 de dosare, totalul dosarelor aflate pe rol fiind de 3068. În cazul dosarelor asociate, la începutul anului exista un stoc de 57 dosare, în intervalul de referință fiind înregistrate încă 689 de astfel de dosare, totalul ajungând la un număr de 746.

Se observă o creștere a volumului dosarelor aflate pe rolul secției în anul 2017, creștere determinată de pronunțarea deciziei nr. 369/2017 a Curții Constituționale a României.

Statistic, în trimestrul IV al anului, au fost înregistrate 874 de dosare față de 376 dosare înregistrate în aceeași perioadă a anului anterior, diferența mare fiind dată de numărul recursurilor declinate de curțile de apel sau trimise de tribunale, ca urmare a pronunțării deciziei mai sus amintite.

Totodată, se constată, creșterea numărului de dosare soluționate potrivit dispozițiilor noului Cod de procedură civilă.

În perioada de referință au fost înregistrate 1704 de dosare supuse reglementării Noului Cod de procedură, față de numai 1114 de dosare înregistrate în anul anterior.

În concluzie, în cursul anului 2017, volumul de activitate al Secției a II-a Civilă a fost constituit dintr-un număr de 3068 de dosare, la care se adaugă 746 dosare asociate.

Numărul dosarelor soluționate în cursul anului 2017 a fost de 1838, rămânând pe rol, la sfârșitul perioadei de referință, 1230 dosare. În cadrul dosarelor soluționate, un număr de 1201 reprezintă dosare judecate conform noului Cod de procedură civilă. De asemenea, au fost

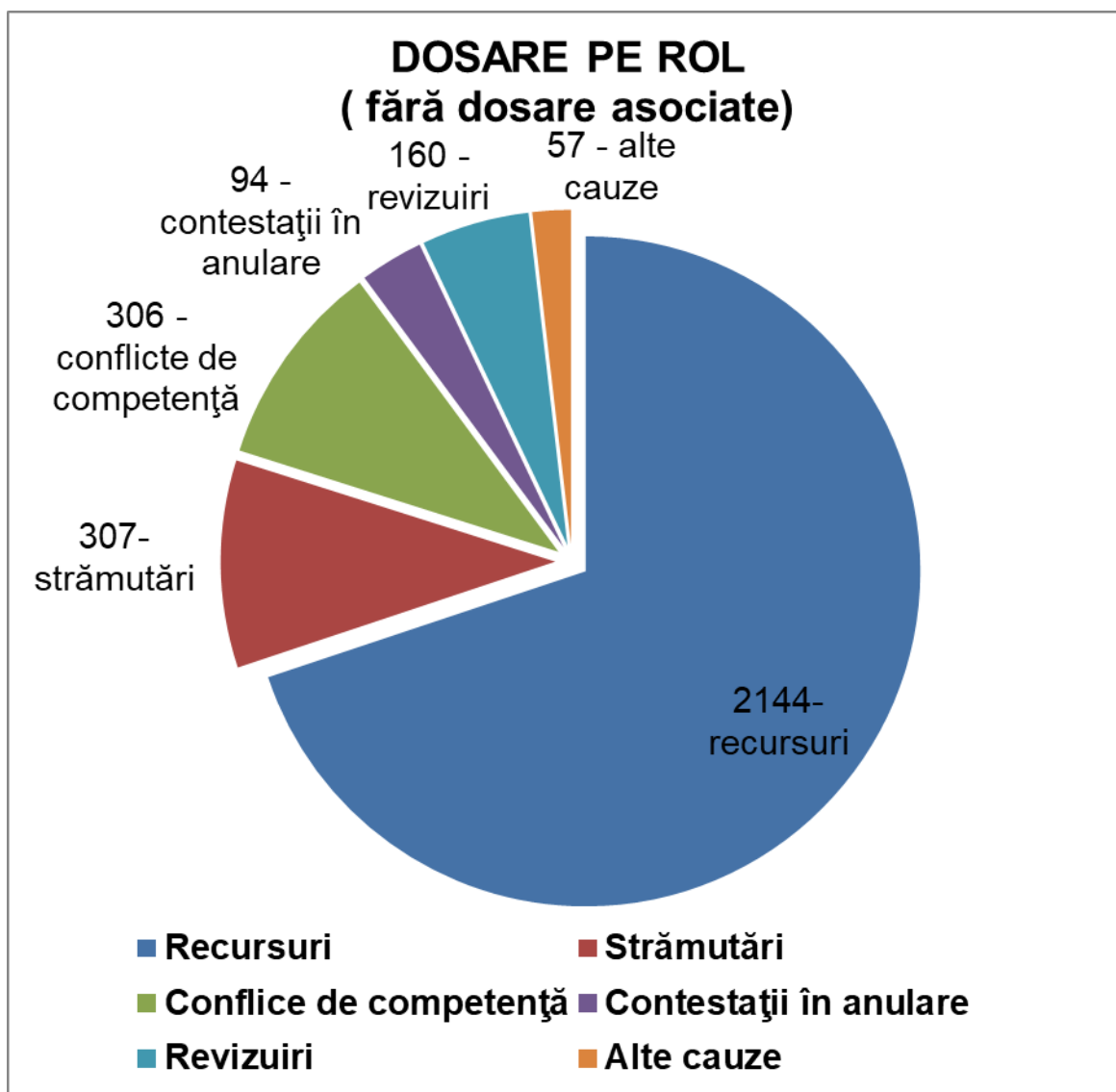
Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

soluționate 690 dosare asociate din totalul de 746, la finalul anului fiind înregistrat un stoc de 56 de dosare asociate.

Este de remarcat o creștere a stocului de dosare la sfârșitul anului 2017. Astfel, dacă la sfârșitul anului 2016 stocul de dosare era de 780, anul 2017 s-a încheiat cu un stoc de 1230 de dosare.

Structura **dosarelor aflate pe rolul** Secției a II-a Civile se prezintă astfel:

RECURSURI	- 2144
CERERI DE STRĂMUTARE	- 307
CONFLICTE DE COMPETENȚĂ	- 306
CONTESTAȚII ÎN ANULARE	- 94
REVIZUIRI	- 160
ALTE CAUZE	- 57
TOTAL	- 3068

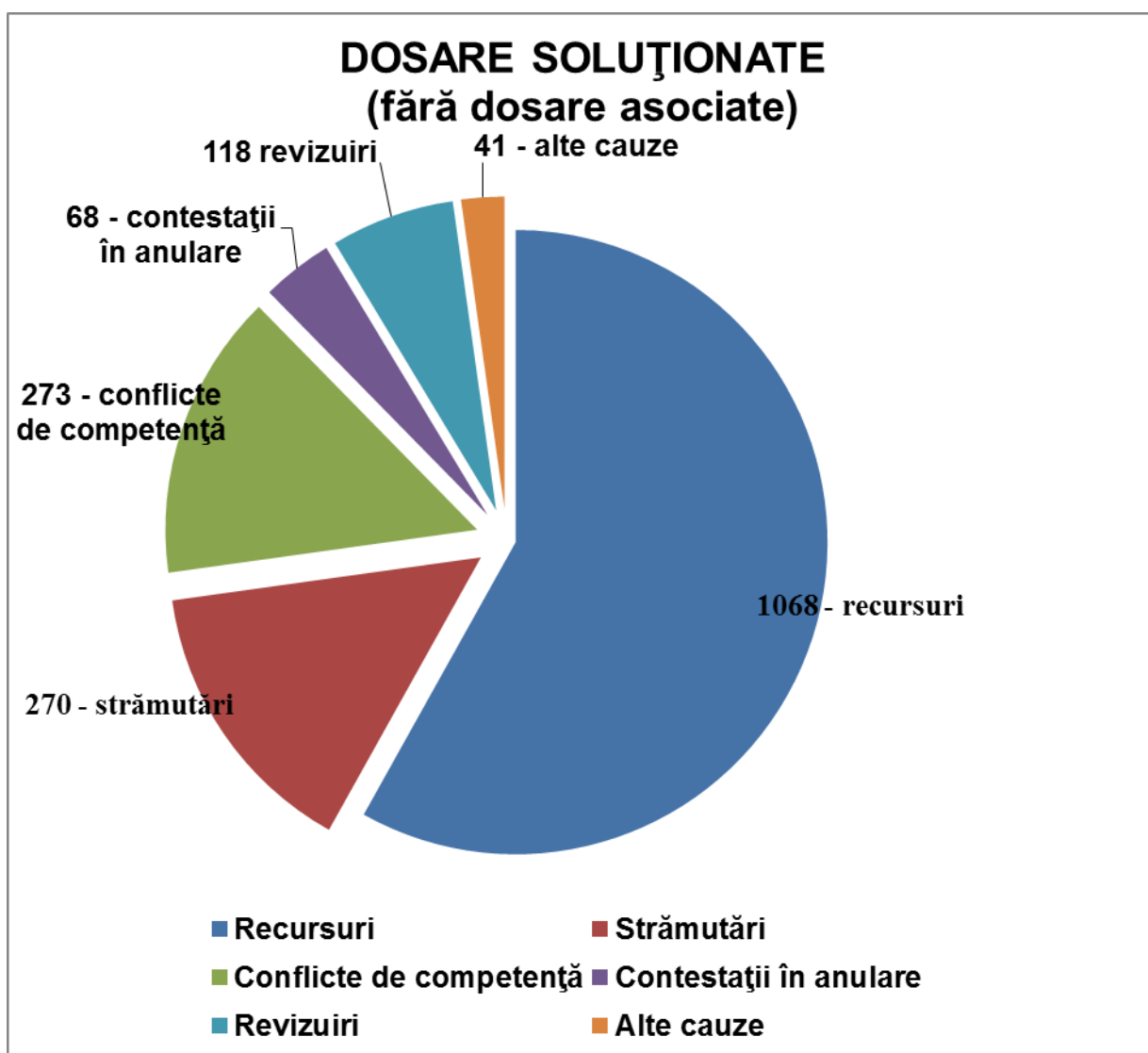
Comparativ cu celelalte tipuri de cauze, se remarcă ponderea superioară a numărului dosarelor de recurs.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Structura **dosarelor soluționate** în perioada de referință se prezintă astfel:

RECURSURI	- 1068
CERERI DE STRĂMUTARE	- 270
CONFLICTE DE COMPETENȚĂ	- 273
CONTESTAȚII ÎN ANULARE	- 68
REVIZUIRI	- 118
ALTE CAUZE	- 41
TOTAL	- 1838

Se constată că, și în cazul dosarelor soluționate, ponderea majoră este cea a dosarelor de recurs.

Din totalul de 1068 dosare de recurs soluționate, 125 au primit soluții de admitere, 639 fiind respinse; în 12 cauze s-a renunțat la judecata recursului, în 195 de cauze s-a dispus anularea căii de atac, 32 de cauze au primit soluții de scoatere de pe rol sau de declinare a competenței, în 65 de cauze fiind dispuse alte măsuri.

Din cele 270 de dosare ce au avut ca obiect strămutare, 137 au fost respinse, fiind admise 43, în 90 de cauze fiind pronunțate soluții de anulare sau de declinare a competenței.

În ceea ce privește contestațiile în anulare, din totalul de 68 dosare, 53 au primit soluții de respingere, una a fost admisă, în alte 14 dosare fiind dispuse alte măsuri.

Din cele 118 dosare având ca obiect revizuire, 95 au fost respinse, iar în 23 de dosare s-au dispus alte măsuri procedurale.

II.1.2 Încărcătura pe judecător și magistrat-asistent

Încărcătura pe judecător

În anul 2017, în cadrul ședințelor de judecată s-au rulat **3068 de dosare** la care se adaugă și un număr de 746 de dosare asociate și au fost soluționate **1838 de dosare**, la care se adaugă și 690 de dosare asociate.

Raportat la datele statistice, judecătorii Secției a II-a Civile au participat la activitatea de judecată, după cum urmează:

- În componența Completelor de 3 judecători :

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- în ceea ce privește numărul de cauze soluționate prin decizii și încheieri de dezinvestire, încărcătura pe judecător a fost, în medie:
 - o de 269 dosare în perioada 01.01-31.08.2017;
 - o de 131 dosare în perioada 01.09-31.12.2017;
- în ceea ce privește numărul deciziilor pronunțate, încărcătura pe judecător a fost, în medie:
 - o de 170 dosare în perioada 01.01-31.08.2017;
 - o de 78 dosare în perioada 01.09-31.12.2017;
- în ceea ce privește numărul de ședințe, judecătorii au participat, în medie, la un număr de:
 - o 8 ședințe de judecată în perioada 01.01-31.08.2017;
 - o 4 ședințe de judecată în perioada 01.09-31.12.2017.
- În componența Completelor de 5 judecători:
 - 2 judecători, ca membri titulari și 6 judecători, ca membri supleanți;
- În componența Completelor competente să soluționeze recursul în interesul legii:
 - 22 judecători, inclusiv președintele de secție, ca membri titulari;
 - 11 judecători au fost desemnați raportori;
 - au participat la 13 ședințe;
 - au întocmit, în medie, un raport.
- În componența Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept:
 - 22 de judecători, inclusiv președintele de secție, ca membri titulari;
 - 19 judecători au fost desemnați raportori;
 - au participat la 14 ședințe;

- au întocmit, în medie, 3-4 rapoarte.

Încărcătura pe magistrat-asistent

Raportat la datele statistice, pe parcursul anului 2017, magistrații-asistenți:

- au participat la pronunțarea, în medie, a unui număr de 92 hotărâri judecătorești și au redactat, în medie, un număr de 84 decizii și 57 încheieri;
- au fost desemnați raportori, în medie, în 68 de dosare în care judecata se desfășoară în baza dispozițiilor noului Cod de procedură civilă;
- au participat, în medie, la 3 ședințe de judecată.

Încărcătura pe grefier de ședință

În perioada 01 ianuarie – 30 iunie 2017 și-au desfășurat activitatea în cadrul secției un număr de 18 grefieri de ședință repartizați pe 6 complete de judecată. Începând cu 01 iulie 2017, urmare a activării unui nou complet, aceștia au fost redistribuiți pe completele de judecată.

Raportat la datele statistice, pe parcursul anului 2017 grefierii de ședință:

- au participat, în medie, la 5 ședințe de judecată;
- au rulat, în medie, un număr de 224 dosare;
- au redactat, în medie, un număr de 57 proiecte de încheieri de dezinvestire;
- au redactat, în medie, un număr de 90 proiecte de încheieri de ședință care privesc: acordarea unui termen, comunicarea raportului, admiterea în principiu a

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

recursului, suspendarea judecării, sesizarea Curții Constituționale sau a C.J.U.E. etc.

Alte tipuri de activități desfășurate

a. Activitatea de documentare și de întocmire a rapoartelor în dosarele privind dezlegarea unor chestiuni de drept și în cele privind soluționarea recursurilor în interesul legii.

b. Activitatea de unificare a practicii judiciare și de prevenire a practicii neunitare prin cele două mecanisme prevăzute de normele de procedură, caracteristice activității Înaltei Curți de Casație și Justiție, presupune în primul rând un efort de documentare din partea judecătorilor Secției a II-a Civile care compun completele desemnate aleatoriu pentru soluționarea acestor cauze, date fiind pe de o parte complexitatea problemelor deduse judecării și pe de altă parte faptul că de multe ori aceste probleme exced specialității acestor judecători, chemați să se pronunțe în cauze care nu intră în sfera activității lor curente, cum ar fi de exemplu cauze de dreptul muncii, de asigurări sociale, chiar cauze penale etc.

În al doilea rând, activitatea în cele două tipuri de cauze presupune alocarea unui timp suplimentar pentru consultările între raportori și pentru întocmirea rapoartelor, care reclamă exigență sporită și rigoare, întrucât rapoartele sunt comunicate părților și supuse examenului critic al colegilor judecători.

c. Activitatea de pregătire profesională în cadrul programului de formare profesională continuă organizat de Institutul Național al Magistraturii.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Judecătorii și magistrații-asistenți participă, în măsura în care sunt selectați, la seminarele organizate de Institutul Național al Magistraturii în cadrul programului aprobat de formare profesională anual, pentru care au optat.

d. Activitatea de formare profesională prin participarea la seminare, conferințe și congrese

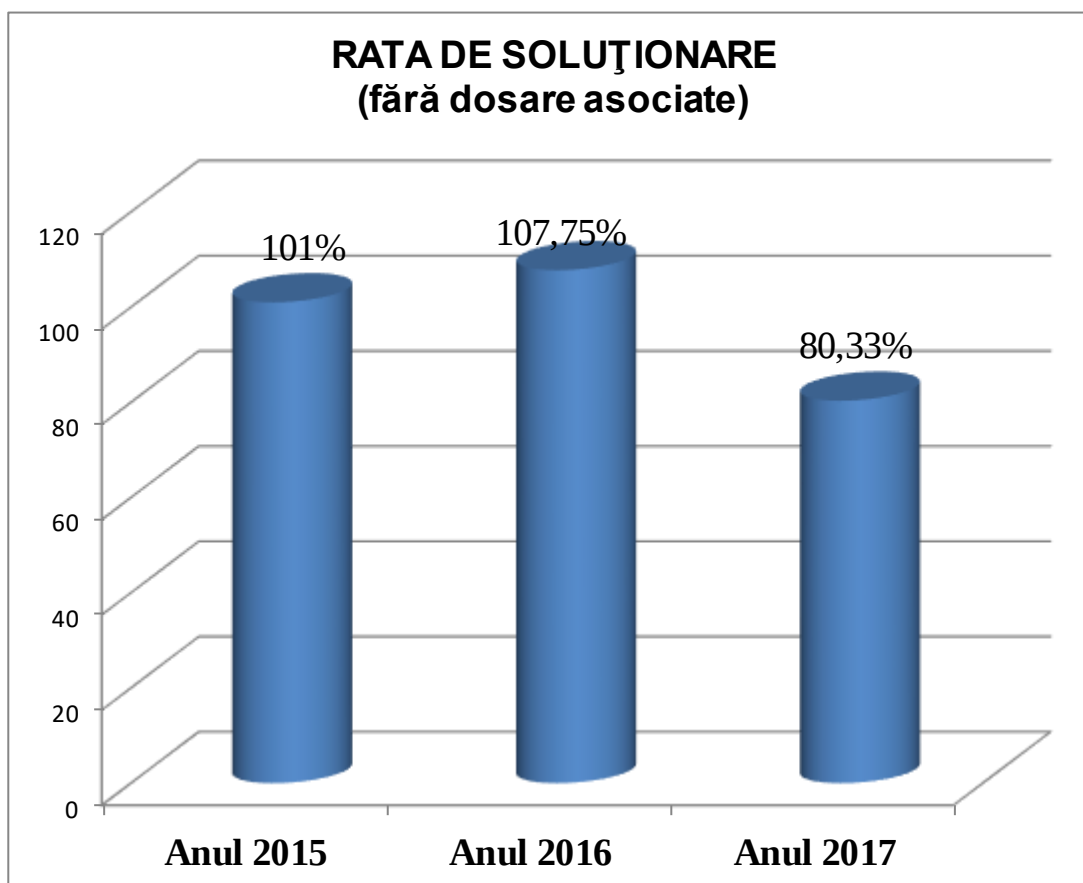
Judecătorii și magistrații-asistenți sunt extrem de receptivi la aceste manifestări științifice, mai ales în contextul aplicării noilor Coduri, civil, de procedură civilă și al insolvenței, pentru consolidarea cunoștințelor în aplicarea acestor noi reglementări esențiale în desfășurarea activității curente.

e. Participarea judecătorilor ca membri în comisiile pentru ocuparea posturilor de grefieri și de magistrați-asistenți, pentru promovarea în magistratură, pentru promovarea judecătorilor în funcții de execuție, de ocupare a funcțiilor de conducere, de promovare la Înalta Curte de Casație și Justiție.

II.1.3 Rata de soluționare a dosarelor

În 2017 au fost soluționate 1838 de dosare ceea ce a reprezentat o rată de soluționare de 80,33%, calculată prin raportarea numărului de dosare soluționate la numărul dosarelor nou înregistrate în perioada de referință. Valoarea indicatorului rată de soluționare este în scădere față de perioada anilor 2015 și 2016.

Evoluția în ultimii 3 ani a indicatorului „rată de soluționare” este evidențiată în graficul următor:

Semnalăm că acest indicator a fost influențat negativ de efectuarea la nivelul instanței supreme a procedurii de pregătire a dosarului anterior elaborării raportului privind admisibilitatea în principiu a recursului. Aplicarea pe parcursul anului 2017 a dispoziției derogatorii din Legea nr. 2/2013, care transferă instanței de control judiciar obligația de efectuare a procedurii de regularizare a cererii de recurs și de comunicare prealabilă a actelor procedurale, a determinat o creștere a intervalului de soluționare a cauzelor cu o durată medie de peste 6 luni. Subliniem că, în lipsa unei dispoziții derogatorii, procedurile menționate anterior sunt parcurse chiar și în cauzele care nu au reglementată calea de atac a recursului (hotărârea de apel fiind definitivă). Or, dacă în cazul unui dosar judecat potrivit Codului de procedură civilă de la 1865 soluția era

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

pronunțată în intervalul 0-2 luni, în funcție de primul termen stabilit prin repartizare aleatorie, în cazul dosarelor judecate potrivit noului Cod de procedură civilă soluția este pronunțată în intervalul de peste 6 luni, întârzierea fiind determinată tocmai de obligația parcurgerii procedurii de pregătire a cererii de recurs și de comunicare prealabilă, la care se adaugă intervalul de timp necesar elaborării raportului privind admisibilitatea în principiu a recursului, raport care, la rândul său, este comunicat părților pentru a-și exprima punctul de vedere. Abia ulterior parcurgerii acestei proceduri este stabilit termenul pentru analiza admisibilității în principiu a recursului și pentru pronunțarea soluției în cauză.

Apreciem că menținerea dispozițiilor derogatorii va influența negativ celeritatea de soluționare a cauzelor și în ceea ce privește activitatea ulterioară.

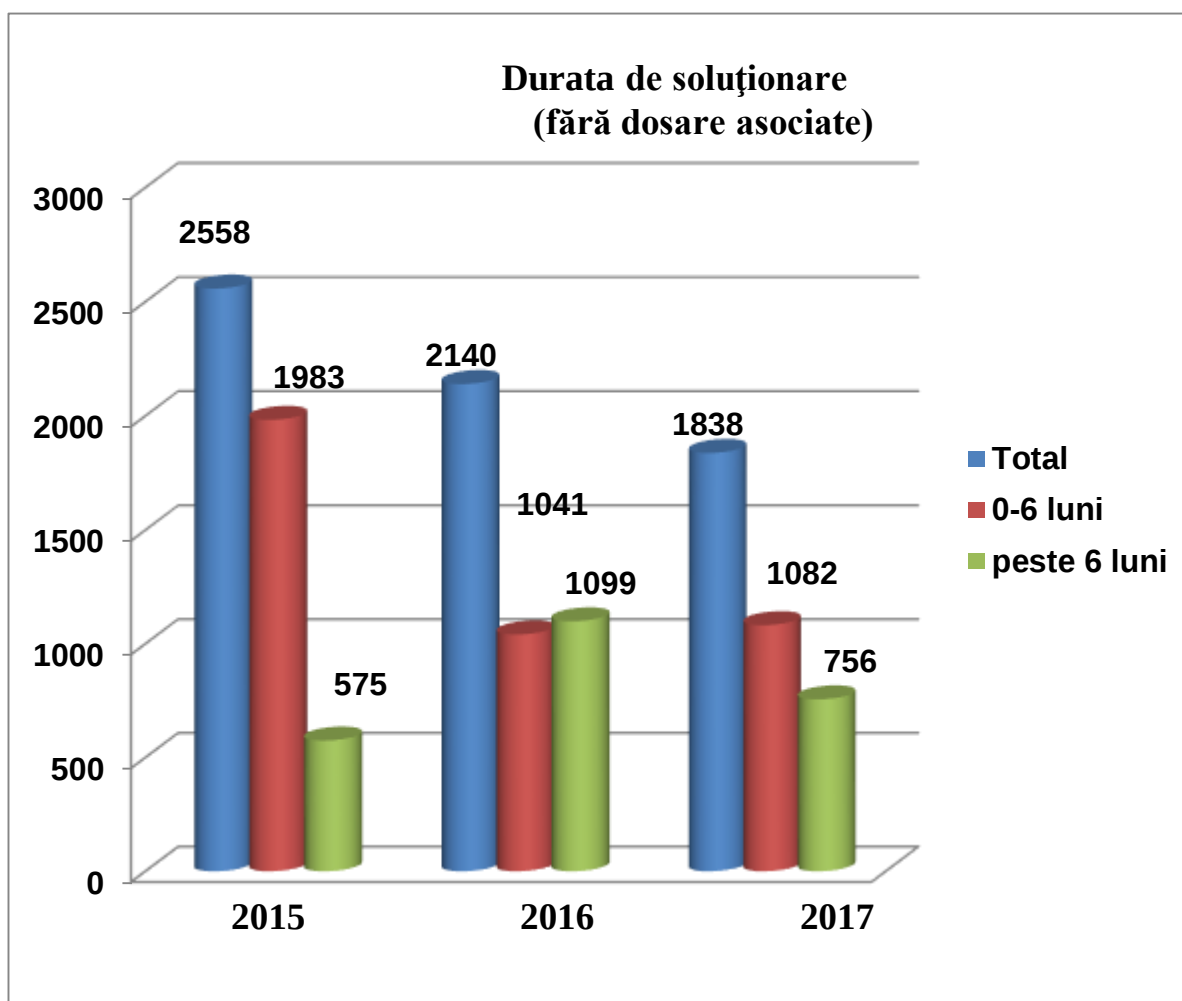
II. 2. ANALIZA CALITATIVĂ A ACTIVITĂȚII SECȚIEI

II.2.1 Elemente statistice privind durata de soluționare a cauzelor

Este prezentată, în tabelul alăturat, situația statistică a duratei de soluționare a cauzelor înregistrate la nivelul Secției a II-a Civile.

Natura cauzelor	Până în 2 luni	2-4 luni	4-6 luni	Peste 6 luni	TOTAL
Recursuri	107	134	125	702	1068
Strămutări	189	59	13	9	270
Conflicte de competență	191	78	4	0	273
Contestații în anulare	16	22	10	20	68
Revizuri	41	41	11	25	118
Alte cauze	32	8	1	0	41
TOTAL	576	342	164	756	1838
Dosare asociate	551	114	13	12	690
TOTAL	1127	456	177	768	2528

Se remarcă efortul depus pentru creșterea numărului de dosare soluționate în intervalul 0-6 luni în perioada de referință, un număr de 1082 dosare fiind soluționate în acest interval din totalul de 1838 dosare.

Numărul ridicat al cauzelor de recurs soluționate în intervalul de peste 6 luni a fost determinat de efectuarea la nivelul instanței supreme a procedurii de pregătire a dosarului, anterior elaborării raportului privind admisibilitatea în principiu a recursului.

II.2.2 Formarea profesională la nivelul secției

În anul 2017, judecătorii, magistrații-asistenți și grefierii au participat la programele de formare continuă organizate sub forma seminariilor de către Institutul Național al Magistraturii, de alte instituții de

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

învățământ profesional, precum și la ședințele organizate în acest scop în cadrul secției.

Accentul de pregătire în perioada de referință a fost pus pe seminariile de pregătire organizate atât cu privire la noul Cod civil, cât și celor rezervate noilor reglementări din Codul de procedură civilă.

Magistrații-asistenți au manifestat interes constant față de seminariile organizate de Institutul Național al Magistraturii, în cadrul programului de formare continuă, participând în mod activ la acestea.

Personalul auxiliar a participat la toate programele de formare profesională organizate de Înalta Curte de Casație și Justiție și Școala Națională de Grefieri, fiind remarcate rezultatele pozitive ale acestei instruirii în calitatea activității desfășurate.

O atenție deosebită a fost acordată pregătirii grefierilor de ședință, aceștia beneficiind de cursuri de aprofundare și perfecționare a cunoștințelor. Atât grefierii de ședință, cât și grefierii arhivari au arătat preocupare în ceea ce privește perfecționare profesională în raport de noile codificări.

SECȚIA PENALĂ

Capitolul I – Prezentarea generală a Secției penale.

I.1. Competența

Potrivit dispozițiilor art. 40 din Codul de procedură penală și ale art. 22 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare, Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă:

1. în primă instanță:

- infracțiunile de înaltă trădare;
- infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European;
- infracțiunile săvârșite de membrii Guvernului;
- infracțiunile săvârșite de judecătorii Curții Constituționale;
- infracțiunile săvârșite de membrii Consiliului Superior al Magistraturii;
- infracțiunile săvârșite de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;

2. apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel și de Curtea Militară de Apel;

3. contestațiile împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii de drepturi și libertăți și judecătorii de cameră preliminară de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel;

4. contestațiile împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecății, în primă instanță, de curțile de apel și Curtea Militară de Apel;

5. contestațiile împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii de drepturi și libertăți și judecătorii de cameră preliminară de la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;

6. recursurile în casație împotriva hotărârilor penale definitive, în condițiile prevăzute de lege;

7. sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

8. conflictele de competență, în cazurile în care Înalta Curte de Casație și Justiție este instanța superioară comună instanțelor aflate în conflict;

9. cazurile în care cursul justiției este întrerupt;

10. cererile de strămutare, în cazurile prevăzute de lege;

11. alte cauze anume prevăzute de lege.

I.2. Resursele umane

Din totalul de **34 de posturi de judecător** alocate Secției penale, inițial, în perioada 1 ianuarie - 26 martie 2017, și-au desfășurat activitatea 28 de judecători (inclusiv președintele de secție), pentru ca, începând cu data de 27 martie 2017, numărul acestora să scadă la 27, urmare detașării în cadrul Institutului Național al Magistraturii a unui judecător. La data de 1 iulie 2017, numărul judecătorilor care și-au desfășurat activitatea în cadrul secției a ajuns la 29 (inclusiv președintele de secție), prin promovarea a doi judecători, în urma concursului organizat în perioada ianuarie-mai 2017, pentru ca, începând cu data de

17 noiembrie 2017, numărul magistraților să scadă la 28 (inclusiv președintele de secție) datorită pensionării unui judecător.

În ce privește **compartimentul magistrați asistenți**, din cele 38 de posturi prevăzute în organigrama Secției penale la începutul anului 2017, au fost ocupate 33 de posturi (inclusiv magistratul asistent șef), situație care a persistat până la data de 1 iunie 2017, când numărul magistraților asistenți a scăzut la 32 (inclusiv magistratul asistent șef), urmare eliberării din funcție prin pensionare a unui magistrat asistent. De precizat este faptul că, în perioada de referință, doi magistrați asistenți s-au aflat în concediu de creștere a copilului, unul începând din data de 11 august 2017 și altul din data de 11 decembrie 2017, astfel că numărul magistraților asistenți care și-au desfășurat efectiv activitatea în cadrul secției în anul 2017 a fost de 30.

În ce privește **personalul auxiliar de specialitate**, din cele 41 de posturi prevăzute în organigrama secției (în care sunt incluse cele 3 posturi de prim-grefier), au fost ocupate 40 de posturi cu precizarea că, în perioada de referință, doi grefieri s-au aflat în concediu de creștere a copilului.

De asemenea, în anul 2017, în organigrama Secției penale, au fost prevăzute 2 posturi de aprod și 2 posturi de agent procedural, care au fost ocupate.

I.3. Managementul secției

În anul 2017, o preocupare constantă a conducerii secției a reprezentat-o monitorizarea și evaluarea măsurilor adoptate anterior,

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

care și-au dovedit eficiența și, în egală măsură, identificarea, în conformitate cu dispozițiile din legi și regulamente, dar și prin exercitarea unui management participativ, a acelor măsuri care să contribuie la eficientizarea activității de judecată, dar și a activității celorlalte compartimente profesionale ale secției.

Întrucât și în anul 2017 modificările legislative survenite ca urmare a punerii în acord cu deciziile Curții Constituționale a textelor de lege din Codul penal și Codul de procedură penală, declarate neconstituționale au influențat volumul de muncă la nivelul secției, s-a urmărit respectarea principiului repartizării aleatorii a cauzelor, repartizarea echilibrată a cauzelor pe cele 9 formațiuni de judecată, redactarea hotărârilor judecătorești în termenul prevăzut de lege sau într-un termen cât mai apropiat de momentul pronunțării acestora, îmbunătățirea calității actelor procedurale întocmite etc.

O preocupare constantă a conducerii secției a constituit-o asigurarea în continuare a stabilității compunerii celor 9 formațiuni de judecată și a formulelor de lucru judecător - magistrat asistent - grefier, măsură ce a condus la păstrarea continuității completelor de judecată și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, dar și la realizarea unui act de justiție de calitate.

În ce privește situația hotărârilor judecătorești repartizate spre redactare magistraților asistenți, s-a urmărit respectarea termenelor stabilite pentru redactarea hotărârilor judecătorești restante, iar în cazul în care situația a impus-o, s-au purtat discuții cu magistrații asistenți, astfel că numărul hotărârilor judecătorești redactate în termenul prevăzut de lege sau într-un termen rezonabil, apreciat în raport de complexitatea

problemelor de drept analizate, dar și calitatea actelor procedurale întocmite, s-au îmbunătățit, comparativ cu anul 2016.

Având în vedere incompatibilitățile generate de dispozițiile art. 64 alin. 4 din Codul de procedură penală, conform cărora judecătorul care a îndeplinit funcția de judecător de drepturi și libertăți nu poate participa în aceeași cauză la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac, pentru a preîntâmpina situațiile ce ar fi putut conduce la imposibilitatea constituirii completelor cu judecători din cadrul Secției penale, s-au menținut măsurile organizatorice adoptate anterior prin hotărâri de colegiu, referitoare la planificarea judecătorilor la serviciul de permanență, la domiciliu și pentru cauze urgente. Evidența situației dosarelor în care judecătorii secției s-au pronunțat ca judecători de drepturi și libertăți s-a impus cu atât mai mult cu cât, dispozițiile art. 64 alin. 4 din Codul de procedură penală, anterior menționate, sunt incidente și în cauzele soluționate de Completele de 5 judecători, formațiuni de judecată în compunerea cărora sunt desemnați anual, prin tragere la sorți, tot judecători din cadrul Secției penale.

Totodată, în raport de numărul și complexitatea sesizărilor prin care curțile de apel sau, după caz, tribunalele, au solicitat pronunțarea hotărârilor prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, conducerea secției a acordat o atenție deosebită stabilirii termenelor de judecată a sesizărilor, în așa fel încât să se asigure judecătorului raportor timpul necesar pentru întocmirea raportului, dar și o eficientă administrare a justiției în dosarele în care instanțele au dispus suspendarea judecării cauzelor până la pronunțarea hotărârilor prealabile.

Un alt obiectiv propus a fost îmbunătățirea transparenței activității de judecată desfășurate la nivelul secției prin introducerea în aplicația informatică ECRIS a unor date detaliate privind dosarele înregistrate și soluțiile pronunțate, de îndată ce au fost disponibile și exportarea lor în aceeași zi pe site-ul web al instanței, astfel încât justițiabilii și publicul să obțină informații corecte și complete, în mod rapid.

De asemenea, pentru eficientizarea activității la nivelul compartimentelor profesionale ale secției și pentru a se realiza o echilibrare a volumului de activitate a fost sesizată conducerea instanței supreme cu propuneri de redistribuire a personalului secției, în sensul suplimentării schemei de personal la nivelul Biroului executări penale și al compartimentului Arhivă.

Întrucât activitatea de adaptare și schimbare a metodelor de lucru în dosarele care, anterior modificărilor legislative, erau soluționate fără citarea părților (ex.: procedura în cameră preliminară, soluționarea plângerilor formulate împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimiteră în judecată, examinarea admisibilității în principiu a cererilor de revizuire/contestații în anulare, etc.) a constituit, în contextul deficitului de personal și al lipsei spațiilor necesare desfășurării, în principal, a activității de judecată un factor de stres suplimentar, s-a urmărit identificarea acelor soluții prin care să se asigure crearea unui mediu de lucru propice desfășurării activităților și pentru înțelegerea și acceptarea schimbărilor de către toate compartimentele profesionale ale secției.

În acest scop au fost încurajare și promovate inițiativele și sugestiile prezentate de fiecare compartiment profesional, cele mai multe dintre ele dovedindu-se viabile, fiind implementate și folosite pentru eficientizarea activității secției.

Nu în ultimul rând, având în vedere necesitatea aplicării corecte în activitatea de judecată a instituțiilor juridice prevăzute în noile coduri, penal și de procedură penală s-a acordat o atenție deosebită pregătirii profesionale a magistraților asistenți și grefierilor, prin participarea acestora la seminariile organizate de INM și SNG.

De asemenea, s-a încurajat organizarea de către prim grefieri a ședințelor organizatorice, în cadrul cărora au fost discutate disfuncționalitățile ivite în activitatea fiecărui compartiment profesional și propuse măsuri de preîntâmpinare și remediere a acestora.

Concluzionând, în anul 2017, conducerea secției a urmărit să asigure un echilibru între resursele umane și cele logistice, să valorifice la maximum posibilitățile și oportunitățile oferite de personalul existent și să asigure în mod adecvat aplicarea modificărilor legislative, așa încât rezultatele secției să se mențină, cel puțin în aceiași parametri cu cei din anul 2016.

Capitolul II – Analiza activității Secției penale

II.1. Indicatori statistici relevanți

II.1.1. Volumul de activitate

La începutul anului 2017, pe rolul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție se aflau **590** de cauze, față de **640** cauze la începutul anului 2016.

În cursul anului 2017 au fost înregistrate **2991** de dosare, față de **3956** de dosare nou intrate în anul 2016, totalul dosarelor aflate pe rol în cursul anului 2017 fiind de **3591**, față de **4596** în anul 2016.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

	La începutul anului 2017	Dosare nou intrate	Dosare pe rol	Dosare soluționate	Rămase pe rol (nesoluționate)
Recursuri în casație	82	470	552	501	51
Contestații (contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară/ judecătorul de drepturi și libertăți de la curțile de apel și a hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel)	247	1202	1449	1245	204
Apeluri	24	385	409	371	38
Contestații ICCJ (contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară / judecătorul de drepturi și libertăți de la Secția penală a ICCJ)	16	65	81	74	7
Contestații în anulare (având ca obiect hotărârile pronunțate de ICCJ în căile de atac)	9	58	67	62	5
Revizuri	32	69	101	73	28
Cereri de strămutare	21	255	276	257	19
Conflicte de competență	11	131	142	135	7
Fonduri (plângeri, revizuri, contestații în anulare împotriva hotărârilor pronunțate de ICCJ în primă instanță)	102	308	410	296	114
Fonduri (Rechizitorii)	42	16	58	29	29
Dosare asociate (conf. art. 98 alin.1 și 2 ROIJ)	4	32	36	26	10
Total	590	2991	3581	3069	512

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Din datele statistice prezentate rezultă că în anul 2017, comparativ cu anul 2016 s-a înregistrat o scădere a numărului de cauze nou intrate și soluționate – *prin raportare la numărul dosarelor intrate*.

Este de remarcat însă complexitatea deosebită a dosarelor cu soluționarea cărora au fost investiți judecătorii secției, îndeosebi a cauzelor de competența în primă instanță a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a cauzelor având ca obiect contestațiile formulate împotriva încheierilor prin care au fost soluționate cererile și excepțiile în procedura de cameră preliminară și a cauzelor privind apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel și de Curtea Militară de Apel.

Cu titlu de exemplu, menționăm: dosarul nr. 1752/1/2017 –stadiu procesual fond, cu un număr de 1548 de părți, 421 volume de urmărire penală și o complexitate de 1626 puncte; dosarul nr. 1692/1/2017 – stadiu procesual fond, cu un număr de 13 părți, 1144 volume de urmărire penală și o complexitate de 2079 puncte; dosarul nr.3407/1/2015 –stadiu procesual fond, cu un număr de 7 părți, 102 volume de urmărire penală și o complexitate de 224 puncte; dosarul nr.4215/1/2015 – stadiu procesual fond, cu un număr de 79 de părți, 166 volume de urmărire penală și o complexitate de 366 puncte; dosarul nr.2540/1/2012 –stadiu procesual fond, cu un număr de 39 părți, 109 volume de urmărire penală și o complexitate de 223 puncte; dosarul nr.5276/2/2013 –stadiu procesual apel, cu un număr de 71 de părți, 169 de părți și o complexitate de 358 puncte; dosarul nr.9577/2/2012 –stadiu procesual apel, cu un număr de 16 părți, 197 volume de urmărire penală și o complexitate de 374 puncte; dosarul nr.6854/2/2014 –stadiu procesual apel, cu un număr de 21 de părți, 102 volume de urmărire penală și o

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

complexitate de 209 puncte; dosarul nr.2738/1/2014 –stadiu procesual apel, cu un număr de 10 părți, 52 de volume și o complexitate de 260 puncte; dosarul nr. 136/35/2014 –stadiu procesual apel, cu un număr de 5 părți, 62 volume și o complexitate de 127 puncte; dosarul nr. 3742/2/2014 –stadiu procesual apel, cu un număr de 10 părți, 76 de volume și o complexitate de 156 puncte; dosarul nr. 524/64/2016/a1 – stadiu procesual contestație împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară s-a pronunțat asupra cererilor și excepțiilor, cu un număr de 142 de părți, 54 de părți și o complexitate de 96 puncte.

Pe stadii procesuale, situația se prezintă astfel:

Stadiu procesual	2016	2017
Recursuri în casație	555	501
Contestații (contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară/ judecătorul drepturi și libertăți de la curțile de apel și a hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel)	1530	1245
Apeluri	416	371
Contestații ICCJ (contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară/ judecătorul de drepturi și libertăți de la Secția penală a ICCJ)	203	74
Contestații în anulare (cauze având ca obiect calea de atac a contestației în anulare exercitate împotriva hotărârilor pronunțate de ICCJ în căile de atac)	87	62
Revizui	57	73
Cereri de stramutare	274	257
Conflicte de competență	150	135
Fonduri (plângeri, revizui, contestații în anulare împotriva hotărârilor pronunțate de ICCJ în primă instanță)	651	296
Fonduri (rechizitoriu)	-	-
TOTAL :	-	-
Fonduri (rechizitorii și soluții de restituire la parchet după soluționarea definitivă a procedurii de cameră preliminară)	22	29
Dosare asociate (conf. art. 98 alin.1 și 2 ROIJ)	61	26
TOTAL :	4006	3069
Dosare asociate (conf. art. 98 alin.1 și 2 ROIJ)*(înainte de 28.12.2015)	2	-

II.1.2. Încărcătura activității pe judecător

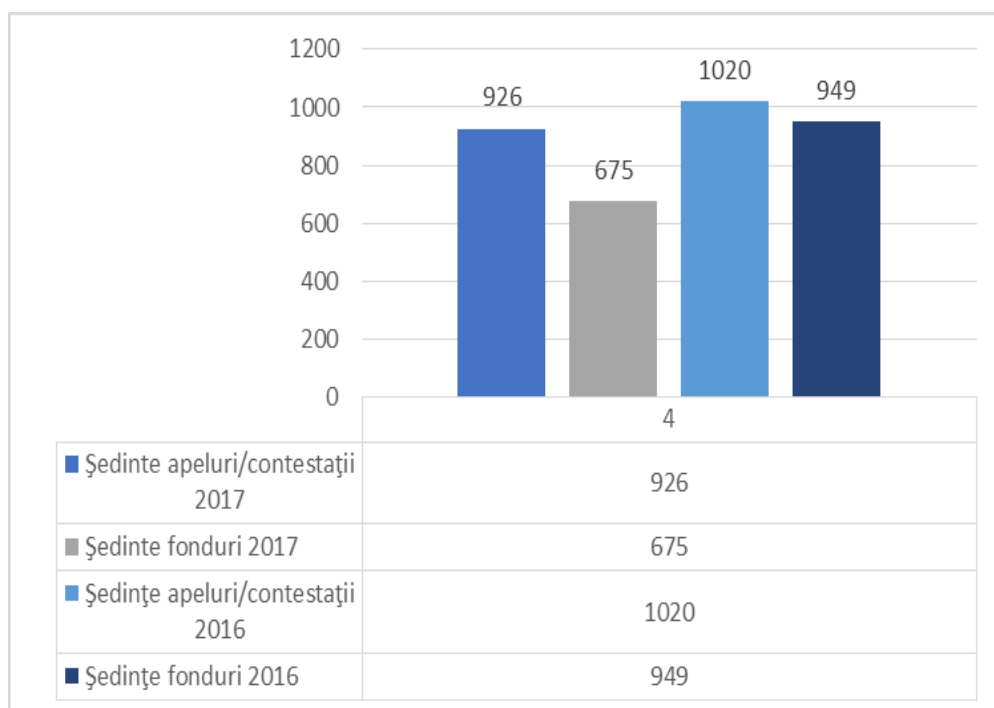
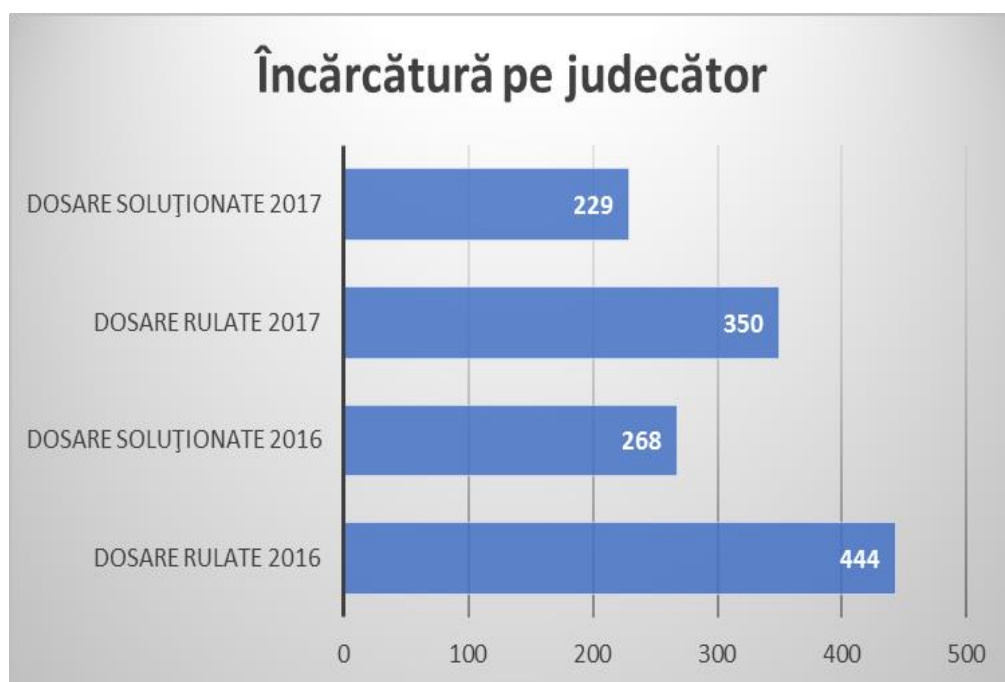
În anul 2017, judecătorii Secției penale și-au desfășurat activitatea în: complete de judecător unic de drepturi și libertăți; complete de judecător unic de cameră preliminară; complete de 2 judecători; complete de 3 judecători; complete de 5 judecători, precum și în completele competente să judece recursul în interesul legii, în completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală și în completele sesizate cu dezlegarea unor chestiuni de drept care au privit activitatea și a altor secții.

În concret, în perioada de referință, judecătorii Secției penale au participat în **926 ședințe de apeluri/contestații** și în **675 ședințe de fonduri**, ceea ce înseamnă o *medie de 55 de ședințe pe an pentru fiecare judecător*. În cadrul acestor ședințe, au fost rulate 3581 de dosare și soluționate 3069 dosare, *încărcătura medie pe judecător fiind de 350 cauze rulate și de 229 cauze soluționate*.

Comparativ, în anul 2016, judecătorii Secției penale au participat în **1020 ședințe de apeluri/contestații** și în **949 ședințe de fonduri**, ceea ce înseamnă o *medie de 68 de ședințe pe an pentru fiecare judecător*. În cadrul acestor ședințe, au fost rulate 4596 dosare și soluționate 4006 dosare, *încărcătura medie pe judecător fiind de 444 cauze rulate și de 268 cauze soluționate*.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Încărcătura activității pe judecător se impune însă a fi analizată și din perspectiva:

- gradului de complexitate al ședințelor de judecată, calculat pe baza datelor din sistemul ECRIS, prin raportare la volumul optim de activitate stabilit de CSM (5060 puncte/an și 23 puncte/zi). Astfel:

Complexitatea ședințelor de judecată în care au participat judecătorii, Secției penale în anul 2017 se circumscrie unui total de 270052 puncte complexitate cumulată, respectiv de 93179 puncte complexitate dosare nou intrate, după cum urmează:

- ianuarie – 19791 puncte complexitate cumulată, respectiv 6867 puncte complexitate dosare nou intrate;
- februarie – 24737 puncte complexitate cumulată, respectiv 8928 puncte complexitate dosare nou intrate;
- martie – 24798 puncte complexitate cumulată, respectiv 7169 puncte complexitate dosare nou intrate;
- aprilie – 23148 puncte complexitate cumulată, respectiv 6959

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

puncte complexitate dosare nou intrate;

- mai – 23096 puncte complexitate cumulată, respectiv 6037 puncte complexitate dosare nou intrate;
- iunie – 27379 puncte complexitate cumulată, respectiv 12910 puncte complexitate dosare nou intrate;
- iulie – 6575 puncte complexitate cumulată, respectiv 7430 puncte complexitate dosare nou intrate;
- august – 5706 puncte complexitate cumulată, respectiv 5444 puncte complexitate dosare nou intrate;
- septembrie – 28015 puncte complexitate cumulată, respectiv 7930 puncte complexitate dosare nou intrate;
- octombrie – 31796 puncte complexitate cumulată, respectiv 7199 puncte complexitate dosare nou intrate;
- noiembrie – 32507 puncte complexitate cumulată, respectiv 10017 puncte complexitate dosare nou intrate și
- decembrie – 22504 puncte complexitate cumulată, respectiv 6289 puncte complexitate dosare nou intrate;

– gradului de complexitate al dosarelor de fond de competența în primă instanță a Înaltei Curți de Casație și Justiție, analizată din perspectiva numărului mare al părților, al infracțiunilor pentru care inculpații au fost trimiși în judecată, al probatoriilor administrate în faza cercetării judecătorești (audieri de martori, efectuarea de expertize etc.), al probatoriilor administrate în faza de urmărire penală și readministrate în cursul judecății în condiții de contradictorialitate, oralitate și nemijlocire, al termenelor acordate și al duratei în care se desfășoară procedurile judiciare care de cele mai multe ori depășește durata unei zile (doar pentru un singur dosar). Nu lipsită de relevanță este complexitatea procedurii de cameră preliminară, etapă premergătoare

judecării pe fond a cauzelor, analizată din perspectiva faptului că urmare modificărilor legislative, se desfășoară cu citarea tuturor părților, inclusiv a persoanelor vătămate, care au dreptul de a formula cereri și excepții și de a uza de calea de atac a contestației împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară privind modul de soluționare a cererilor și excepțiilor și în cadrul căreia, judecătorul de cameră preliminară poate administra probe;

- gradului de complexitate al cauzelor având ca obiect apeluri împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel și de Curtea Militară de Apel, analizat prin raportare la faptul că apelul, fiind singura cale ordinară de atac, în virtutea efectului devolutiv prevăzut de art. 417 Cod procedură penală, instanța trebuie să dea eficiență prevederilor art. 420 alin. 4 și 5 Cod procedură penală, potrivit cărora, în această fază procesuală, este obligatorie audierea de către instanța de apel a inculpaților (excepție făcând situațiile în care inculpații uzează de dreptul la tăcere), se poate readministra probatoriul administrat în cursul urmăririi penale sau la instanța de fond, se administrează probe noi, dar și prevederilor art. 421 pct. 2 lit. a din Codul de procedură penală potrivit cărora instanța de apel readministrează declarațiile pe care prima instanță și-a întemeiat soluția de achitare.

De asemenea, în cursul anului 2017, 18 judecători ai Secției penale au fost desemnați, prin tragere la sorți, în Completele de 5 Judecători (câte 4 membri titulari și câte 4 membri supleanți pentru fiecare complet) și au participat la 59 ședințe de judecată în care au fost rulate 370 de dosare, din care au fost soluționate 243 dosare.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Pentru respectarea principiului continuității, s-a ajuns la situația în care, în același an, toți judecătorii secției să-și desfășoare activitatea și în completele de 5 judecători, prin participarea în cauzele nesoluționate în anul precedent.

Deopotrivă, judecătorii Secției penale au făcut parte din compunerea Completelor competente să judece recursuri în interesul legii, atât ca membrii titulari, cât și ca membrii supleanți, participând într-un număr de 12 ședințe, în care au întocmit un număr de 10 rapoarte.

În perioada de referință, judecătorii Secției penale au participat și în Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, în 13 ședințe de judecată, în care s-au întocmit 27 de rapoarte (în anul 2017 numărul sesizărilor prin care curțile de apel sau, după caz, tribunalele au solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe hotărâri prin care să se dea rezolvare de principiu unor chestiuni de drept a fost de 29 dosare, dintre care 5 dosare au primit termen de soluționare în 2018, iar 6 dosare care au fost înregistrate în 2016, au primit termen de soluționare în 2017).

În plus, în cursul anului 2017, judecătorii Secției penale au pronunțat 54 de încheieri în cauze având ca obiect cereri prin care s-a solicitat încuviințarea măsurilor de supraveghere tehnică și 6 încheieri în cauze având ca obiect cereri de încuviințare a efectuării de percheziții domiciliare/informatică.

În concluzie, datele statistice anterior menționate nu reflectă decât la nivel minimal încărcătura deosebită a activității desfășurate de judecători în perioada de referință, aceste date trebuie să fie interpretate, așa cum s-a menționat, în primul rând, în contextul general al deficitului

de personal al Secției penale, dar având, deopotrivă, ca palier subsecvent de analiză indicatorii vizând complexitatea activității specifice desfășurate, respectiv: numărul dosarelor rulate în cadrul ședințelor de judecată și gradul de complexitate al acestor ședințe de judecată, calculat de sistemul ECRIS, prin raportare la volumul optim de activitate stabilit de Consiliul Superior al Magistraturii.

II.1.3. Încărcătura activității pe magistrat asistent

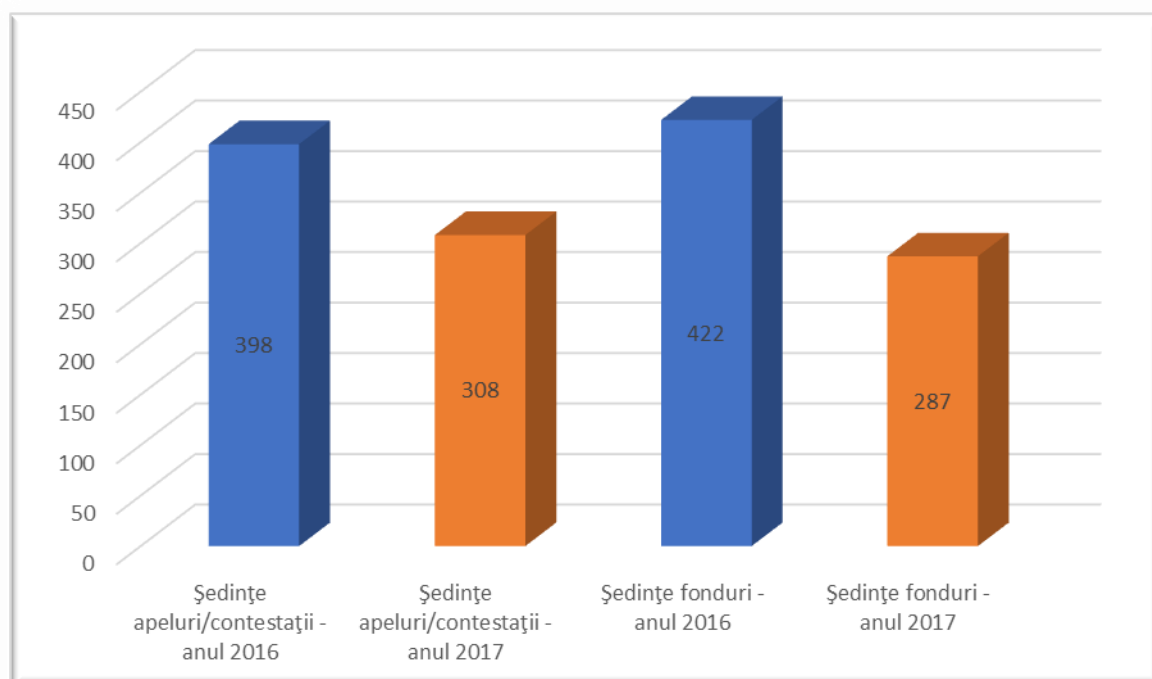
În anul 2017, magistrații asistenți au participat în **308** ședințe de apeluri/contestații și în **287** ședințe de fond, ceea ce înseamnă o medie de **20** de ședințe/magistrat asistent, din care **10** ședințe de apeluri/contestații și **10** ședințe de fond.

În aceste ședințe, au fost rulate, în medie, **153 dosare**, din care au fost soluționate, în medie, **108 dosare**, fiecărui magistrat asistent fiindu-i repartizate spre redactare, în medie, **97 hotărâri cu număr**, la care se adaugă, încheierile fără număr (**în medie, 11 astfel de hotărâri**).

Comparativ, în anul 2016, magistrații asistenți au participat în **398** ședințe de apeluri/contestații și în **422** ședințe de fonduri, în care s-au rulat, în medie, **205 dosare**, din care au fost soluționate, în medie, **121 dosare**, fiindu-le repartizate spre redactare, în medie, **115 hotărâri cu număr**, la care se adaugă, încheierile fără număr (**în medie, 8 astfel de hotărâri**).

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Magistrații asistenți ai Secției penale au participat și la ședințele Completului pentru dezlegarea unor probleme de drept, întocmind procesele-verbale privind desfășurarea ședințelor și redactând, totodată, sub îndrumarea judecătorului raportor, hotărârile pronunțate în respectivele cauze.

Totodată, în anul 2017, magistrații asistenți au participat la soluționarea dosarelor în care s-a solicitat încuviințarea efectuării de percheziții domiciliare/informatică, în care au fost pronunțate 6 încheieri și în dosarele în care s-a solicitat încuviințarea măsurilor de supraveghere tehnică, în care au fost pronunțate 54 de încheieri.

Nici în ceea ce privește activitatea magistraților asistenți, datele statistice anterior menționate nu reflectă decât la nivel minimal încărcătura deosebită a activității desfășurate de aceștia în perioada de referință, aceste date trebuie să fie interpretate, în primul rând, în

contextul general al deficitului de personal al Secției penale, dar având, deopotrivă, ca palier subsecvent de analiză, indicatorii vizând complexitatea activității specifice desfășurate, respectiv: numărul dosarelor rulate în cadrul ședințelor de judecată și gradul de complexitate al acestor ședințe de judecată, calculat de sistemul ECRIS, prin raportare la volumul optim de activitate stabilit de Consiliul Superior al Magistraturii.

II.1.4. Încărcătura activității celorlalte compartimente profesionale ale Secției penale.

În anul 2017, un grefier de ședință a participat, în medie, la aproximativ **35 ședințe de judecată**, în care a fost rulat un număr de aproximativ **210 de dosare**.

În plus, pe lângă întocmirea încheierilor de ședință și a practicelelor în toate cauzele, activitate deosebit de laborioasă și dificilă, datorită complexității cauzelor deduse judecății și a problemelor de drept puse în discuție, grefierii de ședință au desfășurat și alte activități care au necesitat alocarea unui timp destul de mare, cum ar fi scanarea actelor de sesizare a instanței, a motivelor de apel, de contestație, de recurs în casație, a cererilor de probatorii.

Este de precizat și faptul că în perioada de referință, 6 grefieri din cadrul Secției penale au comunicat, în conformitate cu dispozițiile art. 344 alin. 2 din Codul de procedură penală, rechizitoriile inculpaților într-o cauză cu soluționarea căreia a fost sesizată Secția penală, în care figurează 1548 de părți/participanți. Ulterior îndeplinirii procedurii prevăzute de art. 344 alin. 2 Cod procedură penală, 5 grefieri de ședință

au emis, pentru toate părțile, citațiile pentru termenul stabilit de judecătorul de cameră preliminară în vederea discutării cererilor și excepțiilor, activitate la care a participat și personal din cadrul celorlalte compartimente profesionale.

II.1.5. Operativitatea în soluționarea cauzelor

Operativitatea calculată prin raportare la numărul de cauze nou intrate în anul 2017 a fost de **102,60%**, în creștere față de anul 2016, când s-a înregistrat o operativitate de **101,26%**.

Operativitatea calculată prin raportare la numărul de cauze aflate pe rol în anul 2017 a fost de **85,70%**, în scădere față de anul 2016, când s-a înregistrat o operativitate de **87,16%**.

II.1.6. Ponderea dosarelor închise într-un an

Ponderea dosarelor închise într-un an, prin raportare la dosarele soluționate în termen de mai puțin de 1 an de la înregistrare, în anul 2017, a fost de 98%, într-o ușoară scădere față de anul 2016, când procentul a fost de 99%.

II.1.7. Ponderea schimbării hotărârilor supuse căilor de atac

În cele 501 de dosare având ca obiect recursuri în casație s-au pronunțat soluții de admitere în 25 de cauze (după admiterea în principiu a cererilor de recurs în casație) și soluții de respingere în 476 de cauze.

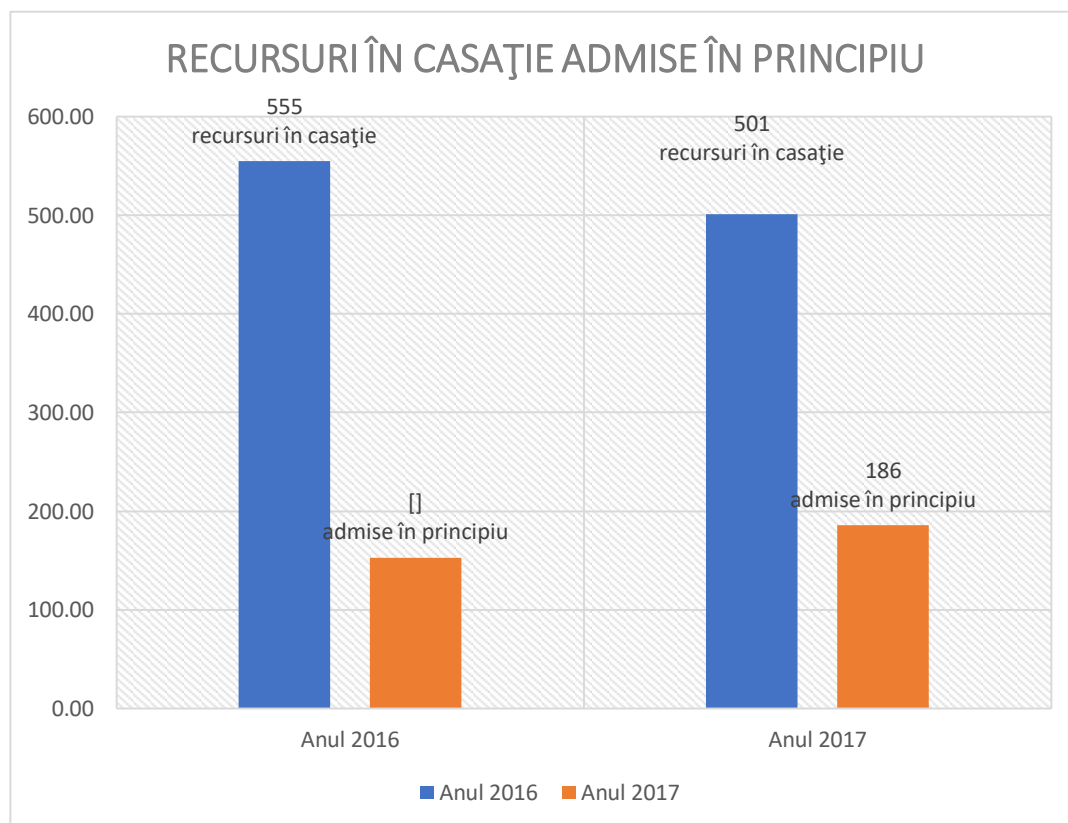
Comparativ cu anul 2016, când, dintr-un număr de 555 de dosare având ca obiect recursuri în casație, au fost admise în principiu 153 de

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

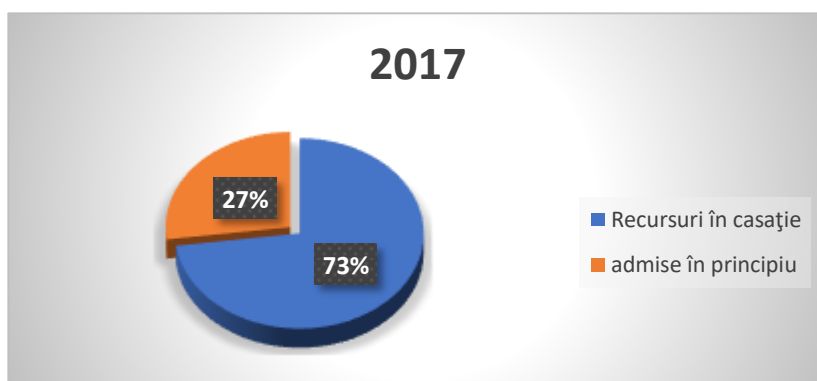
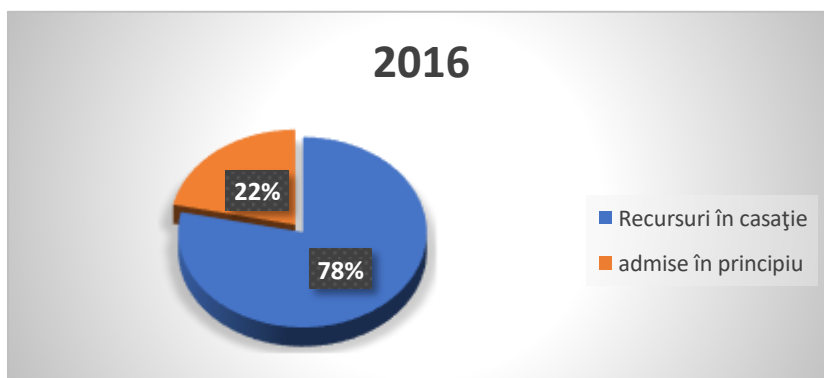
cereri de recurs în casație, în anul 2017, din cele 501 de dosare având ca obiect recursuri în casație, au fost admise în principiu un număr de 186 de astfel de cereri.

Creșterea numărului cauzelor în care s-au admis în principiu, în procedura de filtru, cererile de recurs în casație, cu consecința judecării pe fond a acestor cauze a fost determinată de modificările legislative intervenite urmare punerii în acord cu deciziile instanței de contencios constituțional a dispozițiilor din Codul de procedură penală (cu titlu de exemplu, recursul în casație poate fi declarat și de parte, personal, nu doar prin avocat, sintagma „vădit nefondată” din cuprinsul art. 440 alin. 2 din Codul de procedură penală a fost declarată neconstituțională).

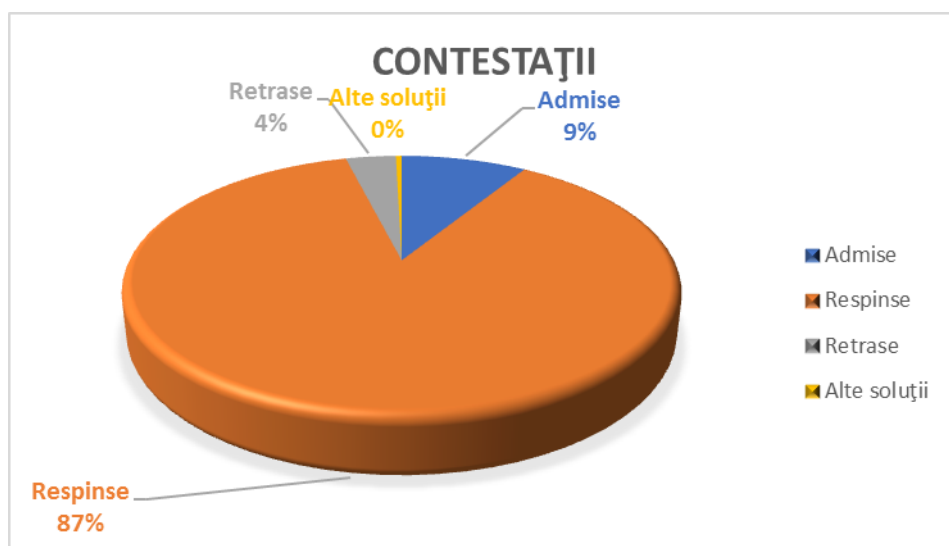

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În cele 1245 de dosare având ca obiect contestații s-au pronunțat soluții de admitere în 110 cauze, de respingere în 1086 de cauze.

În 44 de cauze, contestațiile au fost retrase, iar în 5 cauze au fost pronunțate alte soluții.

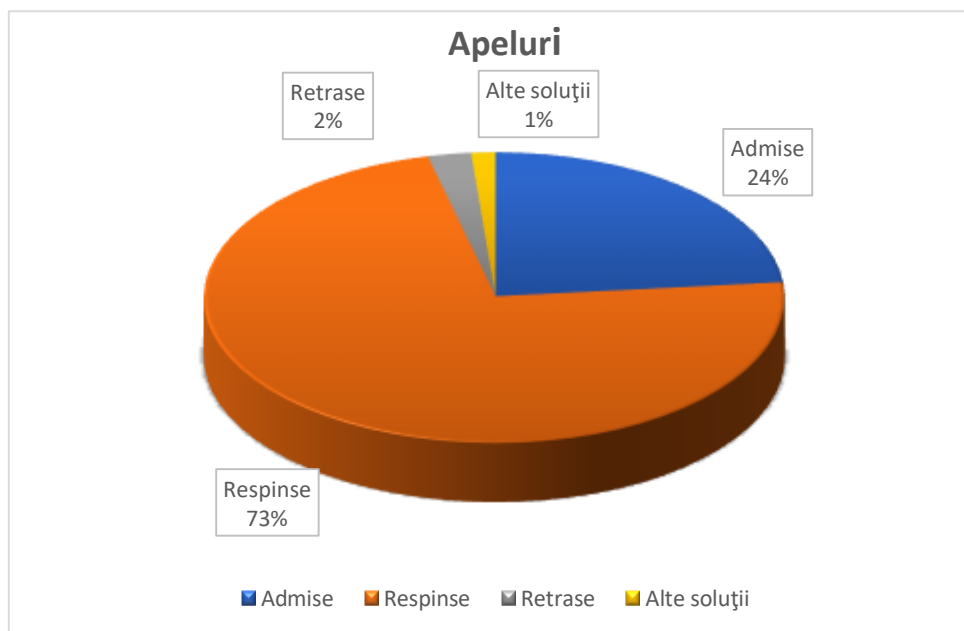

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În cele 371 de dosare având ca obiect apeluri s-au pronunțat soluții de admitere în 87 de cauze și de respingere în 270 de cauze.

În 9 cauze, apelurile au fost retrase, iar în 5 cauze s-au pronunțat alte soluții.

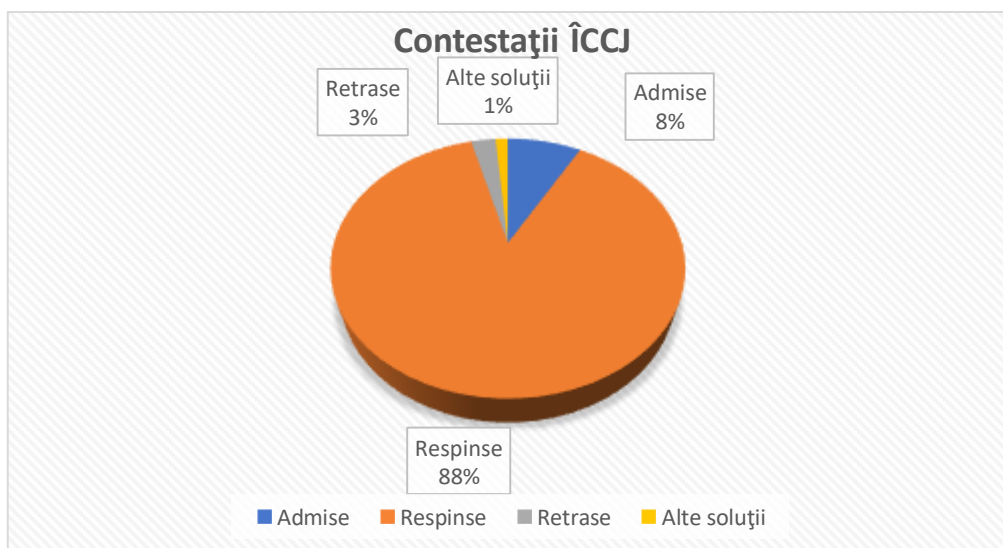

În cele 74 de dosare având ca obiect contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorii de drepturi și libertăți și de judecătorii de cameră preliminară din cadrul Secției penale s-au pronunțat soluții de admitere în 6 cauze și de respingere în 65 de cauze.

În 2 cauze, contestațiile au fost retrase, iar într-o cauză s-a pronunțat o altă soluție.

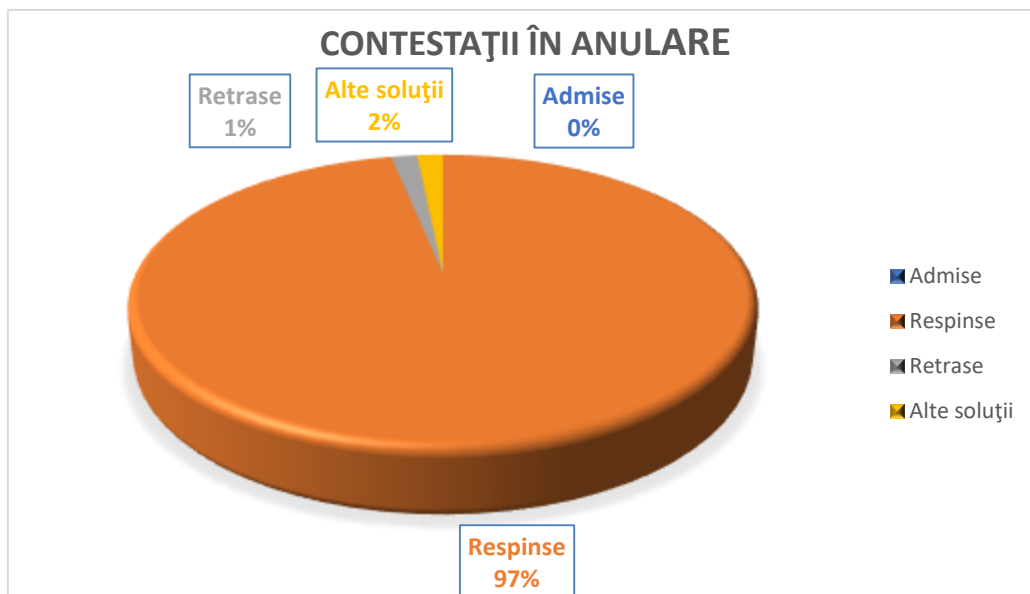

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În cele 62 de dosare având ca obiect contestații în anulare s-au pronunțat soluții de respingere în 60 de cauze.

Nu a fost pronunțată nicio soluție de admitere a contestației în anulare, într-o cauză soluția a fost retragere a căii extraordinare de atac declarate, iar într-o cauză s-a pronunțat o altă soluție.

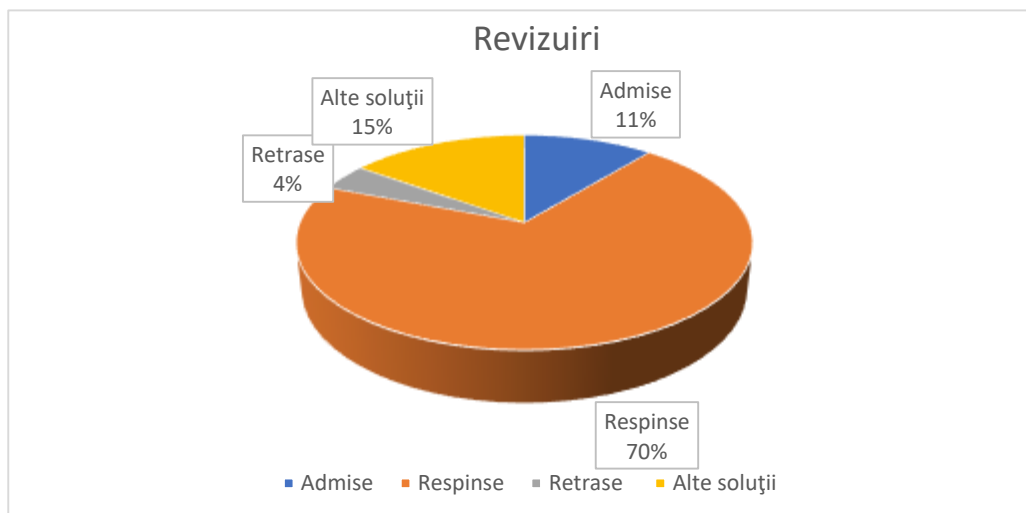

În cele 73 de dosare având ca obiect revizuiți s-au pronunțat soluții de admitere în 8 cauze și de respingere în 51 de cauze.

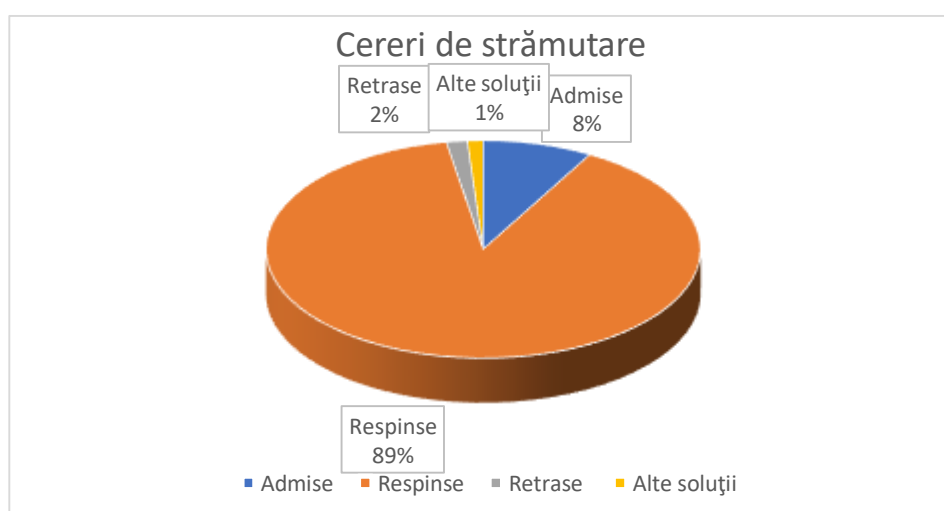
Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În 3 cauze au fost pronunțate soluții de retragere a cererii de revizuire, iar în 11 cauze s-au pronunțat alte soluții.

În cele 257 de dosare având ca obiect cereri de strămutare s-au pronunțat soluții de admitere în 21 de cauze și de respingere în 229 de cauze.

În 4 cauze cererile de strămutare au fost retrase, iar în 3 dosare s-au pronunțat alte soluții.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În cele 135 de dosare având ca obiect conflicte de competență s-au pronunțat soluții de admitere în 129 de cauze, constatându-se incidența dispozițiilor art. 51 din Codul de procedură penală, și de respingere într-o cauză.

În 5 cauze s-au pronunțat alte soluții.

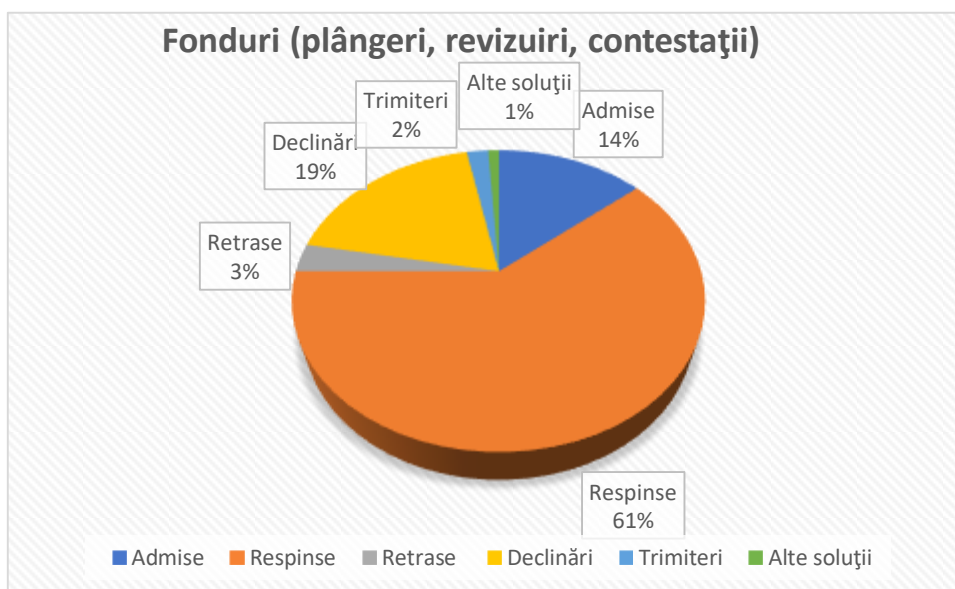

În cele 296 de dosare având ca obiect „Fonduri” (plângeri, revizui, contestații) s-au pronunțat soluții de admitere în 41 de cauze, de respingere în 181 de cauze și de retragere în 9 cauze.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În 56 de dosare s-au pronunțat soluții de declinare a cauzelor, în 6 cauze s-au trimis plângerile, revizuirile și contestațiile la instanțele competente, iar în 3 cauze s-au pronunțat alte soluții.

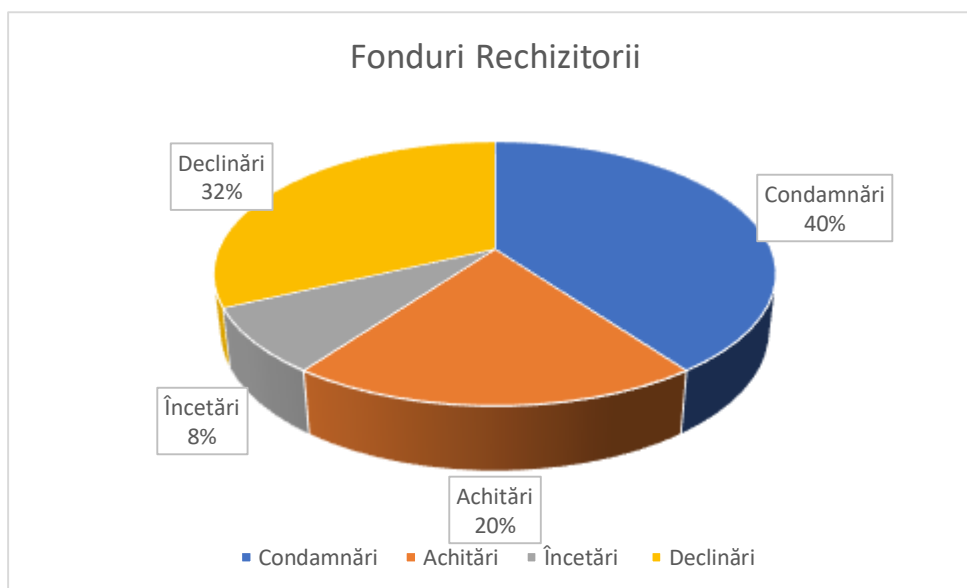

În cele 29 de dosare de fond de competența în primă instanță a Secției penale a instanței supreme, în care au fost trimiși în judecată 195 inculpați și care au avut o complexitate totală de 5801 puncte s-au pronunțat soluții de condamnare în 10 cauze și de achitare în 5 cauze.

În 2 cauze s-a dispus încetarea procesului penal, iar în 8 cauze s-a declinat competența de soluționare la instanțele competente.

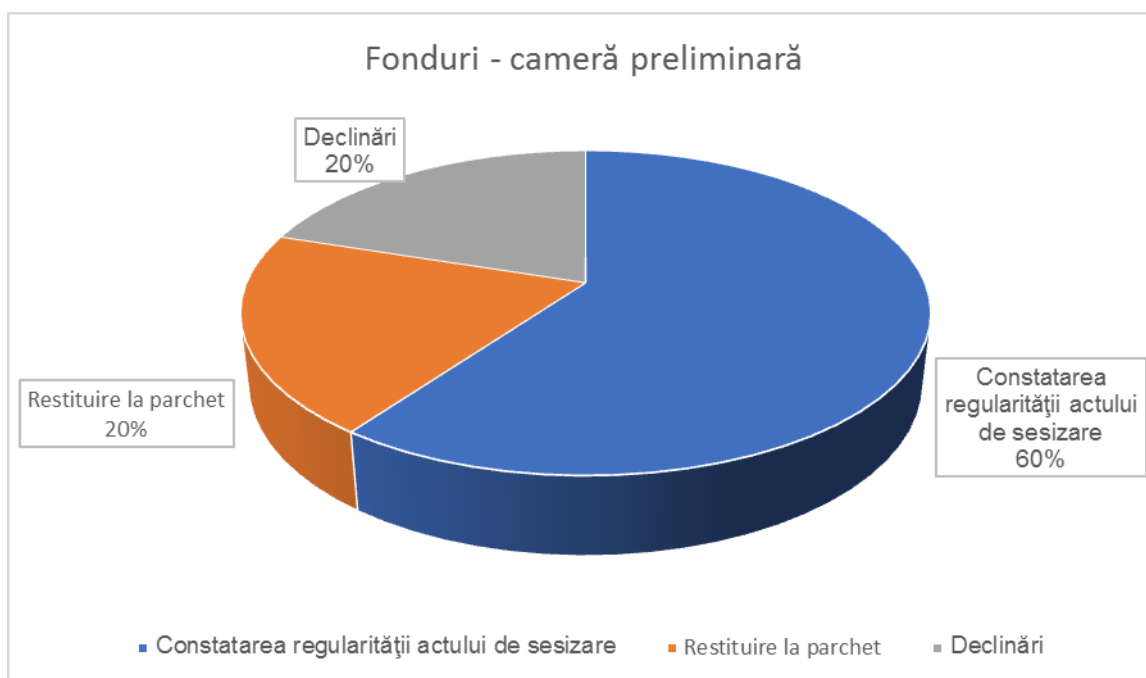

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În procedura de cameră preliminară s-au pronunțat soluții de constatare a regularității actului de sesizare în 6 cauze, de restituire la parchet după soluționarea definitivă a camerei preliminare în 2 cauze.

În 2 cauze s-a declinat competența de soluționare în favoarea instanței competente.

II.2 Analiza calitativă a activității secției

II.2.1 Durata de soluționare a cauzelor

Și în cursul anului 2017, prin măsurile organizatorice adoptate de conducerea Secției s-a urmărit reducerea duratei procedurilor în dosarele aflate pe rol, prin îmbunătățirea activității de pregătire administrativ-jurisdicțională a dosarelor, astfel încât acestea să poată fi soluționate în termene rezonabile și înainte de împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale.

Astfel, pentru cele **3069** cauze soluționate în anul **2017**, durata de soluționare a fost următoarea:

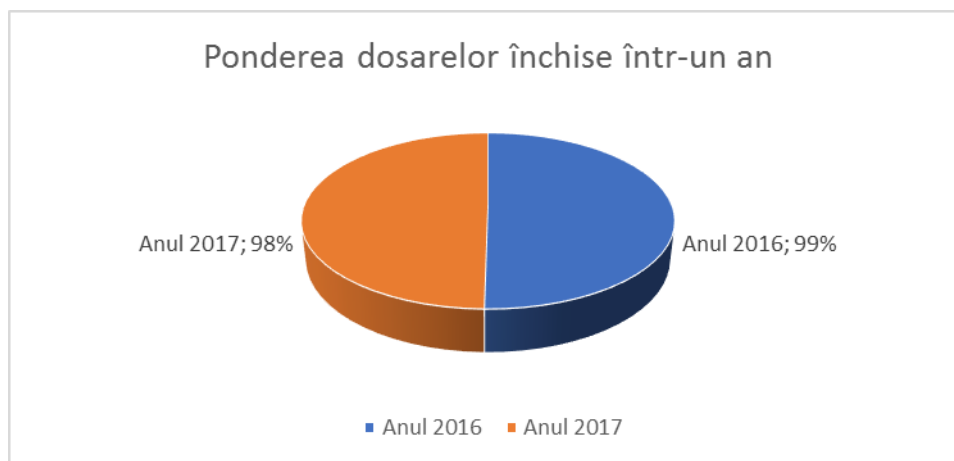
Natura cauzelor	Până în 2 luni	2 - 4 luni	4 - 6 luni	peste 6 luni	TOTAL
Recursuri în casație	241	199	43	18	501
Contestații (contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară/judecătorul de drepturi și libertăți de la curțile de apel și a hotărârilor pronunțate în primă instanță de curțile de apel)	1089	145	9	2	1245
Apeluri	254	60	18	39	371
Contestații ICCJ (contestații formulate împotriva încheierilor pronunțate de judecătorul de cameră preliminară/judecătorul de drepturi și libertăți de la ICCJ)	63	10	-	1	74
Contestații în anulare (având ca obiect hotărârile pronunțate de ICCJ în căile de atac)	29	22	9	2	62
Revizuri	44	23	3	3	73
Cereri de stramutare	255	1	1	-	257
Conflicte de competența	135	-	-	-	135
Fonduri (plângeri, revizuri, contestații în anulare formulate împotriva hotărârilor pronunțate de ICCJ în primă instanță)	186	91	14	5	296
Fonduri (rechizitoriu + restituire la parchet după soluționarea definitivă a camerei preliminare)	4	2	3	20	29
Dosare asociate (conf. art. 98 alin.1 și 2 ROIJ)	20	6	-	-	26
TOTAL	2320	559	100	90	3069

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Soluționarea cauzelor în termene rezonabile, astfel cum rezultă din datele mai susmenționate, în pofida complexității deosebite a acestora, a deficitului de judecători și a lipsei spațiilor destinate desfășurării ședințelor de judecată, a fost posibilă numai datorită efortului susținut al judecătorilor, magistraților asistenți și grefierilor.

În plus, durata de soluționare a dosarelor a influențat pozitiv valoarea indicatorilor referitoare la celeritatea soluționării dosarelor și ponderea dosarelor închise într-un an, al căror număr, în anul 2017, a fost de 98%.

II.2.2. Formarea profesională la nivelul secției

În anul 2017, judecătorii, magistrații asistenți și personalul auxiliar din cadrul Secției penale au manifestat o preocupare constantă pentru îmbunătățirea performanțelor profesionale, atât prin studiul individual, cât și în cadrul programelor de formare continuă.

În concret, judecătorii și magistrații asistenți au participat la numeroase seminarii, simpozioane și conferințe privind teme de

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

actualitate în materie penală, organizate de Institutul Național al Magistraturii și de Școala Națională de Grefieri, dar și la ședințele profesionale ale secției.

Pentru o calitate sporită a prestațiilor profesionale ale membrilor personalului auxiliar de specialitate al Secției penale, au fost luate măsuri pentru ca aceștia să participe la seminariile și sesiunile de formare continuă menționate în Programul anual aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.

De asemenea, au fost organizate întâlniri trimestriale cu grefierii de ședință în cadrul cărora au fost discutate problemele de practică neunitară, modificările aduse Codului penal și Codului de procedură penală și deciziile Curții Constituționale de admitere a excepțiilor de neconstituționalitate.

Totodată, existența rețelei informatice la nivelul instanței a permis judecătorilor și magistraților asistenți să acceseze baza de jurisprudență gestionată on-line și actele normative nou apărute.

SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

CAPITOLUL I – Prezentare generală a secției

I.1 Competență

Conform art.19 alin.(2) din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Secția de contencios administrativ și fiscal este una dintre cele 4 secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar, conform art.21 din aceeași lege, judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecății a fost întrerupt în fața curților de apel.

Competența materială a Secției de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție este **stabilită atât de legea cadru, respectiv Legea nr.554/2004** – lege specială în raport cu dispozițiile procedurale care reglementează competența instanțelor de drept comun – **cât și de alte acte normative** care prevăd expres competența instanței de contencios administrativ în diverse materii (circa 170 de asemenea acte normative: legi, ordonanțe de urgență și ordonanțe).

Așa cum rezultă din dispozițiile art.10 alin.(1), alin. (1¹) și alin. (2) din Legea nr.554/2004, **competența Secției** de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de recurs, **este determinată, în principal, în funcție de rangul central al autorității**

publice emitente a actului administrativ, tipic sau asimilat, care formează obiectul litigiului, **și, în subsidiar, în funcție de natura¹ ori valoarea sumelor**, în cazul litigiilor privind acte administrative care privesc taxe și impozite, contribuții, datorii vamale, precum și accesorii ale acestora.

Întrucât competența instanțelor de contencios administrativ și fiscal vizează toate tipurile de acte administrative, tipice sau asimilate, fiscale și nefiscale, pe măsură ce activitatea autorităților publice din România a cunoscut o creștere exponențială ulterior anului 1990, volumul de activitate al instanțelor de contencios administrativ s-a multiplicat corelativ în raport cu același moment de referință. Edificatoare sunt datele statistice care relevă faptul că dacă numărul total al dosarelor aflate pe rolul Secției de contencios administrativ și fiscal era de 377 în anul 1991, ulterior, această valoare a atins puncte culminante în anul 2004 când au fost pe rol 12.586 cauze (3.338% față de anul 1991), în anul 2012 când au fost pe rol 11.761 cauze (3.120% față de anul 1991).

În anul 2014 pe rolul secției s-au aflat 9.555 de dosare, în anul 2015 un număr de 9.816 dosare, iar în anul 2016 un număr de 11.496 de dosare .

În anul 2017, pe rolul secției s-au aflat **13.884** de dosare, înregistrându-se ce mai mare număr de dosare.

În atare condiții, multiplicarea activității autorităților publice și exercitarea dreptului de a supune controlului judecătoresc actele administrative, pe calea contenciosului administrativ, au determinat o creștere progresivă a activității instanțelor de contencios administrativ, astfel că și Secția de contencios administrativ și fiscal a Înaltei Curți de

¹ Sume reprezentând finanțare nerambursabilă din partea Uniunii Europene, indiferent de valoare.

Casație și Justiție se confruntă cu un volum foarte mare de litigii vizând o varietate de materii juridice.

I.2 Resurse umane și materiale

Judecători

Secția a funcționat cu deficit de judecători, apreciat în raport cu volumul de activitate, care ar fi fost de natură să justifice constituirea de noi complete de judecată pentru atacarea stocului de dosare aflate pe rol.

În considerarea volumului de activitate al secției, în anul 2017 conducerea instanței a adoptat măsuri de natură administrativă de suplimentare a numărului de posturi de judecător alocate secției, prin promovarea în funcția de judecător în temeiul art. 52 din Legea nr. 303/2004 (Hotărârea Plenului CSM nr. 645/ 646 din 12 iunie 2017).

- La începutul anului 2017, au fost eliberați din funcție, ca urmare a pensionării, 2 judecători, iar în luna septembrie 2017 a fost eliberat din funcție, ca urmare a pensionării, 1 judecător ;

- În urma concursului de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție organizat în perioada 3 ianuarie – 31 mai 2017 au fost numiți în cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal 8 judecători, începând cu data de 1 iulie 2017 ;

Astfel fiind, din al doilea semestru al anului 2017 secția și-a desfășurat activitatea cu un număr de aproximativ 30 de judecători, inclusiv președintele secției, ceea ce a făcut posibilă funcționarea a 10 complete de judecată, cu compunere stabilă. (completele nr. 9 și 10 au fost înființate începând cu data de 1 iulie 2017, iar completele nr.1 și 3 au funcționat în primul semestru cu doi membri stabili, al treilea membru fiind asigurat prin rotație).

Magistrați-asistenți

În anul 2017, secția a funcționat efectiv cu un număr de 23 de magistrați - asistenți, inclusiv postul de magistrat - asistent șef.

a. - dintre aceștia, 3 magistrați asistenți au fost numiți în funcție începând cu data de 15 martie 2017, prin Hotărârea CSM-SJ nr. 4351/28.02.2017

b. - 1 magistrat – asistent aflat în concediu de creștere copil și-a reluat activitatea începând cu luna septembrie 2017.

c.- 1 magistrat - asistent nu a activat în cadrul secției fiind în concediu de creștere copil.

Raportat la volumul de activitate al secției, corpul de magistrați-asistenți alocat secției este insuficient.

La începutul anului 2017 au funcționat în cadrul secției 8 complete de judecată, iar începând cu data de 1 iulie 2017, 10 complete de judecată.

a. Până în data de 15 martie 2017:

- completele 2, 3, 4 și 8 au avut repartizați câte 3 magistrați - asistenți;

- completul 1 a avut repartizat 3 magistrați - asistenți inclusiv magistratul asistent șef;

- completele 5 și 6 au funcționat cu 2 magistrați - asistenți;

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- completul 7 nou - înființat nu a avut repartizat magistrat - asistent, fiind asigurate ședințele de camera de consiliu prin participarea magistratului asistent șef.

b. În perioada 15 martie 2017 (data numirii în funcție a 3 magistrați - asistenți) - 1 iulie 2017:

- completele 1-6 și 8 au avut repartizați câte 3 magistrați - asistenți, inclusiv magistratul asistent șef;

- completul 7 a funcționat cu un singur magistrat - asistent.

c. În perioada 1 iulie 2017 - 31 decembrie 2017 a fost păstrată repartizarea anterioară, iar pe completele 9 și 10, nou - înființate, au fost repartizați pentru ședințele de judecată, prin rotație, toți magistrații - asistenți ai secției.

Din aceste considerente, un complet de judecată a funcționat cu un singur magistrat stabil (doi din luna octombrie odată cu revenirea unui magistrat asistent din concediul de creștere copil), iar două complete nu au avut niciun magistrat stabil.

Activitatea desfășurată de magistrații-asistenți ai secției a cunoscut o creștere semnificativă prin aplicarea dispozițiilor Codului de procedură civilă din 2010, întrucât, concomitent cu activitatea de pregătire și soluționare a cauzelor care se judecă potrivit Codului de procedură civilă de la 1865, au desfășurat și activitatea de pregătire, filtrare și soluționare a cauzelor care se judecă potrivit Codului de procedură civilă din 2010.

În cursul anului 2017 cei 23 de magistrați - asistenți (inclusiv magistratul – asistent șef) au rulat un număr de 3.540 de dosare în ședințele completelor de filtru (analiză raport și examinare recurs), respectiv 154 de dosare/magistrat-asistent și au pregătit cele 6.072 de

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

dosare nou intrate, întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu, participarea la ședințele completului de filtru și la ședințele publice. Este de menționat faptul că realizarea activităților de pregătire și filtrare a dosarelor de recurs presupune rularea fiecărui dosar de recurs de cel puțin 4 ori pentru următoarele operațiuni procedurale: (i) întocmirea raportului asupra admisibilității în principiu în cazul recursurilor; (ii) participarea la ședința de cameră de consiliu a completului de filtru pentru analiza și însușirea raportului; (iii) participarea la ședința de cameră de consiliu a completului de filtru pentru analiza recursului în condițiile art.493 alin.(5) și (6) din Codul de procedură civilă din 2010; (iv) participarea la judecata pe fond a recursului, în ședință publică.

Față de imposibilitatea repartizării numărului necesar de magistrați asistenți pe completele 7, 9 și 10 procedura de filtrare și rapoartele pentru aceste trei complete au fost realizate de către toți ceilalți magistrați asistenți ai secției.

Personalul auxiliar de specialitate

Similar celorlalte categorii de personal ale secției, și în ceea ce privește personalul auxiliar de specialitate, Secția de contencios administrativ și fiscal a funcționat cu un deficit de personal raportat la volumul de activitate. Principala vulnerabilitate este reprezentată de faptul că datorită prorogării succesive prin Ordonanța de urgență nr. 62/2015, până la data de 1 ianuarie 2017 și ulterior prin Ordonanța de urgență nr. 95/2016 din 8 decembrie 2016, până la data de 1 ianuarie 2019, a termenului prevăzut la art. XIII teza I din Legea nr.2/2013, privind dispozițiile privind pregătirea dosarului de apel/recurs de către instanța a cărei hotărâre se atacă.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

În raport de numărul mare de dosare înregistrate pe rolul secției, s-a impus organizarea activității grefierilor pe etape procesuale, respectiv, pregătirea dosarului, procedura de filtru și ședința de judecată.

Astfel, au fost alocați 8 grefieri pentru activitatea de pregătire a cauzelor, care, similar magistraților-asistenți, au rulat cele 6.072 de dosare nou - intrate, cu ocazia parcurgerii etapelor procedurale: comunicarea actelor procedurale, urmărirea împlinirii termenelor prevăzute pentru depunerea întâmpinării sau răspunsului la întâmpinare, comunicarea raportului asupra admisibilității în principiu a recursului etc., precum și cele 3.540 de dosare din ședințele de filtru (întocmirea listelor de ședință și a comunicărilor rapoartelor).

Concomitent pentru ședințele de judecată au fost alocați 10 grefieri, cu atribuții atât în ceea ce privește cauzele aflate în faza de soluționare pe fond a recursului, cât și în procedura de filtru. (întocmire proiecte de încheieri).

În anul 2017 în cadrul secției au activat 31 de grefieri.

- 1 prim-grefier a fost în concediu medical;
- 1 grefier s-a aflat în concediu de creștere copil;

Alocarea posturilor în funcție de specificul activităților desfășurate:

1. Cabinet președinte :

- i. 1 prim-grefier (concediu medical în anul 2017);
- ii. 1 grefier statistician;

2. Arhivă:

- i. 1 prim-grefier;

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- ii. 5 posturi de execuție;
- 3. Pregătirea dosarelor CPC2010:
 - i. 8 grefieri;
- 4. Grefieri de ședință
 - i. 1 prim-grefier
 - ii. 10 grefieri (un grefier pentru fiecare complet) ;
- 5. Tehnoredactare:
 - i. 3 grefieri;
- 6. Transport dosare și semnături
 - i. 1 grefier.

I.3 Managementul secției

În cursul anului 2017, conducerea secției a adoptat măsurile administrative necesare pentru buna desfășurare a activității, caracterizată în principal de aplicarea dispozițiilor Codului de procedură civilă din 2010 în condițiile creșterii permanente a numărului de cauze cărora le sunt aplicabile aceste dispoziții procedurale.

Activitatea conducerii secției s-a desfășurat în raport de dispozițiile art. 46 din Legea nr. 304/2004, referitoare la respectarea independenței judecătorului și la împiedicarea oricăror ingerințe în desfășurarea actului de justiție.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Prioritatea a constituit - o în organizarea activității secției în sensul gestionării eficiente a resurselor umane către procedura judiciară prevăzută de noul Cod de procedură civilă.

Astfel, fiecărui complet de judecată i-a fost alocat 3 magistrați asistenți (pentru completele nou – înființate s-a asigurat participarea magistraților – asistenți prin rotație), un grefier pentru procedura prealabilă (cu excepția completelor nou – înființate) și un grefier de ședință, stabili, cu menținerea biroului de tehnoredactare.

Au fost întocmite *Proceduri interne de lucru referitoare la dosarele care se soluționează potrivit dispozițiilor art. 493 din Codul de procedură civilă*, în ceea ce privește stabilirea unor termene limită, în funcție de data înregistrării cauzelor, de finalizare a procedurilor prevăzute de art. 493 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă.

Având în vedere înființarea începând cu luna ianuarie 2017, conform Hotărârii Colegiului de conducere nr. 25 din 8 decembrie 2016, a Completului nr.7 al Secției de contencios administrativ și fiscal și cu luna iulie 2017, conform Hotărârii Colegiului de conducere nr. 37/28 iunie 2017, a Completelor nr. 9 și 10 ale Secției de contencios administrativ și fiscal, în considerarea stocului mare de dosare aflate pe rolul celorlalte complete ale secției (o medie constantă de 800 de dosare), s-a urmărit redistribuirea dosarelor, gradual, solicitându-se colegiului de conducere al instanței să dispună repartizarea cauzelor aflate în faza premergătoare întocmirii rapoartelor asupra admisibilității în principiu, de pe rolul Completelor nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 8, în mod ciclic, după criteriul dosarelor cu data de înregistrare cea mai îndepărtată, cu procedura prealabilă terminată, aflate în faza de raport, celorlalte 3 complete, respectiv, un număr de 625 de dosare.

CAPITOLUL II - Analiza activității secției

II.1. Indicatori statistici relevanți

II.1.1. Volumul de activitate

	2015	2016	2017	Diferență procentuală
Dosare în stoc la începutul anului	4707	5772	7.812	35%
Dosare intrate în cursul anului	5109	5724	6.072	6%
Total dosare pe rol	9816	11496	13.884	21%
Dosare soluționate în cursul anului	4044	3684	4.172	13%
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	5772	7812	9.712	24%

Din analiza datelor statistice, se constată că, în comparație cu anul 2016, activitatea anului 2017 a fost marcată, pe de o parte, de creșterea cu 6% a numărului dosarelor înregistrate pe rolul secției, și de creșterea cu 13% a dosarelor soluționate, împrejurări care au determinat o creștere cu 24% a stocului final.

Creșterea numărului de dosare nou-înregistrate în cursul anului reprezintă o chestiune extrinsecă, ce nu poate fi influențată de eficiența activității desfășurate la nivelul secției, deși, astfel cum s-a arătat, a crescut cu aproximativ 500 numărul cauzelor soluționate.

Suplimentar față de creșterea numărului de dosare nou-înregistrate în cursul anului, creșterea numărului cauzelor rămase în stoc la 9.712 a fost determinată de derularea procedurii de filtrare a dosarelor de recurs care se judecă potrivit Codului de procedură civilă din 2010.

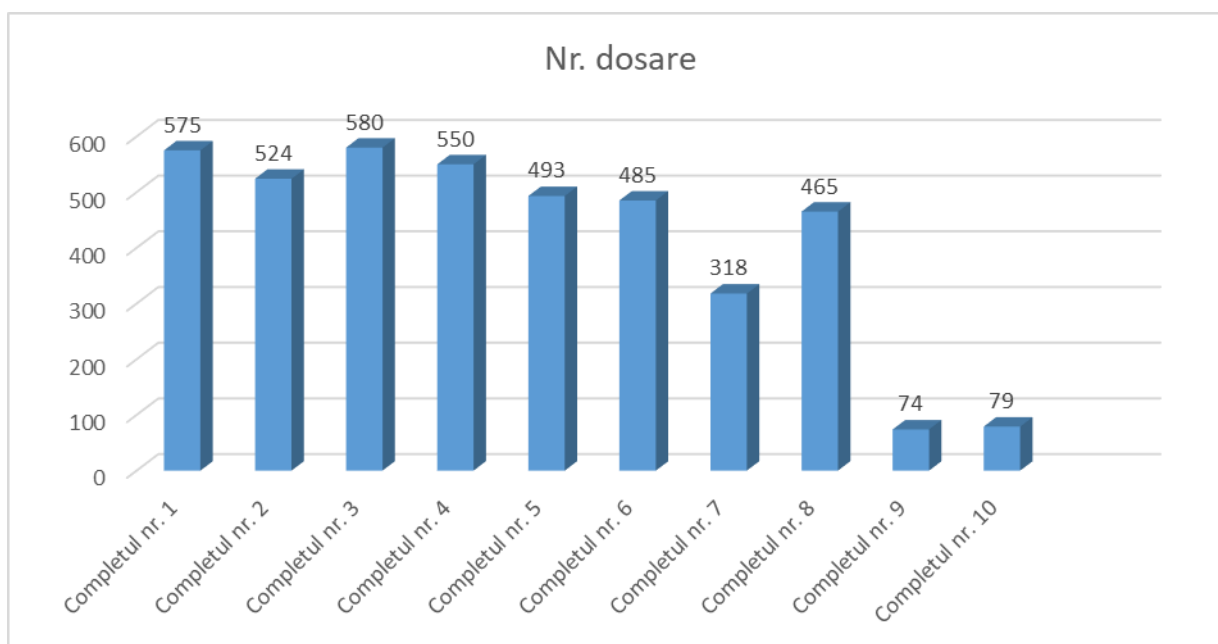
Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Deși prin măsurile administrative luate de conducerea secției și colegiul de conducere au fost asigurate celor 3 complete nou înființate dosare cu procedura prealabilă încheiată și cu raportul întocmit, a fost necesară derularea procedurii de filtru, analiză raport, admisibilitate în principiu și fixarea termenului pentru soluționare, care însumate reprezintă, în medie, 250 de zile.

Acest lucru se observă în statistica privind cauzele soluționate. Astfel, completul nr. 7 înființat la 1 ianuarie 2017 a pronunțat un număr de 318 decizii, la o medie de 524 de decizii pronunțate de completele care au funcționat și anul precedent.

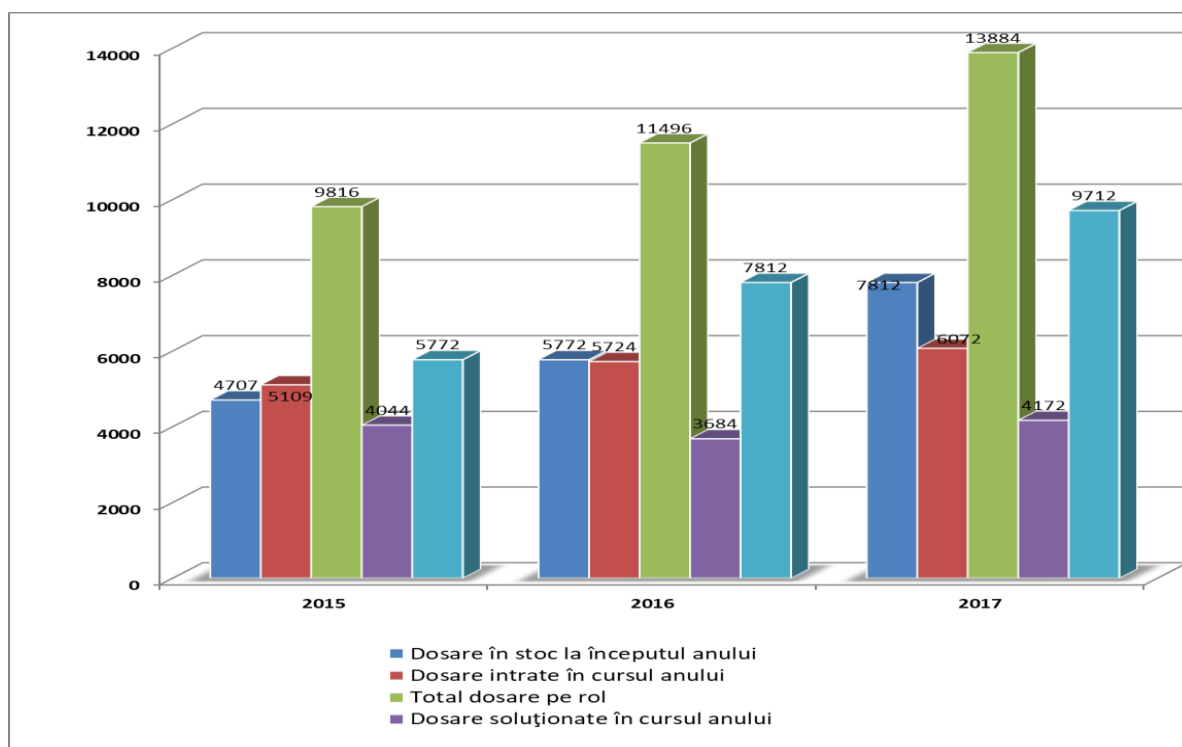
Aceeași situație se regăsește și în cazul completelor 9 și 10, cu mențiunea că acestea au funcționat doar 4 luni (septembrie – decembrie).

Reprezentarea grafică a numărului de decizii pronunțate /complet în anul 2017.

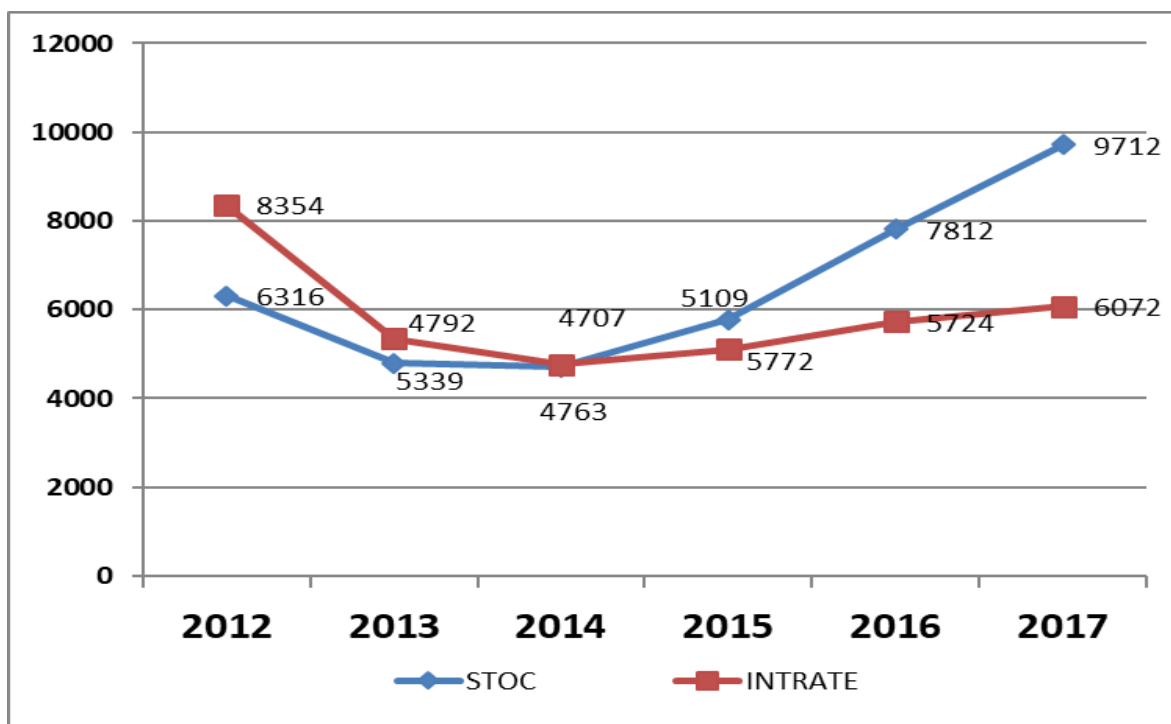

Reprezentare grafică a volumului de activitate 2015-2017

Reprezentare grafică a raportului dosare intrate/stoc în perioada 2012 - 2017.

II.1.2. Încărcătura pe judecător

Pe parcursul anului 2017, cei 29 de judecători, efectiv în funcție (exclusiv președintele secției),

- ✚ au participat, în medie, la 14 ședințe de judecată (conform planificării ședințelor aprobată prin Colegiul de Conducere) și la 14 ședințe de judecată în procedura de filtrare a recursurilor;
- ✚ au rulat, în medie, 1059 dosare, respectiv 587 în ședința publică și 472 în procedura de filtrare a recursurilor;
- ✚ cu privire la numărul deciziilor pronunțate, încărcătura pe judecător, a fost, în medie de 387 de decizii.
- ✚ au redactat încheieri de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- ✚ 3 judecători ai secției au participat în compunerea Completelor de 5 judecători;
- ✚ În compunerea Completelor competente să soluționeze recursul în interesul legii au intrat în anul 2017 un număr de 27 de judecători: (președintele de secție în compunerea a 28 complete, 4 judecători în compunerea unui singur complet, 2 judecători în compunerea a 3 complete, 1 judecător în compunerea a 4 complete, 3 judecători în compunerea a 5 complete, 2 judecători în compunerea a 6 complete, 7 judecători în compunerea a 7 complete, 4 judecători în compunerea a 9 complete, 1 judecător în compunerea a 10 complete, 1 judecător în compunerea a 11 complete, 1 judecător în compunerea a 12 complete); *de asemenea judecătorii au întocmit, în medie, 2 rapoarte.*

✚ În componerea Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept au intrat în anul 2017 un număr de 29 de judecători: (președintele de secție în componerea a 60 complete, 2 judecători în componerea a unui singur complet, 1 judecător în componerea a 3 complete, 4 judecători în componerea a 4 complete, un judecător în componerea a 5 complete, un judecător în componerea a 12 complete, 2 judecători în componerea a 13 complete, 5 judecători în componerea a 14 complete, 4 judecători în componerea a 15 complete, un judecător în componerea a 16 complete, un judecător în componerea a 17 complete, un judecător în componerea a 18 complete, un judecător în componerea a 19 complete, un judecător în componerea a 20 complete, un judecător în componerea a 21 complete, un judecător în componerea a 22 complete, un judecător în componerea a 23 complete, un judecător în componerea a 16 complete, un judecător în componerea a 24 complete); *de asemenea judecătorii au întocmit, în medie, 2-3 rapoarte.*

II.1.3 Încărcătura pe magistrat asistent

Pe parcursul anului 2017, cei 23 de magistrați - asistenți, efectiv în funcție (inclusiv magistratul asistent șef):

- ✚ au participat, în medie, la 6-7 ședințe de judecată (ședințe publice, conform planificării de ședință) în care au rulat 7.341 de dosare, în medie, un număr de 319 dosare/magistrat;
- ✚ au rulat în total – ședință publică și în completul de filtru – un număr de 10.881 de dosare, rezultând o medie de 473 de dosare.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- + au redactat, în medie, un număr de 124 de decizii pronunțate în ședințele publice și 154 de încheieri în procedura de filtrare a recursurilor ;
- + au întocmit, în medie, 110 rapoarte potrivit dispozițiilor președintelui completului de judecată;
- + au întocmit în total 10.881 de documente procedurale (decizii, încheieri, practice).

II.1.4 Încărcătura pe grefierul de ședință.

Pe parcursul anului 2017, un număr de 10 grefieri au participat la ședințele de judecată (publică și camera de consiliu în filtru, iar alți 8 grefieri au efectuat procedura prealabilă).

Grefierii de ședință:

- + - au participat, în medie, la 17 ședințe de judecată în anul 2017 (ședință publică, conform planificării ședințelor de judecată).
- + - au rulat, în medie, 734 de dosare pe ședința publică;
- + - au rulat, în medie, 354 de dosare în completul de filtru;
- + - au întocmit, în medie, 1.088 documente procedurale (încheieri, practice).
- + Grefierii de procedură prealabilă au pregătit cele 6.072 de dosare nou -intrate.

Din cauza numărului insuficient de grefieri nu s-a putut repartiza câte un grefier de procedură prealabilă pentru fiecare complet, pentru completele 9 și 10 activitatea fiind asigurată prin rotație.

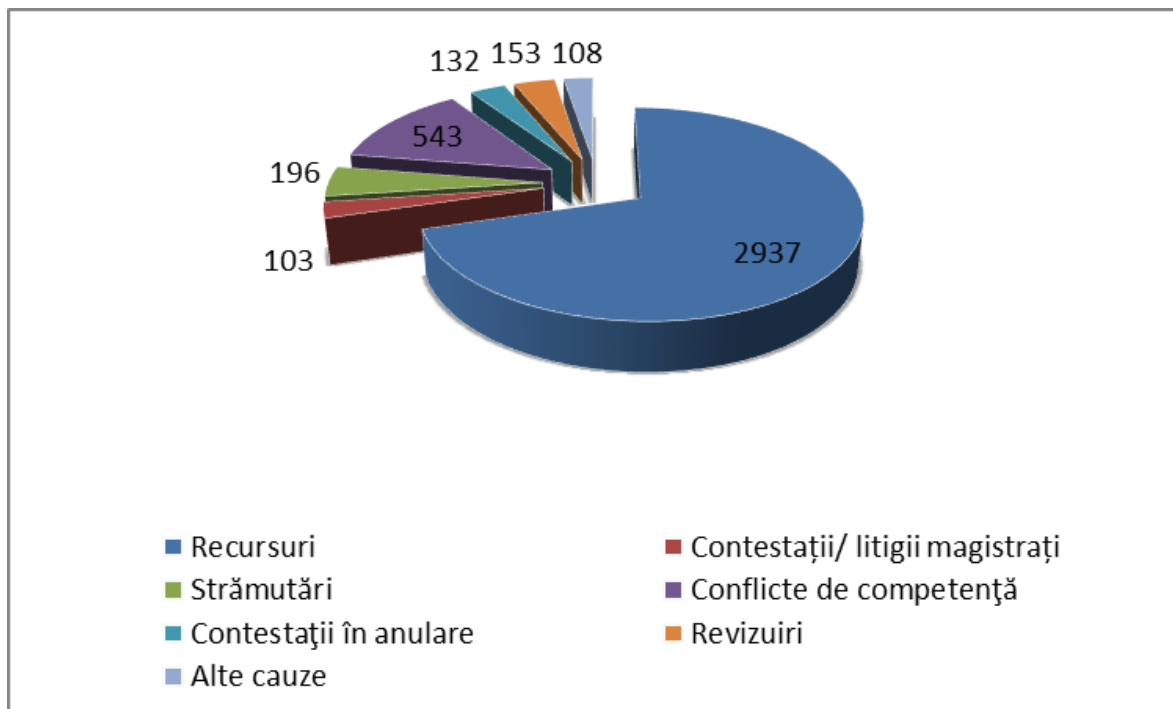

II.1.5. Durata de soluționare a cauzelor pe materii

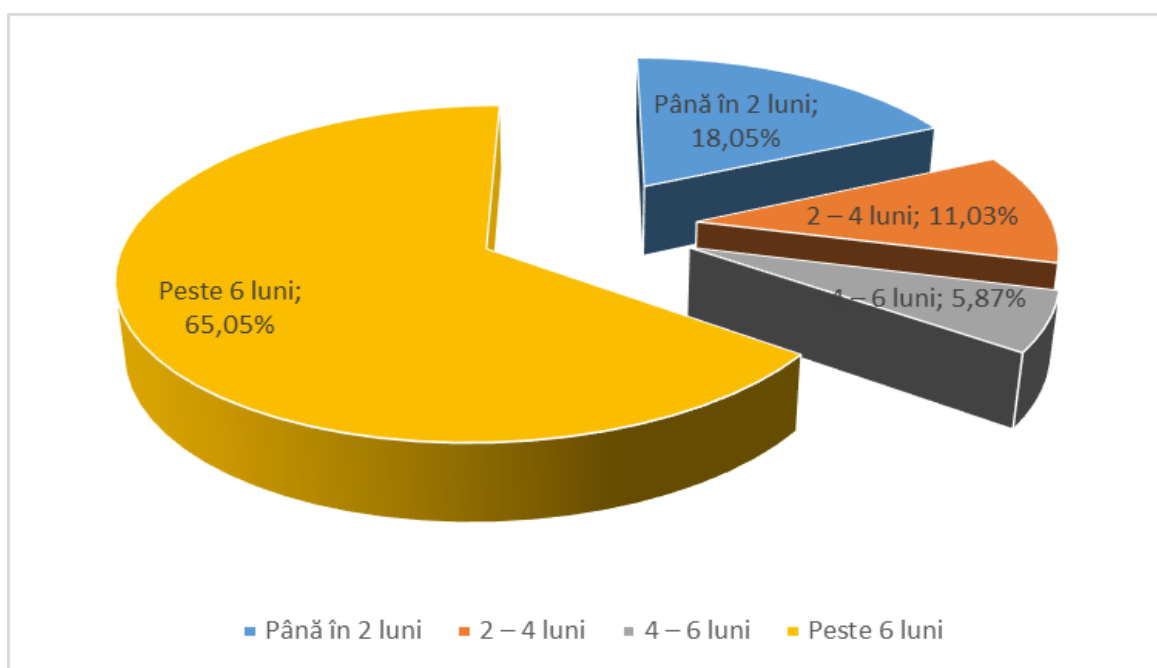
Natura cauzelor	Până în 2 luni	2 – 4 luni	4 – 6 luni	Peste 6 luni	Total	Pondere în totalul cauzelor soluționate
Recursuri	130	126	101	2580	2937	70,40%
Contestații/ litigii magistrați	3	25	40	35	103	2,47%
Strămutări	147	38	7	4	196	4,70%
Conflicte de competență	371	158	13	1	543	13,02%
Contestații în anulare	26	46	35	25	132	3,16%
Revizuri	25	36	36	56	153	3,67%
Alte cauze	51	31	13	13	108	2,59%
TOTAL	753	460	245	2714	4172	-
Pondere în totalul cauzelor soluționate	18,05%	11,03%	5,87%	65,05%	-	-

Reprezentare grafică a ponderii cauzelor soluționate în anul 2016, în raport de stadiul procesual.

Reprezentare grafică cauzelor soluționate în anul 2017, în raport de durata soluționării.

II.2. Analiza calitativă a activității secției

II.2.1. Formare profesională la nivelul secției (pe categorii de personal).

În cursul anului 2017, judecătorii și magistrații-asistenți au participat la programele de formare profesională organizate de Institutul Național al Magistraturii, iar personalul auxiliar de specialitate a participat la formele de pregătire profesională organizate de Școala Națională de Grefieri.

De asemenea, este de remarcat participarea în străinătate la conferințe, cursuri, vizite de lucru și seminarii, cum ar fi:

- 11 -13 septembrie 2017, participarea unui judecător la seminarul „Linguistics Specialised: Competition Law” organizat în Viena de European Judicial Training Network;

- 21-22 septembrie 2017, participarea unui judecător la conferința internațională „Organization and Competences of Administrative Judiciary” organizată la Belgrad de OSCE – Mission to Serbia;

- 16 -27 octombrie 2017, participarea unui judecător la schimbul de experiență între autoritățile judiciare – vizită de studiu la Curtea de Apel Administrativ de la Roma (TAR Lazio și Consiglio di Stato);

- 23-30 noiembrie 2017, participarea unui judecător la „Conference between the European Commission and Member States national competition law judges” organizată la Bruxelles de DG Competition din cadrul Comisiei Europene.

B. Activitatea Secțiilor Unite

PREZENTAREA GENERALĂ

Conform art. 19 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Înalta Curte de Casație și Justiție este organizată în 4 secții - Secția I civilă, Secția a II-a civilă, Secția penală, Secția de contencios administrativ și fiscal și **Secțiile Unite**, cu competență proprie.

Totodată, potrivit art. 19 alin. (2¹) din același act normativ, în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează **Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, precum și 4 complete de 5 judecători**.

Potrivit dispozițiilor art. 25 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Înalta Curte de Casație și Justiție se constituie în **Secții Unite** când soluționează sesizările privind schimbarea jurisprudenței instanței supreme sau pentru sesizarea Curții Constituționale, pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție

În anul 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție s-a constituit în Secții Unite în **3 ședințe** pentru sesizarea Curții Constituționale în vederea exercitării controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, a unor legi, pronunțând în acest sens **3 hotărâri**.

Sesizările Curții Constituționale au vizat :

- a) *Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2016 pentru prorogarea unor termene, precum și pentru*

instituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă (PL-x nr. 107/2017);

b) *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (PL-x nr. 418/2017) și Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii;*

c) *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.*

Formarea profesională la nivelul instanței (pe categorii de personal)

În cursul anului 2017, magistrații-asistenți din cadrul Secțiilor Unite au participat la programele de formare continuă organizate de Institutul National al Magistraturii, iar personalul auxiliar de specialitate a participat la programele de formare profesională organizate de Școala Națională de Grefieri.

Managementul instanței în anul 2017

În cursul anului 2017, la nivelul Secțiilor Unite au fost adoptate măsuri administrative menite să sporească eficiența activității de judecată în cadrul *Completelor de 5 Judecători, în Completele competente să judece recursurile în interesul legii și în Completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, având în vedere elementele de noutate intervenite în plan legislativ în procedura de soluționare a cauzelor ce au revenit spre competență soluționare formațiunilor de judecată menționate.

Măsurile evocate au fost propuse de către conducerea instanței în exercitarea unui tip de management participativ, la adoptarea lor ținându-se seama de dispozițiile din legi și regulamente, de punctele de vedere exprimate de către secții și de către judecătorii instanței, prin reprezentanții acestora din Colegiul de conducere.

Conducerea instanței a continuat monitorizarea întregii activități desfășurate la acest nivel, convocând în acest scop întâlniri organizatorice cu

președinții secțiilor, prim magistratul asistent, magistrații asistenți șefi sau prim grefierii instanței, în cadrul cărora au fost dezbătute și adoptate măsuri de eficientizare a activității sau, după caz, remediere a disfuncționalităților ivite.

Și pe parcursul anului 2017, s-a remarcat o continuare a impactului dispozițiilor Codului de procedură civilă și ale noului Cod de procedură penală relative la activitatea *Completelor de dezlegare a unor chestiuni de drept*, motiv pentru care, una dintre principalele preocupări în activitatea de management, la acest nivel, a constituit-o organizarea cât mai eficientă și optimizarea acestui tip de activitate. În acest scop, conducerea instanței a procedat la adoptarea unor serii de măsuri, după cum urmează:

- crearea condițiilor și asigurarea resurselor necesare înregistrării sesizărilor prealabile și a soluționării acestora în termenul prevăzut de lege;
- informarea continuă asupra modalităților de lucru a personalului implicat în desfășurarea acestei activități, precum și pregătirea profesională continuă a tuturor categoriilor de personal;
- evaluarea continuă a eficienței măsurilor organizatorice adoptate, în scopul remedierii eventualelor disfuncționalități ivite în desfășurarea activității;
- asigurarea și urmărirea unui echilibru optim în activitatea desfășurată de membrii *Completelor de dezlegare a problemelor de drept*, odată cu desemnarea aleatorie a acestora în completele de judecată și cu desemnarea judecătorilor –raportori ai cauzelor, cu respectarea dispozițiilor legii procesuale relative la alcătuirea completelor;

În ansamblul general al măsurilor de management, conducerea a continuat monitorizarea și evaluarea măsurilor adoptate anterior anului 2017, cu referire la activitatea de repartizare aleatorie în cadrul *Completelor de 5 Judecători*, procedura de soluționare a recursurilor în interesul legii, activitatea de culegere și înregistrare a datelor statistice ș.a.

În acest cadru au fost menținute condițiile de funcționare ale celor 4 Complete de 5 Judecători, 2 în materie penală și 2 în materie civilă, constituite din judecători și magistrați-asistenți specializați, desemnați prin tragere la sorți, în ședință publică, la sfârșitul fiecărui an. De asemenea, a fost menținută procedura de participare a judecătorilor și a magistraților-asistenți la soluționarea recursurilor în interesul legii și a sesizărilor prelabile. În acest sens, imediat după sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recursuri în interesul legii și sesizări prelabile s-au luat măsuri pentru desemnarea, prin tragere la sorți, a judecătorilor care compun *Completul competent să judece recursul în interesul legii* și *Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, a membrilor supleanți, a judecătorilor raportori, precum și ale colectivelor de judecători responsabile cu verificarea considerentelor, toate acestea fiind consemnate în procese verbale. Pentru a asigura soluționarea în termen a deciziilor pronunțate în interesul legii, judecătorilor raportori le-au fost stabilite termene utile pentru documentarea și întocmirea rapoartelor în vederea transmiterii acestora celorlalți membrii ai completelor competente să judece recursurile în interesul legii. După pronunțarea și redactarea deciziilor în interesul legii și a hotărârilor prelabile, judecătorii desemnați în colective au avizat considerentele deciziilor, după verificarea atentă a acestora. Toate aceste măsuri au permis soluționarea și publicarea în Monitorul Oficial a tuturor deciziilor pronunțate, în termenul prevăzut de lege.

Aspecte privind răspunderea disciplinară a personalului instanței

În anul 2017 nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare personalului Secțiilor Unite.

GESTIONAREA RESURSELOR

Resursele umane aflate la dispoziția instanței în anul 2017

În ceea ce privește activitatea **magistraților-asistenți**, în anul 2017, Completele de 5 Judecători au funcționat cu un efectiv de **6** magistrați-asistenți - **4** specializați în materie penală și **2** specializați în materie civilă.

La *Completele de dezlegare a unor chestiuni de drept și Completele competente să judece recursul în interesul legii*, participarea în ședințe a fost asigurată de **8** magistrați asistenți desemnați în acest scop, cu respectarea principiului specializării.

Resursele materiale și financiare aflate la dispoziția instanței în anul 2017

Resursele materiale de care s-a beneficiat în anul 2017 s-au situat la nivelul anilor anteriori, existând serioase curențe de spațiu cu care se confruntă întreaga instanță.

Birotica (calculatoarele, imprimantele, copiatoarele, telefoanele și faxurile) repartizată Secțiilor Unite este corespunzătoare, inclusiv în ceea ce privește materialele consumabile.

Colegiul de conducere și Adunarea generală a judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție

În luna noiembrie a anului 2017 au avut loc alegeri pentru **Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție**, fiind aleși **3** judecători din cadrul Secției penale, **2** judecători din cadrul Secției I Civile, **2** Judecători din cadrul Secției a II-a Civilă și **2** judecători din cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal, pentru un **mandat de 3 ani**.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Se poate remarca în acest cadru activitatea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, a cărei intervenție a fost solicitată pentru dezbateră și aprobarea măsurilor organizatorice, impuse, în special, de aplicarea noilor dispoziții din Codul de procedură penală, precum și a deciziilor Curții Constituționale.

Astfel, la nivelul anului 2017, Colegiul de conducere a fost convocat pentru 18 de ședințe și a pronunțat **94 de hotărâri**.

Măsurile adoptate de Colegiul de conducere, al căror impact au contribuit la optimizarea activității de judecată și a activității instanței, în general, au vizat:

- sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recurs în interesul legii;
- continuarea stabilirii regulilor de funcționare a completelor de judecată la nivelul Secției penale a instanței supreme;
- stabilirea numărului Completelor de 5 Judecători, a structurii, precum și regulile de funcționare ale acestor formațiuni de judecată pentru anul 2018;
- aprobarea compunerii completelor la nivelul tuturor secțiilor și a modificărilor intervenite în compunerile completelor, urmare eliberării din funcție a unor judecători sau pentru alte cauze, prevăzute de lege;
- organizarea activității de repartizare aleatorie (avizarea personalului desemnat cu repartizarea aleatorie, adoptarea de reguli comune și specifice pentru acest tip de activitate);
- organizarea concursurilor de ocupare a posturilor vacante din schema de personal a instanței supreme și desemnarea membrilor comisiilor de concurs;
- transferul sau transformările unor posturi în cadrul compartimentelor/ secțiilor care au solicitat aprobarea unor astfel de măsuri, în scopul îmbunătățirii și eficientizării activității, precum și aprobarea statului de funcții și

personal al instanței, urmare acestor transformări sau urmare suplimentării schemei de personal;

- desemnarea/ completarea/ modificarea componenței comisiilor de evaluare a activității profesionale a personalului instanței supreme;

- desemnarea judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul unor comisii, consilii științifice, seminarii sau oricare dintre activitățile de formare profesională unde legea a prevăzut în mod expres participarea magistraților Înaltei Curți de Casație și Justiție;

- soluționarea contestațiilor formulate împotriva ordinelor de salarizare;

- aprobarea proiectelor de buget și a raportului de activitate la nivelul instanței supreme.

În același context, trebuie reamintit că în anul 2017, *Adunarea generală a Judecătorilor de la Înalta Curte de Casație și Justiție* a adoptat **4 hotărâri**. Astfel, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție a convocat Adunarea generală a judecătorilor pentru aprobarea raportului de activitate pentru anul 2017, pentru aprobarea bugetului Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru anul 2017 și anul 2018, precum și pentru alegerea membrilor Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

C.Completele de 5 judecători

Conform dispozițiilor art. 24 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *Completele de 5 judecători judecă apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, judecă recursurile în casație împotriva hotărârilor pronunțate în apel de completele de 5 judecători după admiterea în principiu, soluționează contestațiile împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecății în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de*

Casație și Justiție, soluționează cauzele în materie disciplinară potrivit legii și alte cauze date în competența lor prin lege.

Volumul de activitate la Completele de 5 Judecători:

Dosare în stoc la începutul anului	122
Dosare intrate în cursul anului	587
Total dosare pe rol	709
Dosare soluționate în cursul anului	578
Dosare rămase pe rol la sfârșitul anului	131

Încărcătura pe judecător la nivelul Completelor de 5 Judecători

La acest subcapitol se va releva activitatea de judecată desfășurată de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție și a magistraților-asistenți din cadrul Secțiilor Unite (4), având în vedere că pentru ceilalți judecători și magistrați-asistenți, datele au fost raportate în cadrul secțiilor.

Indicator	Judecător	Magistrat asistent
ședințe/procent din numărul total de ședințe	18 / 33%	15 / 17%
Dosare rulate/procent din numărul total de dosare rulate	260 / 33%	165 / 17%
Dosare soluționate/procent din numărul total de dosare soluționate	146 / 33%	97 / 17%
Decizii redactate/procent din numărul total de hotărâri	-	70 / 17%
încheieri redactate (cu număr)	-	26 / 17%

Operativitatea pe instanță, pe secții/complete specialitate, în diferitele materii și pe judecător

Indicii statistici privind operativitatea la Completele de 5 Judecători se prezintă după cum urmează:

Nr. crt.	Indice statistic	Valoare
1.	Indice de operativitate la dosare rulate formulă de calcul: $\frac{\text{dosare soluționate}}{\text{dosare rulate}}$	74%
2.	Indice de operativitate la total dosare formulă de calcul: $\frac{\text{dosare soluționate}}{\text{stoc} + \text{dosare intrate} - \text{dosare suspendate}}$	82%
3.	Indice privind celeritatea soluționării cauzelor formulă de calcul: $\frac{\text{dosare soluționate 0-6 luni}}{\text{dosare soluționate}}$	91%
4.	Indice de casare formulă de calcul: $\frac{\text{recursuri admise}}{\text{dosare soluționate}}$	0,02
5.	Indice de menținere formulă de calcul: $\frac{\text{recursuri respinse}}{\text{dosare soluționate}}$	59%

Aspecte calitative

Elemente statistice privind durata de soluționare a cauzelor.

Pentru anul 2017, la nivelul **Completelor de 5 Judecători**, datele statistice privind durata soluționării cauzelor în funcție de stadiul procesual, se prezintă după cum urmează:

<i>Stadiul procesual al cauzei</i>	<i>Dosare soluționate în 0-2 luni de la înregistrare</i>	<i>Dosare soluționate în 2-4 luni de la înregistrare</i>	<i>Dosare soluționate în 4-6 luni de la înregistrare</i>	<i>Dosare soluționate peste 6 luni de la înregistrare</i>	<i>TOTAL</i>
<i>Recursuri</i>	158	104	51	49	362
<i>Contestație (N.c.p.p)</i>	69	10	1		80
<i>Apeluri</i>	59	22	1	4	86
<i>Fonduri</i>	10				10
<i>Contestații în anulare</i>	11	6	4		21
<i>Revizui</i>	7	2	1		10
<i>Recursuri în casație</i>	7	2			9
Total	321	146	58	53	578

5. Asigurarea publicării deciziilor relevante ale Înaltei Curți de Casație și Justiție

Înalta Curte de Casație și Justiție asigură publicarea deciziilor pe web-site-ul său (link-ul “Jurisprudență” – “Căutare jurisprudență”) în două forme:

- publicarea **deciziilor relevante** pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în rezumat;
- publicarea **textului integral al deciziilor** pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, inclusiv deciziile privind sesizările prealabile.

Prin publicarea deciziilor pe web-site-ul său, Înalta Curte de Casație și Justiție a creat o **bază de date publică și accesibilă on-line privind jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**.

La finele anului 2017, pe pagina de internet a instanței supreme erau publicate:

- 129.040 decizii integrale și anonimizate;
- 5.067 decizii rezumate;
- 147 decizii (recursuri în interesul legii) ale Completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii;
- 282 decizii ale Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

6. Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică

Potrivit dispozițiilor art. 56 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare - Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică funcționează în subordinea președintelui și în coordonarea unuia dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică este condusă de un director, numit de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În anul 2017 Direcția a funcționat cu: 1 magistrat asistent-director, 6 magistrați - asistenți, 4 grefieri, 5 specialiști informaticieni, 1 expert informatică.

În structura Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică funcționează următoarele compartimente:

- a) Serviciul legislație, studii și documentare, în cadrul căruia funcționează și Biblioteca Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- b) Serviciul informatică juridică.

La fel ca în anii precedenți, și în cursul anului 2017, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a Înaltei Curți de Casație și Justiție și-a adus la îndeplinire toate atribuțiile ce îi revin potrivit dispozițiilor art. 59 - 60 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție precum și toate acele sarcini ce i-au fost trasate de către președintele și vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit legii.

În acest sens, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a realizat, în principal, următoarele activități:

- A formulat puncte de vedere, observații și propuneri cu privire la o serie de proiecte de acte normative transmise spre analiză Înaltei Curți de Casație și Justiție de către Ministerul Justiției sau Consiliul Superior al Magistraturii și a formulat sau a contribuit la formularea unor proiecte legislative întocmite de Înalta Curte de Casație și Justiție și transmise de aceasta instituțiilor competente să le analizeze și, după caz, să le adopte.
- A întocmit note, puncte de vedere, răspunsuri la adrese formulate de diverse instituții.
- A sesizat Curtea Constituțională cu privire la exercitarea controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, în legătură cu Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor și cu privire la exercitarea controlului de constituționalitate, înainte de promulgare, în legătură cu legile de modificare și completare a Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară și a Legii nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.
- A asigurat selectarea și rezumarea hotărârilor pronunțate de secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, în urma lecturării hotărârilor, în vederea publicării acestora pe pagina de internet, în Buletinul Casației și în Buletinul Jurisprudenței.
- A asigurat îmbunătățirea accesului la jurisprudența instanței supreme, în scopul unificării acesteia, atât prin publicarea jurisprudenței în Buletinul Casației - revista oficială a Înaltei Curți de Casație și Justiție și în Buletinul Jurisprudenței - culegerea anuală de hotărâri a instanței supreme, publicată pe site-ul instanței supreme, cât și prin publicarea hotărârilor Înaltei Curți de Casație și Justiție pe pagina de internet a

acesteia. În vederea prelucrării și publicării jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru informarea promptă și completă a celorlalte instanțe judecătorești, precum și a publicului asupra soluțiilor date de instanța supremă problemelor de drept, și în anul 2017 a continuat contractul de colaborare între Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de o parte, și Editura C.H. Beck S.R.L., S.C. „G&G Consulting” S.R.L. și S.C. INDACO Systems S.R.L., pe de altă parte, având ca obiect publicarea în format electronic, pe site-ul Înaltei Curți de Casație și Justiție, a textului integral al deciziilor pronunțate de aceasta în activitatea sa jurisdicțională. Numărul deciziilor cu text integral publicate pe site-ul instanței supreme a crescut considerabil, astfel încât dacă la finele anului 2016 erau publicate **122.500** hotărâri cu textul integral, la finalul anului 2017 pe site-ul instanței supreme erau publicate **129.040** de astfel de hotărâri.

- Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a asigurat în cursul anului 2017 publicarea Buletinului Casației nr. 1-12/2017 (nr. 1-5 aferente lunilor ianuarie-mai, nr. 6-7 aferent lunii iunie, nr. 8-9 aferent lunii septembrie și nr. 10-12 aferente lunilor octombrie-decembrie 2017).
- În același timp, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a asigurat publicarea electronică pe site-ul www.scj.ro a **Buletinului Jurisprudenței pe anul 2016**, cuprinzând, în rezumat, deciziile relevante pronunțate de instanța supremă în cursul anului 2016.
- Toate deciziile relevante publicate, în rezumat, în Buletinul Casației și în Buletinul Jurisprudenței au fost publicate și pe pagina de internet a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- La finele anului 2017, pe pagina de internet a instanței supreme erau publicate:
 - 129.040 decizii integrale și anonimizate;
 - 5.067 decizii rezumate;
 - 147 decizii (recursuri în interesul legii) ale Completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii;
 - 282 decizii ale Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.
- De asemenea, Buletinul Casației a fost transmis tuturor curților de apel, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției Naționale Anticorupție și tuturor parchetelor de pe lângă curțile de apel.
- A sesizat secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție referitor la existența unor aspecte de practică neunitară. De asemenea, au fost întocmite materiale cu privire la diferite alte aspecte privind jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv puncte de vedere și note privind anumite probleme de drept dezlegate de instanța supremă în soluționarea cazurilor de speță.
- A asigurat consultarea practicii Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene și informarea secțiilor în ceea ce privește deciziile pronunțate de aceste instanțe europene. Totodată, au fost puse la dispoziția judecătorilor, la solicitarea acestora, acele decizii pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Curtea de Justiție a Uniunii Europene ce prezentau relevanță în soluționarea cauzelor aflate pe rolul instanței supreme.
- În colaborare cu secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție sau la solicitarea acestora, Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică a elaborat puncte de vedere și note cu privire la

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

problemele de drept ivite în aplicarea legislației sau cu privire la anumite instituții de drept material sau de drept procesual.

- A realizat studii de drept comparat în vederea identificării soluțiilor legislative adoptate în special de statele Uniunii Europene în reglementarea unor aspecte.
- Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică, prin magistrații - asistenți desemnați prin Ordin al Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, a elaborat toate rapoartele privind progresele înregistrate de Înalta Curte de Casație și Justiție în domeniul Mecanismului de Cooperare și Verificare și a lucrărilor necesare pentru derularea misiunilor de evaluare ale Comisiei Europene în cadrul acestui mecanism la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție.
- Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică, prin magistrații - asistenți desemnați, a adus la îndeplinire sarcinile legate de îndeplinirea obligațiilor ce-i revin Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul **Hotărârii de Guvern nr. 583/2016** privind aprobarea Strategiei Naționale Anticorupție pe perioada 2016-2020, (*M. Of. 644-23.08.2016*):
 - Întocmirea documentelor și procedurilor aferente Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, aprobată prin H.G. 583/2016 și supunerea lor spre aprobare coordonatorului implementării la nivelul Î.C.C.J. a acestei strategii precum și conducerii instanței.
- Magistrații - asistenți din cadrul Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică au participat și în cursul anului 2017 la activitatea de implementare a proiectului PHARE RO 2005/017-553.01.04.01 – „Asistență pentru Înalta Curte de Casație și Justiție”,

aceștia fiind responsabili cu elaborarea documentelor aferente acestui proiect.

➤ A asigurat apărarea în litigiile în care Înalta Curte de Casație și Justiție a avut calitatea de parte, prin formularea de întâmpinări, cereri, note scrise, motive de apel și motive de recurs.

➤ A sprijinit activitatea celorlalte departamente ale instanței supreme, printre care cea a Biroului de Informare și Relații Publice, prin identificarea soluțiilor legale necesare formulării unor răspunsuri către petenți, sau a Departamentului economico-financiar și administrativ din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin formularea de răspunsuri de specialitate juridică cu privire la modul de interpretare și aplicare a unor dispoziții legale în materia dreptului muncii și asigurărilor sociale, a dispozițiilor speciale ce reglementează diferitele categorii de personal ce își desfășoară activitatea în cadrul instanței supreme (magistrați, personal auxiliar de specialitate, funcționari publici, personal contractual) în materie financiar-fiscală, etc.

➤ Magistrații - asistenți ai Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică au îndeplinit funcția de membrii în Comisia de organizare a concursului pentru ocuparea funcției de magistrat-asistent șef la Secția Penală a Î.C.C.J., Comisia de organizare concurs pentru promovare în funcții de conducere a grefierilor la Î.C.C.J precum și în Compartimentul intern specializat în atribuirea contractelor de achiziție publică și în comisiile de atribuire a contractelor de achiziție publică.

➤ Activitatea magistraților-asistenți în cadrul comisiilor de organizare a concursurilor s-a concretizat în :

- pregătire și distribuire mape comisii;
- participare la ședințe comune ale comisiilor de concurs;

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- verificare a îndeplinirii condițiilor de participare la concurs de către candidații înscriși;
 - întocmire și afișare a listei candidaților admiși la concurs, precum și a listei finale a candidaților;
 - supraveghere candidați;
 - întocmire borderouri, procese verbale predare-primire teze concurs;
 - verificare și predare teze către comisiile de corectare;
 - verificare și preluare teze corectate;
 - afișare rezultate;
 - întocmire borderouri și procese-verbale predare-primire teze contestate;
 - verificare și predare teze către comisiile de soluționare a contestațiilor;
 - verificare și preluare teze după soluționarea contestațiilor;
 - întocmire și afișare rezultate concurs.
- Magistrații - asistenți ai Direcției Legislație au participat la întâlniri de lucru cu reprezentanții diverselor instituții, precum:
- Ministerul Justiției;
 - Consiliul Superior al Magistraturii.
- Magistrații - asistenți ai Direcției Legislație au întocmit note, puncte de vedere, răspunsuri la adrese formulate de Ministerul Afacerilor Externe, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii.
- În cursul anului 2017, *Serviciul Informatică Juridică* din cadrul *Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică* a asigurat:

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- Gestionarea contractelor anuale de asistență tehnică aferente domeniului IT (echipamente și software). În această modalitate:
 - a crescut gradul de satisfacție a utilizatorilor,
 - a crescut calitatea serviciilor IT oferite tuturor utilizatorilor,
 - a scăzut frecvența incidentelor blocante,
 - a scăzut durata de soluționare a incidentelor,
 - au fost aplicate politici de mentenanță preventivă.

Gestionarea proiectelor și contractelor destinate achizițiilor IT (echipamente și software).

- Gestionarea evidențelor referitoare la echipamentele IT și consumabilele IT.

➤ Participarea specialiștilor IT la comisiile, proiectele și întâlnirile de specialitate IT, în colaborare cu celelalte instanțe și Ministerul Justiției. Printre proiectele cele mai importante menționăm:

- Finalizarea *Proiectului de finanțare RO24 – Întărirea capacității judiciare și cooperare prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009 – 2014* (îmbunătățirea sistemului de management a cauzelor ECRIS) în luna aprilie 2017 și continuarea acestuia prin noul proiect „*Dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de management strategic la nivelul sistemului judiciar - SIMS*” a cărei finanțare a început în decembrie 2017 în cadrul *Programului Operațional Capacitate Administrativă POCA 2014 - 2020*. Proiectul referitor la *îmbunătățirea sistemului de management a cauzelor ECRIS* a cuprins: furnizarea de echipamente IT, cursuri de instruire destinate tuturor categoriilor de personal, conferințe tematice și schimburi de experiență. Proiectul s-a finalizat cu un *studiu privind sistemele de*

management a cauzelor din justiție și bune practici aplicate la nivelul justiției europene.

- Continuarea proiectului *"Sistemul integrat de management al resurselor materiale, financiare și umane din sistemul judiciar (RMS)"*. Referitor la participarea la proiect: Înalta Curte de Casație și Justiție este instituție pilot iar sistemul se află în faza de implementare. În cursul anului 2017 au fost realizate următoarele progrese semnificative:
 - ✓ Pentru modulul *HR & Payroll (Resurse Umane și Salarizare)* în urma testărilor efectuate asupra modulului *salarizare* au fost identificate anumite deficiențe pe partea de *calcul salarial și raportare*. Acestea au fost comunicate implementatorului spre rezolvare.
 - ✓ Modulul de resurse umane este funcțional și utilizat în mod activ de către *Departamentul Resurse Umane*. Cu ajutorul implementatorului au fost corectate și aduse la zi toate datele privind personalul.
 - ✓ A fost finalizată testarea pentru modulul financiar/investiții (mijloace fixe, obiecte de inventar, achiziții, ALOP, furnizori, debitori).
 - ✓ Pentru modulul financiar/investiții (mijloace fixe, obiecte de inventar, achiziții, ALOP, furnizori, debitori) au fost migrate datele finale aferente închiderii de an, la data de 31.12.2016.
 - ✓ Alte activități realizate în cadrul proiectului: optimizarea sistemului, corectare erori.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- Monitorizarea corectitudinii și introducerii în timp util a datelor în sistemul ECRIS și aplicarea măsurilor adecvate.
- Creșterea calității operațiunilor efectuate de către grefieri și a actelor întocmite de aceștia prin instruirea acestora, verificarea respectării procedurilor interne de lucru și verificări efectuate la nivelul arhivelor.
- Prin punerea în executare a contractului de asistență tehnică pentru sistemul de gestionare a dosarelor ECRIS s-a continuat perfecționarea acestuia; în acest mod, a crescut gradul de satisfacție a utilizatorilor sistemului și au fost aduse îmbunătățiri în utilizarea acestuia.
- În cursul anului 2017, *Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică* a asigurat accesul la sursele de documentare, în format electronic, prin:
 - accesul zilnic, în timp real, al judecătorilor și magistraților - asistenți la forma electronică a Monitorului Oficial;
 - accesul la programe de legislație;
 - accesul la internet și intranetul justiției.
- Pe site-ul web al instituției a fost continuat procesul de publicare a jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, la sfârșitul anului 2017 fiind publicate (valori *aproximative*):
 - 129.040 de decizii integrale și anonimizate,
 - 5.067 de decizii rezumate,
 - 147 decizii (recursuri în interesul legii) ale *Completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii*,

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- 282 decizii ale *Completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*.
- Împreună cu reprezentanții *Biroului de relații internaționale*, participarea la întâlnirile conducerii instanței supreme și prezentarea sistemului informatic al Înaltei Curți de Casație și Justiție. Dintre cele mai semnificative întâlniri ale anului 2017 amintim:
 - întâlnirea Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție cu delegația *Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova*,
 - întâlnirea reprezentanților Înaltei Curți de Casație și Justiție cu *experții Comisiei Europene*.

În anul 2017 pentru Biblioteca Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost achiziționate un număr de 307 publicații românești.

Altele:

- În anul 2017, magistrații - asistenți ai Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică au participat la programele de formare continuă organizate sub forma seminariilor de către Institutul Național al Magistraturii, la o serie de conferințe de specialitate privitoare la diferite probleme de drept.

7. Departamentul economico-financiar și administrativ

Capitolul 1 – Gestionarea resurselor

1.1. Resursele umane aflate la dispoziția instanței în anul 2017

Conform Hotărârii Guvernului României nr. 486 din 30.06.2015, Înalta Curte de Casație și Justiție funcționează cu un număr maxim de 549 posturi finanțate.

Statele de funcții și de personal ale instanței supreme au fost aprobate de Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Hotărârea nr. 55 din data de 19.10.2017.

Pe structură de personal - la 31 decembrie 2017 -

- Judecători = 122 de posturi, din care 114 ocupate la 31.12.2017;
- Magistrați-asistenți = 123 de posturi, din care 113 ocupate la 31.12.2017;
- Grefieri, aprozi, agenți procedurali = 180 de posturi, din care 174 ocupate la 31.12.2017;
- Consilieri, experți, auditori (funcționari publici + personal contractual) = 32 de posturi, din care 25 ocupate la 31.12.2017;
- Referenți (funcționari publici + personal contractual) = 4 posturi, din care 3 ocupate la 31.12.2017;
- Muncitori = 16 posturi (inclusiv cei 2 de mecanici auto), toate ocupate la 31.12.2017;
- Șoferi = 47 de posturi, toate ocupate la 31.12.2017;

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- Îngrijitori = 18 de posturi, toate ocupate la 31.12.2017;
- 1 medic și 1 asistent medical, din care 1 post de medic ocupat la 31.12.2017;
- specialist IT = 5 posturi, toate ocupate la 31.12.2017.

Pe total instituție: (la 31 decembrie 2017)

- Posturi în evidență	= 549
- Posturi ocupate	= 516
- Posturi vacante	= 33

1.2 Resurse materiale și financiare aflate la dispoziția instanței în anul 2017

La elaborarea proiectului de buget pe anul 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție a avut în vedere asigurarea resurselor financiare și umane necesare pentru îndeplinirea în bune condiții, atât a atribuțiilor ce-i revin în realizarea actului de justiție, ca instanță de vârf în ierarhia puterii judecătorești, cât și a obiectivelor ce decurg din realizarea procesului de reformă a sistemului judiciar.

Înalta Curte de Casație și Justiție a beneficiat de alocații bugetare pentru anul 2017 în sumă de **116973 mii lei** din care a efectuat plăți în sumă de **116592 mii lei**, astfel:

Cap.54.01 – Alte servicii publice generale

1.Titlul Bunuri și servicii – 4 mii lei

-Cheltuieli judiciare si extrajudiciare derivate din actiuni în reprezentarea intereselor statului, potrivit dispozițiilor legale – expertize dispuse de Inalta Curte de Casatie si Justitie in cursul proceselor penale.

Cap. 61.01 Ordine publică și siguranță națională

1. La Titlul Cheltuieli de personal – 108057 mii lei, din care:

- drepturi salariale judecători, magistrați-asistenți, personal auxiliar de specialitate, personal conex, funcționari publici, personal contractual;

- diurna necesară pentru acțiunile de pregătire profesională continuă a judecătorilor, magistraților-asistenți și a celorlalte categorii de personal (grefieri, informaticieni, funcționari publici), în realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiune la obiectivul „Îmbunătățirea calității actului de justiție”

- participarea grefierilor la sesiuni de pregătire continuă

- chirii pentru judecători și magistrați-asistenți, conform art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, precum și pentru personalul auxiliar de specialitate și conex, potrivit art. 67¹ din Legea nr. 567/2004

- medicamente pentru judecători și magistrați-asistenți, conform art. 25 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006, precum și pentru personal auxiliar de specialitate și conex, potrivit art. 67 din Legea nr. 567/2004, inclusiv medicamentele necesare pentru funcționarea cabinetului medical din cadrul instanței supreme

- tranșa aferentă anului 2017, reprezentând titluri executorii aflate sub incidența OUG nr. 103/2013 și OUG 83/2014, O.U.G. nr.57/2015 privind salarizarea personalului platit din fonduri publice în anul 2016, modificată și completată prin OUG 20/2016 și prin OUG nr. 43/2016, OUG 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare.

2. La Titlul Bunuri și servicii – 5310 mii lei, din care:

1)cazare și transport pentru acțiunile de pregătire profesională continuă a judecătorilor, magistraților-asistenți și a celorlalte categorii de personal (grefieri, informaticieni, funcționari publici), în realizarea măsurilor prevăzute în Planul de acțiune la obiectivul „*Îmbunătățirea calității actului de justiție*”;

2)continuarea procesului de informatizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție și extinderea accesului judecătorilor, magistraților-asistenți și a celorlalte categorii de personal al ÎCCJ la forma electronică a Monitorului Oficial, Partea I;

3)realizarea unificării practicii judiciare prin deplasări în teritoriu ale judecătorilor Înaltei Curți de Casație și Justiție;

4)furnituri de birou, materiale de curățenie, piese de schimb, materiale și prestări servicii cu caracter funcțional (hârtie xerox, toner etc.), obiecte de inventar, cărți și publicații, fondul Președintelui și service-uri;

5)contravaloare expediere citații și TP-uri, încălzit și iluminat; apă, canal și salubritate; carburanți.

3. La Titlul Cheltuieli de capital – 2866 mii lei, din care:

a)computere, echipament de rețea, surse de alimentare electrică discontinuă, aparate de înregistrare a sunetelor și imprimante

multifuncționale necesare în realizarea obiectivului „Continuarea procesului de informatizare a sistemului judiciar”;

b) achiziționarea a 20 de autoturisme, dispozitiv de ridicare a vehiculelor, echipament electronic, rezervor și pompă de apă pentru funcționarea centralei termice;

4. La Titlul Transferuri - 28 mii lei

- cotizații la organisme internaționale:

a. Asociația Înalțelor Jurisdicții de Casație ale țărilor care utilizează parțial limba franceză (AHJUCAF);

b. Rețeaua președinților Curților Supreme de Justiție;

c. Asociația Consiliilor de Stat și a Jurisdicțiilor Administrative Supreme din Uniunea Europeană

d. Asociația Internațională a Înalțelor Jurisdicții Administrative (AIHJA).

5. La Titlul Alte Cheltuieli – 335 mii lei

- Daune-interese moratorii sub forma dobânzii legale aferente titlurilor executorii aflate sub incidența OUG 83/2014, OUG 57/2015 și OUG 99/2016.

6. La Titlul Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent: - 8 mii lei

Cap. 68.01 Ajutoare la trecerea în rezervă

1. Titlul Asistență socială - 0 lei

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Conform art. 80 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în structura Departamentului economico-financiar și administrativ funcționează:

- Serviciul financiar-contabil;
- Serviciul administrativ (Biroul administrativ și aprovizionare și Biroul auto);
- Biroul resurse umane.

Structura personalului din cadrul Departamentului economico-financiar și administrativ, la 31 decembrie 2017, era următoarea: 105 posturi, din care 2 posturi vacante; detaliat se prezintă după cum urmează:

- Manager economic = 1 post, ocupat la 31.12.2017;
- Serviciul financiar - contabil = 12 posturi, toate ocupate la 31.12.2017;
- Biroul resurse umane = 6 posturi, din care 2 posturi vacante la 31.12.2017;
- Șef Serviciu administrativ = 1 post, ocupat la 31.12.2017;
- Biroul administrativ și aprovizionare = 35 posturi, toate ocupate la 31.12.2017;
- Biroul auto = 50 posturi, toate ocupate la 31.12.2017.

În anul 2017 s-a organizat concurs pentru ocuparea unui post vacant de consilier principal din cadrul Biroului resurse umane. Concursul s-a desfășurat în perioada 07.09-30.10.2017, iar postul nu a fost ocupat.

Ulterior, cu data de 01.10.2017 s-a mai vacantat un post de consilier principal la Biroul resurse umane.

8. Biroul de Informare și Relații Publice

La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Biroul de informare și relații publice, asigură din oficiu sau la cerere, accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public, în scopul garantării transparenței activității judiciare, potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Biroul de informare și relații publice este organizat și funcționează conform normelor specifice stabilite în Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, precum și ale Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/2002.

Potrivit art. 85 (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Biroul de informare și relații publice are următoarele atribuții: asigură primirea și rezolvarea solicitărilor privind informațiile de interes public; furnizează ziariştilor, prompt și complet, orice informație de interes public care privește activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție; acordă, fără discriminare, în termen de cel mult două zile de la înregistrare, acreditarea ziariştilor și a reprezentanților mijloacelor de comunicare în masă; asigură, periodic sau de fiecare dată când activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție prezintă un interes public imediat, difuzarea de comunicate, informări de presă, organizarea de conferințe de presă, interviuri sau briefinguri.

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Biroul de informare și relații publice reprezintă un segment esențial în activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție, poziționat în directă subordine a celor doi vicepreședinți, biroul acționând în acord cu atribuțiile și competențele sale legale, fiind condus de un judecător desemnat de președintele instanței supreme care îndeplinește și rolul de purtător de cuvânt.

Biroul de informare și relații publice este departamentul de comunicare al instanței supreme care, prin conducătorul său, purtătorul de cuvânt al Înaltei Curți de Casație și Justiție, implementează strategii eficiente de comunicare, facilitând astfel relația reprezentanților instanței cu publicul și mijloacele de comunicare în masă, naționale și internaționale.

Activitatea coordonatorului Biroului de informare și relații publice s-a realizat permanent într-o manieră de informare publică a activității de judecată a instanței supreme în raport de atribuțiile și competențele Biroului de informare și relații publice, crescând eficiența acoperirii mediatice prin:

- gestionarea relației cu reprezentanții mass-media române și străine acreditate la Înalta Curte de Casație și Justiție, în virtutea asigurării unei informări coerente și în timp util despre activitatea de judecată a instanței;
- coordonarea activității de soluționare a cererilor/petițiilor sosite pe adresa Biroului de informare și relații publice, asigurându-se transmiterea datelor de interes public prin conținutul răspunsurilor elaborate de către birou în termenele și condițiile legii;

- informarea în timp real a opiniei publice asupra actului de judecată al instanței prin cooperarea permanentă cu secțiile, echipa managerială și conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție în baza principiilor ce guvernează activitatea de relații publice.

Biroul de informare și relații publice soluționează toate petițiile (*cererile, reclamațiile sau lucrările*) ce nu intră în competența de analiză și rezolvare a secțiilor sau a celorlalte compartimente ale instanței supreme, acte ce sunt primite prin poșta scrisă sau electronică, dar și cereri formulate prin contact telefonic, în raport de limitele competențelor instanței, așa cum sunt regăsite în Titlul II, Capitolul I, Secțiunea a 2-a din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Pentru a răspunde solicitărilor, informațiile transmise de Biroul de informare și relații publice au fost analizate unitar și sintetizate, iar în cazul hotărârilor judecătorești acestea au fost anonimizate înainte de comunicare în vederea protejării datelor cu caracter personal ale petenților conform deciziei nr. 37/2015 pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție precum și de Legea 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date. Informațiile publice au mai fost transmise verbal către justițiabili (*direct sau telefonic*).

În conformitate cu atribuțiile sale, Biroul de informare și relații publice al Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin întreaga sa activitate a urmărit și analizat atent conținutul și problematica fiecărei petiții, a principalelor probleme pe care justițiabilii le întâmpină în relația lor cu instanța supremă, cu referire la procedurile judiciare în care aceștia au

calitate procesuală, dar și la aspectele care vizează activitatea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, în vederea asigurării unui acces rapid al publicului la informații, Biroul de informare și relații publice a soluționat și cereri telefonice (*în medie de 40 pe zi*), formulate în raport de Legea nr. 233/2002 și care au avut ca obiect, în principal, relații cu privire la cauze aflate pe rolul instanței, dar și alte informații cu privire la activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Biroul de informare și relații publice, prin conducătorul acestuia, a procedat la acreditarea în termenul prevăzut de lege a jurnaliștilor, manifestând astfel totală deschidere asupra unui dialog constant și consecvent cu aceștia, care să conducă la depășirea oricăror probleme apărute în relația dintre Înalta Curte de Casație și Justiție și mass-media.

Transparența activității judiciare și administrative a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost realizată și prin difuzarea a *66 de comunicate de presă* dintre care *14 comunicate privind deciziile în interesul legii* și *38 de comunicate privind deciziile pronunțate de completele pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, ce au fost transmise tuturor reprezentanților mass-media acreditați la Înalta Curte de Casație și Justiție.

De asemenea, Biroul de informare și relații publice, în considerarea atribuțiilor prevăzute de lege și Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a asigurat constant, în afara orelor de program, contacte cu reprezentanții presei, ori de câte ori a existat un interes public major față de procedurile judiciare.

În conformitate cu art. 5 din Legea 544/2001, informațiile care se comunică din oficiu au fost permanent actualizate și puse la dispoziția publicului prin afișarea la sediul autorității în punctele de informare-documentare.

Volumul de activitate al Biroului de informare și relații public:

În anul 2017, la nivelul Biroului de informare și relații publice potrivit normelor Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 233/200 și a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public s-au soluționat un număr de 5196 petiții (*prezentare grafica fig. 1, 2, 3, 4*).

(fig.1)

Tipul petiției (forma scrisă)		
1	Petiții transmise BIRP în forma scrisă potrivit dispozițiilor Legii nr.233/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor	1353
2	Petiții transmise BIRP în forma scrisă potrivit dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	78 (<i>din care 2 reclamații administrative</i>)
	TOTAL	1431

(fig.2)

Tipul petiției (format electronic)		
1	Petiții transmise BIRP în format electronic potrivit dispozițiilor: Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	94
2	Petiții transmise BIRP în format electronic potrivit dispozițiilor: Legii nr. 233/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor	1005
3	Petiții transmise BIRP în format electronic (<i>acte depuse la dosare care au fost redirectionate către secțiile ICCJ și petiții transmise prin intermediul formularului de contact al ICCJ</i>)	2373
TOTAL		3472

(fig.3)

Cereri formulate de reprezentanții mass-media către BIRP		
1	Cereri formulate potrivit dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public. (<i>în 45 de cereri formulate de către reprezentanții mass-media nu au fost comunicate datele solicitate, exemplu: hotărâri care nu au fost redactate, informații care se încadrau în dispozițiile art. 43 din Ghidul privind sistemul judiciar din România și mass media, hotărâri pronunțate în dosare judecate în camera preliminară sau de către judecătorul de drepturi și libertăți, etc</i>)	203
2	Acreditări	90
	TOTAL	293
	TOTAL petiții sosite în format electronic pe adresa BIRP	
	- potrivit Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public; - potrivit Legii nr. 233/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor ; - petiții adresate secțiilor ICCJ și redirectionate, petiții sosite prin intermediul formularului de contact de pe site ICCJ, acreditări, etc	3765

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

fig. 1

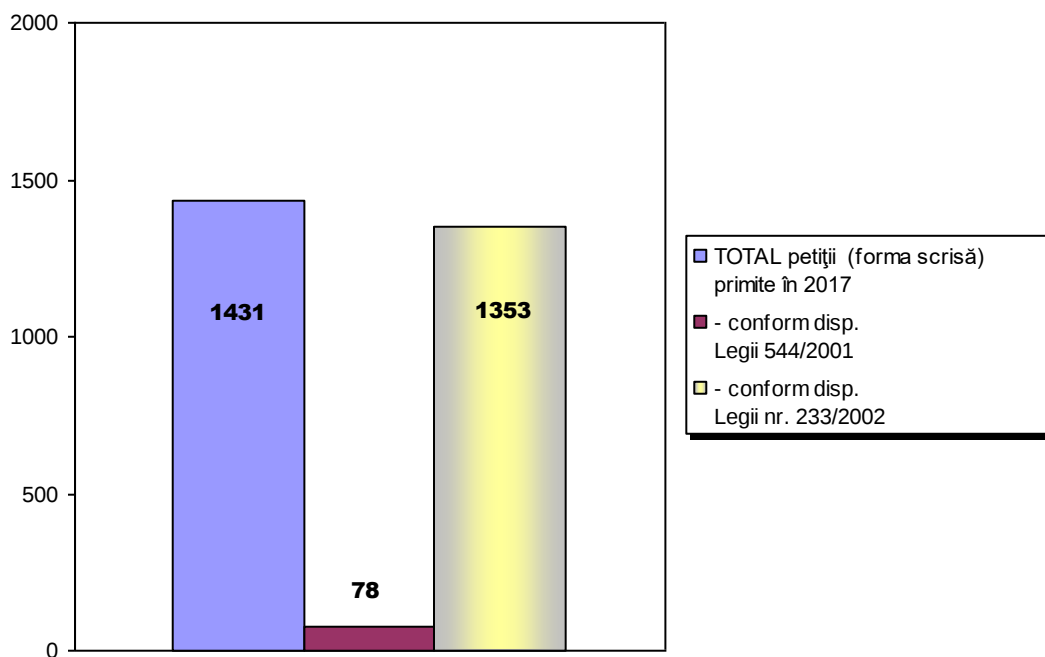
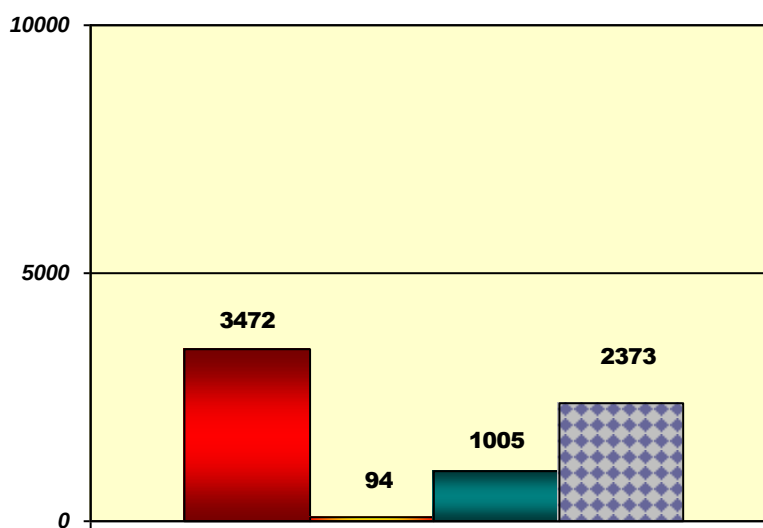

fig. 2

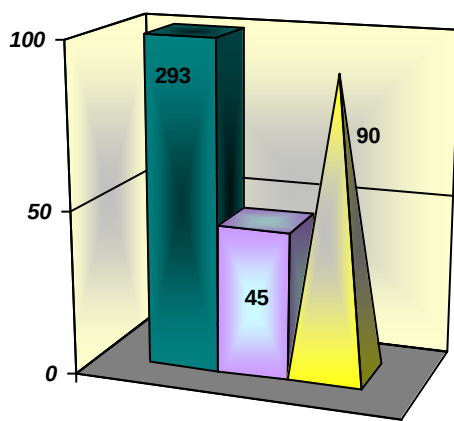

■ TOTAL petiții sosite prin poșta electronică primite în 2017	3472
■ - petiții sosite prin poșta electronică (L.544/2001)	94
■ - petiții sosite prin poșta electronică (L.233/2002)	1005
■ - documente redistribuite către secțiile ICCJ	2373

fig.3

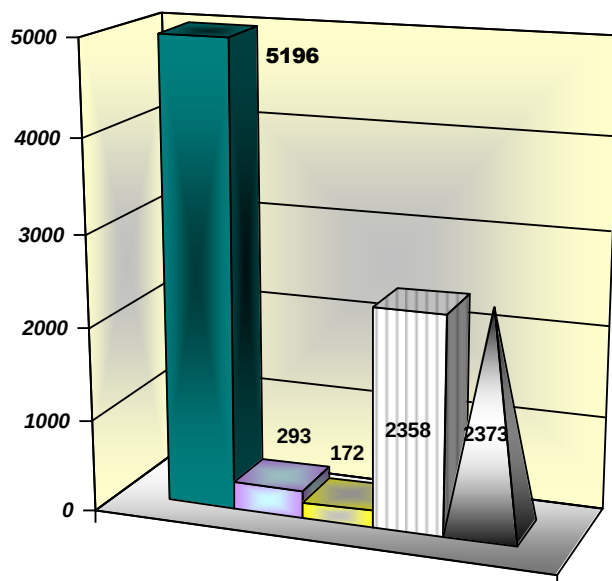

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

■ TOTAL cereri formulate de reprezentanții mass-media în 2017 potrivit L.544/2001	293
■ - Din care (cereri formulate de reprezentanții mass-media în care datele nu au fost comunicate de ICCJ)	45
■ - Din care (cereri pentru acreditări)	90

fig.4 - TOTAL VOLUM DE ACTIVITATE BIRP ÎN 2017

■ TOTAL petiții soluționate de BIRP în 2017	5196
■ - Cereri formulate de reprezentanții mass-media formulate potrivit L.544/2001	293
■ - Cereri formulate potrivit dispozițiilor L.544/2001	172
□ - Cereri formulate potrivit dispozițiilor L.233/2002	2358
□ - Acte depuse la dosare redirectionate către secțiile/departamentele ICCJ	2373

Cheltuieli

Biroul de informare și relații publice nu a înregistrat cheltuieli suplimentare în legătură cu activitatea sa astfel că, toate costurile ocazionate cu expedierea corespondenței către petenți și orice alte aspecte care implică desfășurarea activității în ansamblu au fost incluse în cheltuielile generale ale instanței.

În desfășurarea activității sale Biroul de informare și relații publice a urmărit zilnic reflectarea în spațiul media on-line, dar și pe suport clasic, a imaginii instituționale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, redată prin știri, informații, articole, comentarii, activitate ce s-a concretizat în redactarea *Revistei Presei*, înaintate conducerii instanței supreme, cu privire la aspectele de interes din domeniul juridic. S-a mai avut în vedere urmărirea cu ritmicitate și a presei internaționale, consultându-se comunicatele de presă și informațiile de pe site-urile europene pentru o informare actualizată și uniformă la nivel comunitar.

Punctul de informare-documentare.

Ca urmare a implementării Proiectului Phare RO 2005/017-553.01.04.01- *Asistență pentru Înalta Curte de Casație și Justiție*, la nivelul Biroului de informare și relații publice funcționează 3 dispozitive „Info Touch” care oferă justițiabililor și reprezentanților presei un acces facil la o serie de informații legate de cauzele aflate pe rolul instanței supreme.

În desfășurarea activității sale, s-a conturat și o bună colaborare între Biroul de informare și relații publice și secțiile instanței supreme, dar și cu celelalte direcții sau departamente ce au procedat la înaintarea în

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

timp util a relațiilor sau documentelor vizate prin cereri, în vederea comunicării răspunsurilor către solicitanți.

De asemenea, în vederea desfășurării în bune condiții a activității specifice Biroului de informare și relații publice și realizarea unei și mai bune colaborări cu celelalte compartimente s-ar impune ca documentația primită de către Biroul de informare și relații publice **să fie însoțită de un referat tehnoredactat, semnat și datat de către persoana desemnată cu gestionarea corespondenței din cadrul secției/compartimentului instanței supreme.**

9. Compartimentul de relații internaționale

Potrivit competenței sale, reglementate de art. 86-88 din Regulamentul Înaltei Curți de Casație și Justiție, activitatea Compartimentul de Relații Internaționale este strâns legată de calitățile pe care ICCJ le are la nivel internațional:

I. CALITATEA ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE DE MEMBRU ÎN ORGANISME INTERNAȚIONALE

Înalta Curte de Casație și Justiție este membră în 9 asociații internaționale. În toate cele 9 asociații, reprezentarea se face la nivel de Președinte.

Cele 9 organisme internaționale sunt următoarele:

1. REȚEAUA PREȘEDINȚILOR CURȚILOR SUPREME DE JUSTIȚIE DIN UE:

- această asociație înseamnă pentru ICCJ relații de cooperare internațională cu 27 de curți supreme din UE
- scopul esențial al Rețelei: redactarea de proiecte de acte normative privind puterea judecătorească și justiția, ce se transmit Comisiei Europene și Parlamentului European, pentru adoptarea de noi acte normative comunitare
- la solicitarea Rețelei, ICCJ redactează rapoarte naționale pe diverse probleme de drept

2. AHJUCAF (Asociația Înaltelor Jurisdicții de Casație a Țărilor ce au în comun folosirea limbii franceze; pe scurt, Asociația Curților de Casație Francofone):

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

- această asociație înseamnă pentru ICCJ relații de cooperare internațională cu 50 de curți supreme francofone
- la solicitarea AHJUCAF, ICCJ redactează rapoarte naționale pe diverse probleme de drept
- în anul 2010, în urma Congresului de la Ottawa (Canada), șeful Biroului de Relații Internaționale al ICCJ a fost ales șef pentru zona Europei de Est, în cadrul Asociației, precum și membru în corpul de experți

3. ASOCIAȚIA CONSILIILOR DE STAT ȘI A CURȚILOR SUPREME ADMINISTRATIVE DIN UE: reprezentare la nivel de Președinte, dar datorită profilului administrativ, a fost desemnată Secția de Contencios Administrativ și Fiscal drept corespondent al asociației

- la solicitarea Asociației, ICCJ redactează rapoarte naționale pe diverse probleme de drept

4. ORGANIZAȚIA EUROPEANĂ A BREVETULUI: reprezentare la nivel de Președinte, dar datorită profilului proprietății intelectuale, a fost desemnată Secția I Civilă drept corespondent al asociației

5. FORUMUL UE AL JUDECĂTORILOR PENTRU MEDIU: reprezentare la nivel de Președinte

6. CONSILIUL CONSULTATIV AL JUDECĂTORILOR EUROPENI: desemnare de către CSM, dna judecător dr. Rodica Aida Popa în octombrie 2008, al doilea mandat.

7. INSTITUTUL EUROPEAN AL EXPERTIZEI ȘI EXPERTULUI (IEEE):

- IEEE este partener al Comisiei Europene în elaborarea unui proiect asupra expertizei în materie civilă, proiect ce este urmat de un studiu asupra expertizei în materie penală; din octombrie 2011,

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

șeful Compartimentului de Relații Internaționale a fost numit de IEEE membru în grupul de lucru asupra expertizei civile.

8. ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ A ÎNALTELOR JURISDICȚII ADMINISTRATIVE (AIHJA)

- AIHJA a acordat, cu unanimitate de voturi, în 2012, statutul de **membru** cu drepturi depline, pentru Înalta Curte de Casație și Justiție.
- - această asociație înseamnă pentru ICCJ relații de cooperare internațională cu 85 de curți supreme.
- reprezentarea la acest organism internațional are loc la nivel de Președinte.

9. INSTITUTUL DE DREPT EUROPEAN (ELI)

- ELI a acordat, cu unanimitate de voturi, în 2012, statutul de **membru** cu drepturi depline, pentru Înalta Curte de Casație și Justiție.
- reprezentarea la acest organism internațional are loc la nivel de Președinte.

Dat fiind că ICCJ este membru al acestor asociații, Compartimentului de Relații Internaționale a asigurat și în anul 2017 redactarea corespondenței în limba franceză sau engleză, redactarea materialelor pentru acțiunile și congresele organizate de asociații (chestionare și rapoarte naționale), efectuând orice lucrare solicitată de acestea.

Potrivit competenței sale, reglementate de art. 86-88 din Regulamentul Înaltei Curți de Casație și Justiție, Compartimentul de Relații Internaționale, în anul 2017, a mai desfășurat și următoarele activități:

II. REDACTAREA DE RAPOARTE NAȚIONALE SOLICITATE ÎNALTEI CURȚI DE CĂTRE ORGANISME INTERNAȚIONALE

În anul 2017, au fost redactate 3 rapoarte naționale și chestionare de către Compartimentul de Relații Internaționale (CRI), după cum urmează:

1. *Civil law sanctions for hate speech*, redactat pentru Curtea Supremă de Justiție din Ungaria;
2. *Quels critères pour une authentique séparation des pouvoirs ? Existe-t-il une notion européenne de l'indépendance de la justice ?*, redactat pentru colocviul Rețelei Președinților C.S.J. din U.E., de la Tallin, Estonia ;
3. *Evaluation du programme d'échanges des magistrats*, redactat pentru Rețeaua Președinților C.S.J. din U.E.

III. ÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIEI INTERNAȚIONALE DE FURNIZARE A JURISPRUDENȚEI ICCJ ȘI DE INTEGRARE A JURISPRUDENȚEI LA NIVEL EUROPEAN ȘI INTERNAȚIONAL

A. La nivel european, Compartimentul de Relații Internaționale asigură integrarea jurisprudenței Înaltei Curți, în programul european denumit *Portalul comun de jurisprudență al curților supreme din U.E.*². Portalul de jurisprudență a fost creat de Rețeaua Președinților Curților Supreme de Justiție din Uniunea Europeană (Réseau des Présidents des Cours Suprêmes Judiciaires de l'Union Européenne). Portalul a fost creat în 2007, dar a funcționat numai intranet. Din 2009, portalul are două versiuni, una pentru public, accesul fiind direct și una

² Portalul european este accesibil la adresa: <http://www.reseau-presidents.eu/rpcsje/>

pentru curțile membre, pe bază de identificator și parolă. Accesul intern, destinat numai curților supreme membre este destinat și schimbării de opinii cu privire la unele probleme tehnice de funcționare a portalului.

Portalul nu este o bază de date, ci un megamotor de cercetare a jurisprudenței statelor membre U.E. și a două state-observator (Norvegia și Lichtenstein). Programul va selecționa jurisprudența relevantă pentru toate statele incluse în program (în total, 30 de state). Rezultatele căutării vor fi date, în limba de redactare a deciziei selectate.

Ceea ce este important este faptul că programul permite posibilitatea traducerii hotărârilor judecătorești găsite, în 21 din cele 23 de limbi oficiale ale U.E.

Compartimentul de Relații Internaționale a mai efectuat și redactarea corespondenței în limba franceză sau engleză și a asigurat materialele pentru acțiunile și congresele organizate de asociație.

B. La nivel internațional, jurisprudența Înaltei Curți este integrată în:

- Programul JURICAF

Programul JURICAF este un program internațional dezvoltat de Asociația Înantelor Jurisdicții Francophone (AHJUCAF), asociație al cărei membru este și Înalta Curte. Programul are ca scop accesul la jurisprudența națională a fiecărui stat membru, în mod gratuit. În realizarea acestui scop, **fiecare membru și-a asumat obligația de a furniza periodic, jurisprudența sa de referință, prin intermediul unui director național de program.** Această obligație internațională se

execută de către ICCJ prin intermediul Compartimentului de Relații Internaționale, director de program fiind magistratul-asistent, coordonator al Compartimentului, care a obținut un **atestat în acest sens, emis de Curtea de Casație din Franța.**

Prin urmare, fiecare curte supremă membru al programului transmite deciziile sale de referință, în limba franceză, în text integral, pentru a fi validate de către Curtea de Casație din Franța. Fiecare decizie este însoțită de o fișă juridică ce cuprinde arătarea sensului soluției, problema de drept pusă în speță, extrasul soluției, instanța inferioară a cărei decizie a fost atacată, data pronunțării hotărârilor judecătorești (pentru a se vedea dacă se asigură sau nu celeritatea actului de justiție) etc.

Programul are ca scop accesul la jurisprudența națională a fiecărui stat membru, în mod gratuit.

În anul 2017, a fost tradus textul integral și s-a redactat Fișa juridică, în limba franceză a unui număr de 10 decizii ale ICCJ publicate pe situl www.juricaf.org.

De asemenea, CRI asigură corespondența în limba franceză cu AHJUCAF, efectuând orice lucrare solicitată de Asociația AHJUCAF, al cărei membru este ICCJ.

IV. PARTICIPĂRI INTERNAȚIONALE LA SEMINARIILE ȘI CONFERINȚELE INTERNAȚIONALE. ORGANIZAREA DE ÎNTREVEDERI, PRIMIRI DE DELEGAȚII STRĂINE LA SEDIUL ICCJ.

Compartimentul de Relații Internaționale a întocmit și expediat corespondența cu străinătatea, a pregătit materialele documentare pentru delegațiile străine și delegațiile ICCJ. De asemenea, C.R.I. a

participat la primirea și însoțirea delegațiilor în cadrul programului aprobat de conducerea Curții, efectuând următoarele activități:

- a asigurat protocolul la aeroport pentru sosire/plecare;
- a însoțit delegațiile;
- a achiziționat bilete de avion sau tren și a făcut rezervări/plăți pentru cazare și a făcut formalitățile pentru asigurările medicale și de transport;
- a achiziționat produse de protocol necesare, cadouri zile festive, felicitări evenimente;
- a întocmit devize de cheltuieli/decontări către serviciul financiar-contabil și a urmărit efectuarea plăților;
- a urmărit și a verificat derularea contractelor de prestări-servicii necesare în cadrul acțiunilor de protocol.

Compartimentul de Relații Internaționale, în anul 2017, a asigurat organizarea participării la evenimente desfășurate în străinătate sau la sediul ICCJ, pentru un **total general de 17 de delegații**, după cum urmează:

A. Lucrări pentru pregătirea deplasărilor delegațiilor ICCJ în străinătate, care au participat la seminarii și conferințe internaționale

Înalta Curte a fost preocupată de dezvoltarea relațiilor internaționale, precum și de formarea profesională continuă a judecătorilor și a magistraților-asistenți, astfel că a asigurat participarea, în limita restricțiilor bugetare, la diverse seminarii și conferințe internaționale.

Aceste activități au fost desfășurate în anul 2017 pentru un **total general de 10 participări internaționale**, însă, numai costurile unei

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

delegații au fost suportate integral de către Înalta Curte, pentru alte patru delegații, parțial de către ICCJ, restul fiind plătite integral de organizatori:

1) 08 - 10 martie 2017

ICCJ a participat, la inițiativa Consiliului Europei, la „cea de-a 32-a Reuniune a Grupului de lucru a Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, reuniune organizată la Paris, Franța;

2) 07 - 09 iunie 2017

ICCJ a participat la Roma (Italia), la „ cea de-a 33-a Reuniune a Grupului de Lucru al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni”, organizator fiind Secretariatul General al Consiliului Europei;

3) 04 - 07 iunie 2017

În această perioadă, ICCJ a participat la „Conferința Președinților de Curți Supreme din Europa Centrală și de Est”. Organizatori ai conferinței au fost Curtea Supremă de Justiție a Ungariei în cooperare cu institutul CEELI;

4) 30 iunie 2017

ICCJ a fost prezentă la Bruxelles, la ce-a de-a „ 3-a Reuniune a Grupului de Lucru E-law/E-Justice”;

5) 23 – 26 august 2017

ICCJ a participat la Viena (Austria), la „o Întâlnire Regională Pregătitoare a Rețelei Judiciare de Integritate Globală”. Această Întâlnire a avut loc din inițiativa Biroului de Droguri și Crime al Națiunilor Unite (UNODC);

6) 06 - 08 septembrie 2017

În această perioadă, ICCJ a participat la Viena (Austria), la „Conferința Anuală și Adunarea Generală a membrilor Institutului de Drept European (ELI);

7) 11 septembrie 2017

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

La data menționată mai sus, ICCJ a fost prezentă la Luxembourg, la „Prima Reuniune a Rețelei Judiciare a Uniunii Europene”, organizată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene;

8) 21 - 22 septembrie 2017

În această perioadă, ICCJ a participat la Belgrad (Serbia), la „Conferința Internațională”. Organizatori ai conferinței au fost Curtea Supremă Administrativă a Serbiei, în cooperare cu Misiunea OSCE în Serbia;

9) 07 - 10 noiembrie 2017

ICCJ a participat, din inițiativa Consiliului Europei, la Strasbourg, (Franța), la cea de-a „18-zecea Reuniune Plenară”, precum și la „Conferința pe Integritate și Corupție” a Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni;

10) 15-17 noiembrie 2017

În această perioadă, ICCJ a participat la Luxembourg, la o „Vizită de Studiu”, vizită organizată de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

B. Lucrări pentru organizarea de întrevederi și pentru primirea vizitelor delegațiilor străine la sediul ICCJ

Instanța supremă a fost preocupată și de dezvoltarea unor bune relații internaționale cu diverse organisme din străinătate, astfel că în cadrul acțiunilor cu caracter internațional desfășurate la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție a României, în anul 2017, **s-a primit vizita a 7 delegații străine**, după cum urmează:

1) 04 mai 2017

- Vizita unei delegații a Mecanismului de Cooperare și Verificare, Comisia Europeană

Raportul de activitate al Înaltei Curți de Casație și Justiție - 2017 -

Discuțiile purtate cu această ocazie s-au axat pe progresele făcute de ICCJ în domeniul justiției, precum și despre sistemul judiciar din România;

2) 11 mai 2017

- Vizita Comisiei Juridice a Parlamentului din Finlanda

În cadrul acestei întâlniri, discuțiile au fost concentrate pe temele: prezentarea competențelor ICCJ, reforma sistemului judiciar din România;

3) 23 mai 2017

- Vizita unei delegații de procurori din Ucraina

Temele de interes care au fost dezbătute cu ocazia acestei întâlniri au fost: progresele făcute de ICCJ în domeniul luptei pentru combaterea corupției, precum și asemănări și deosebiri dintre sistemul judiciar din România, respectiv Ucraina;

4) 28 iunie 2017

- Vizita Comisiei LIBE a Parlamentului European

În cadrul acestei întâlniri discuțiile au vizat prezentarea ICCJ, dezvoltarea sistemului judiciar și a statului de drept, reforma în materie penală, independența sistemului judiciar și încrederea în sistemul judiciar, tratamentul deținuților, precum și situația minorităților;

5) 21 septembrie 2017

- Vizita experților Comisiei Europene, în cadrul misiunii de evaluare privind *Mecanismul de Cooperare și Verificare*

Pe parcursul întâlnirii, s-au prezentat evoluțiile înregistrate în ultimii ani de Înalta Curte de Casație și Justiție în aplicarea mecanismelor de unificare a jurisprudenței, reglementate de

Codul de procedură penală și de Codul de procedură civilă – *recursul în interesul legii și sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, în soluționarea cauzelor de corupție la nivel înalt, precum și în materia incompatibilităților;

6) 06 noiembrie 2017

- Vizita unei delegații a Curții de Justiție a Uniunii Europene

În cadrul acestei întâlniri, au fost discutate teme, ca: prezentarea ICCJ, cooperarea dintre instanța europeană și instanțele naționale;

7) 24 noiembrie 2017

- Vizita unei delegații a Curții Supreme de Justiție din Republica Moldova

În cadrul întâlnirii, s-a făcut o prezentare a structurii instanței, competenței conferite instanței supreme prin legile de organizare judiciară, impactului modificărilor legislative asupra specializării judecătorilor instanței, dar și aspectelor referitoare la reforma sistemului judiciar. Temele de discuție s-au axat pe aspecte referitoare la sistemele judiciare din cele două state, necesitatea continuării parteneriatelor specifice activității judiciare, prin organizarea de vizite și conferințe comune ale magistraților, dar, și pe aspectele cu privire la reformele legislative din România, evidențiindu-se importanța respectării independenței justiției, a reputației profesionale a magistraților, punându-se totodată accentul pe consolidarea, în viitor, a rolului Înaltei Curți de Casație și Justiție.

C. Obținerea de pașapoarte și vize, după caz

În anul 2017, CRI a îndeplinit formalitățile pentru eliberarea a 25 *pașapoarte diplomatice pentru judecătorii ICCJ*. Au fost predate Ministerului Afacerilor Externe, Direcția Generală pentru Afaceri Consulare, 15 *pașapoarte diplomatice expirate sau ale căror titulari s-au pensionat*. Au fost ținute evidențele tuturor pașapoartelor diplomatice și de serviciu ale ICCJ, după titular, serie și număr.

V. Activitatea de traducere și interpretariat

CRI a realizat, la solicitarea conducerii ICCJ, numeroase lucrări de traducere.

Astfel, *au fost traduse*:

- a) proiecte de corespondență, propuneri de program, adrese către instanțele supreme din alte țări, către ministere de justiție (de ex., în anul 2017 s-a răspuns la un chestionar solicitat de Ministerul Justiției din Slovenia) sau către Comisia Europeană (care în 2017 a solicitat să răspundem la un chestionar), în limbile engleză și franceză ;
- c) traducerea unor comentarii și propuneri din partea reprezentanților României la organisme internaționale (ex : scrisori, adrese etc.) ;
- d) traducerea a diverse studii pentru ICCJ, precum și pentru documentarea cauzelor aflate pe rolul instanței noastre, pentru judecătorii-raportori;
- e) traducerea a 4 Decizii CEDO: cauza Rassmussen contra Poloniei, cauza Paluda contra Slovaciei, cauza Stec ș.a. contra Marii Britanii și cauza Parohia Greco-Catolică Lupeni ș.a. contra României

V. Lucrări efectuate în cadrul activității de colaborare cu celelalte compartimente ale ICCJ, precum și la solicitarea președintelui ICCJ, a vicepreședinților, a președinților de secții, a judecătorilor și în cadrul cooperării cu alte instituții

CRI a redactat note interne, referate, adrese, devize contabile către Departamentul Economico-Financiar al ICCJ, Cabinetul Președintelui ICCJ, Cabinetul Vicepreședintelui ICCJ, către Președinții de secție. De asemenea, în anul 2017, s-au realizat de către CRI ecusoanele de acces pentru autovehiculele instanței noastre în perimetrul parcărilor principalelor instituții cu care colaborăm. Au fost redactate note externe către Ministerul Afacerilor Externe, Aeroportul Internațional Otopeni, Serviciul de Protecție și Pază, Misiunea permanentă a României de la Bruxelles, Reprezentanța permanentă a României de la Strasbourg, diverse ambasade ale României în străinătate, în vederea desfășurării acțiunilor de protocol. S-a participat și la alte activități oficiale ale statului, care au fost desfășurate pentru diverse evenimente importante (depuneri de coroane cu ocazia Ziua națională a României, ziua eroilor etc.).